

Grosupeljski odmevi

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXV - junij - 6 / 2009

O kom/čem pišemo?

Najboljša grosupeljska plesalca stran **61**

»Fajn je bilo!«

Kulturna prireditev Roma džan angle/
Romi gredo naprej, Grosuplje, 23. 5. 2009

stran **34 - 35**

100 let prostovoljstva, pomoči, zaupanja in sodelovanja

Praznovanje 100-letnice PGD Grosuplje
- na straneh od 4 do 6.

SERVIS IN PRODAJA KOLES **NOVI MODELI KOLES** **2009**

Delovni čas za stranke
od ponedeljka do petka
od 7. do 9. ure in
od 14. do 18. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

YC **HH**

Sprinter
CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Na združeno stari prijatelji!

Vaša zvesta znanka
VINSKA KLET TROŠT
na Obrtniški 2 v Grosupljem
(NASPROTI TRŽNICE)
VAS VABI NA
VELIKO PRODAJNO AKCIJO
VINA CHARDONNAY

DNEVI CHARDONNAYA **PLAČAŠ 4 l, DOBIŠ JIH 5 l!**

Liubljanska cesta
Tržnica
Občinska cesta
Cesta na Kroc
Adamčeva cesta
Ob Grosupeljski

Ustanitveno za združbo je opozarjati. Ne kombinirajte pitja alkohola s škodljivimi zdravili.

S PRIDIHOM POLETJA

POLETNI KRUH Z MEDITERANSKIMI ZELIŠČI IN S KORUZNIMI ZRNJI

Poletni kruh je koruzni mešani kruh s koruzo v zrnju in z začimbami.

**ŽELITE LAHEK IN POLN OBROK
POLETNI OBROK? V PEKARNI
GROSUPLJE VAM PONUJAMO POLE-
TNI KRUH H KATEREMU SE ODLI-
ČNO PODA SOLATA ALI NAMAZ.**

V Pekarni Grosuplje, Mercatorjevi domači pekarni, pripravljamo hlebčke Poletnega kruha iz mešane koruzne moke. Značilno aromo jim dajeta bazilika in predvsem origano, sočnost pa cela in sveža koruzna zrna, ki so njegova prava posebnost. Bogat, aromatičen kruh, s sredico v barvi sonca, kar kliče po poletju.

Bazilika in origano sta znani in priljubljeni sredozemski začimbi. Nepogrešljivi sta zlasti v jedeh italijanske in grške kuhinje. Navadni origano, po slovensko dobra misel, je pri nas od nekdaj poznano zdravilno zelišče. Ljudsko izročilo pravi, da šopek dobre misli pomirja in izboljšuje razpoloženje.

Oglašeno sporočilo

60 let

Mercator

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

Praznovanja, (novi) Prostori in Priznanja

25. junija Republika Slovenija in občina Grosuplje praznujeta svoj praznik.

Komentar PPP (Prav posebne pripombe) - Jože Miklič

V Grosupljem je bila poleg drugih prireditev 24. 6. slavnostna seja še nekoliko bolj slavnostna, saj sta na njej župan Janez Lesjak in direktor IMOSA Brane Kastelic simbolično prerezala trak in s tem uradno predala svojemu namenu novo dvorano, ki se tudi zdaj imenuje Družbeni dom. Dvorana je zasnovana večnamensko in je dokaj sodobno grajena, ni pa še dokončno opremljena, saj naj bi v njej namestili še nekatere elemente za boljšo akustiko, da bi bilo mogoče izvajati tudi koncerte.

Kulturni program slavnostne seje, ki so ga v okviru Zveze kulturnih društev pripravili Simona Zorc Ramovš, Moški pevski zbor Šmarje - Sap, Mlada Zarja iz Račne in mali godalni orkester Glasbene šole Grosuplje Gros-upi, je bil letos dokaj pestro zasnovan in tudi zelo solidno izveden. Na slavnostni seji je župan podelil priznanja in nagrado, o katerih nekoliko podrobneje pišemo na strani 10 in 11. Zvečer se je na stopnišču pred nekdanjo Občino Grosuplje zbrala večina pevcev, ki sodelujejo v različnih zborih v občini Grosuplje in so s skupno zapeto himno ter nato z nastopi posamezno prav tako počastili oba praznika. Nastopili so: Corona - Grosuplje, Lastovke - Grosuplje, Biser - Grosuplje, Šmarje - Sap, Zarja - Račna, Zvon - Velike Lašče, Magdalene - Grosuplje, Polica, Samorastnik - Žalna in Viva Vox, ki je bila organizator te prireditve in je po nastopih poskrbela tudi za družabno srečanje na Kolodvorski ulici za vse obiskovalce.

Do tu vse lepo in prav in tudi podatek, ki ga je povedal župan na slavnostni seji, da je občina statistično na 4. mestu po uspešnosti, daje neko sporočilo o uspešnosti vseh živečih in delavnih v občini. Vendar!

Ko se pogovarjamo na relacijah, kaj ljudje pričakujejo od občine in države na območju naše občine, pa vidimo, da kljub temu razlogov za pretirano veselje še vedno ni. Država se krčevito drži zakonskih določil, občina pa že komaj diha in le s težavo sledi kriterijem, ki jih določa država. Vrtci, pa tudi šole, poplave, pa tudi ceste, čistilna naprava, kanalizacije ... pa še marsikaj drugega nas čaka v naslednjih letih. Konec koncev! Nič posebnega, saj se s takimi zadevami (ali pa še težjimi) ukvarjajo tudi v mnogih drugih občinah.

A tudi to bi človek še razumel, če bi lahko razumel, da je lahko v zadnjem letu prišlo v Sloveniji do take krize, ki pa ni samo kriza finančnega in gospodarskega značaja. Kriza je v tem, da ima le nekaj odstotkov Slovencev (pa tudi Grosupeljčanov) v rokah 3/4 premoženja in da se marsikje že sluti neposreden vpliv tudi na politiko. Zato bi morale po mojem mnenju državne, občinske in vse druge javne (še posebej pa kontrolne) institucije prav z njimi »čim prej izčistiti« in te »PLENILCE«, ki že 18 let (nekateri pa že s polstoletno podlago) plenijo slovenski materialni prostor ter ga posredno in celo namerno siromašijo s kvazi vrednotami. Fran Saleški Finžgar bi dejal: »Na

duši vam bo gorelo! Če pa je bilo vse pošteno pridobljeno, se vam že zdaj opravičujem.«

Vseeno pa kot prejemnik najvišje občinske nagrade na humanitarnem in prostovoljnem področju vsem tistim, ki prav tako prostovoljno ali pa za bagatelno povrnjene materialne stroške delate na različnih področjih, sporočam: »Denar in imetje ne osrečujejo! Sreča je, če imaš svoje delo rad in da lahko nekemu pokažeš, da ga imaš rad, ali pa mu lahko pomagaš, pa čeprav je le-ta včasih daleč in ga celo nikoli ne spoznaš.«

V to je bilo usmerjeno vse moje dosedanje ljubiteljsko javno delo v zadnjih 4 desetletjih. Prepričan pa sem, da je takšno tudi delo vseh tistih, ki ste prejeli ali ste bili samo nominirani za občinska priznanja.

1

2

3

4

5

100 let prostovoljstva, pomoči, zaupanja in sodelovanja

**Praznovanje 100-letnice
PGD Grosuplje 13. 6. 2009
- fotoreportaža**

PRVA SLIKA NA NASLOVNICI: Prihod predsednika Republike Slovenije dr. Danila Türka na prireditveni prostor.

DRUGA SLIKA NA NASLOVNICI: Poveljnik PGD Grosuplje Matija Brodnik prosi za dovoljenje pričetka povorke. Povorko je ob častni tribunli komentiral Božo Knez.

1. Na čelu povorke konjenik Alojz Klančar s slovensko zastavo. Za njim narodne noše.

2. Po praporih lahko ugotovimo koliko društev in zvez je sodelovalo na prireditvi.

3. Mentor za mladino Igor Sever pred grosupeljskimi mladimi gasilci in gasilkami.

4. Ešalon gasilk v povorki je vodila grosupeljska gasilka Hedvika Koščak.

5. Pred ešalom gasilcev strumno koraka podpoveljnik PGD Grosuplje Jošt Kadunc.

6. Mladi gasilci v znak spoštovanja preteklih generacij gasilcev nosijo enega od znakov gasilske organizacije iz stare Jugoslavije.

7. V slavnostnem govoru je predsednik društva Iztok Vrhovec orisal 100-letno delo grosupeljskih gasilcev in zaključil z mislijo, da je največja vrednota sprejemati svojega bližnjega takšnega, kakršen je.

8. »Kljub temu, da je šel naš narod v tem času (100 let - o.p) skozi različna obdobja in da smo doživeli velike spremembe, so vrednote, ki so jih vseskozi gojili gasilci, ostale in se krepile,« je poudaril predsednik dr. Danilo Türk in častni pokrovitelj prireditve. »Družba, ki hoče biti uspešna, celovita in zdrava, mora temeljiti na solidarnosti in mora gojiti prostovoljstvo.«

6

9. Župan Janez Lesjak je ob čestitkah v sporočilu grosupeljskim gasilcem dejal: »Zahtevni ste. Teško je z vami. Ampak brez vas ta družba sedaj, še manj pa v bodoče, ne bo mogla več.«

10. Novo moštveno vozilo in preurejeno okolico Gasilskega centra je blagoslovil nadškof in metropolit msgr. mag. Alojz Uran ob sodelovanju domačega župnika in dekana Janeza Šketa. »Ob 100-letnici delovanja PGD Grosuplje iskreno čestitam in blagoslavljam vaše delo, prostore za delovanje, vse to okolje in posebej novo gasilsko vozilo!«

11. Srebrni znak Civilne zaščite Republike Slovenije je izročil Bojan Žmavc, direktor Uprave za zaščito in reševanje v R Sloveniji, za PGD Grosuplje pa ga je prevzel predsednik Iztok Vrhovec.

12. Čestitkam se je pridružil tudi predsednik Gasilske zveze Slovenije Anton Koren in jim zaželel, da bi bili uspešni tudi v prihodnje.

13. Ključ novega vozila VW Transporter je od poveljnika Matije Brodnika prevzel šofer in član PGD Grosuplje Peter Zorc. Ob njem (desno) podpoveljnik Jošt Kadunc in (levo) voznik novega gasilskega vozila GVC 16/25 Primož Jaklič.

14. Generalni donator prireditve ob 100-letnici PGD Grosuplje je bil dr. Peter Čeferin. Gasilci so se mu zahvalili s posebno kovaško umetnino Avgusta Burgerja. - Program je vodila Saša Einsiedler.

15. Slavnostno okrašeno novo moštveno vozilo GVM-1 / 1+8 VW Transporter 4 motion v povorki.

16. »Samo prave vrednote se lahko obdržijo tako dolgo. To so požrtvovalnost, pogum in prostovoljnost« je dejal Andrej Bahovec, predsednik Gasilske zveze Grosuplje v svojem nagovoru. Na sliki g. Bahovec pri podpisu častne listine.

17. Častno listino je podpisal tudi urednik zbornika 100 let prostovoljstva, pomoči, zaupanja in sodelovanja Jože Miklič. Podpisali pa so jo še predsednik RS dr. Danilo Türk, nadškof msgr. mag. Alojz Uran, župan Janez Lesjak, župnik Janez Šket, predsednik KS Anton Žitnik, predsednik GZ Andrej Bahovec, predsednik GZ Slovenije Anton Koren, poveljnik GZ Janez Pezdirc in voditeljica programa Saša Einsiedler.

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

Nastopajoči v kulturnem programu praznovanja 100 let PGD Grosuplje

Skupina Palčki enote iz vrta Tinkara - Kekec Grosuplje je nastopila z recitacijo in plesom.

Lucija Garbas in Sandi Sever sta proslavo začela z deklamacijo Kaj bom postal(a)?

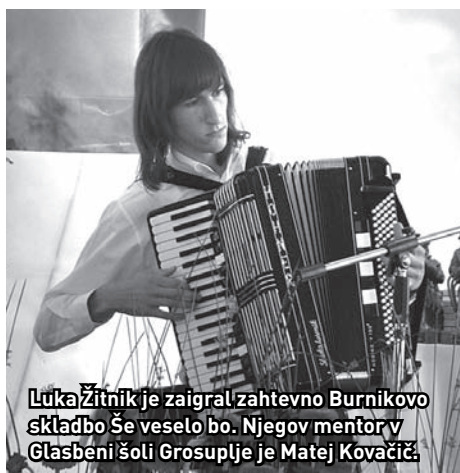
Pred blagoslovom je zapel cerkveni mešani pevski zbor sv. Mihaela Povsod Boga.

Harmonikar Matjaž Gorenc je z občutkom zaigral Avsenikovo skladbo Slovenija, od kod lepote tvoje.

V Ženskem pevskem zboru Magdalena prepelata tudi dve gasilki - Justina Urbančič in Marinka Vidič.

Luka Žitnik je zaigral zahtevno Burnikovo skladbo Še veselo bo. Njegov mentor v Glasbeni šoli Grosuplje je Matej Kovačič.

Folklorna skupina mestne četrti Slavko Šlander iz Celja.

Ročna brizgalna PGD Šmarje - Sapa v Gyuli

Minilo je dve leti in komaj smo ohranili spomine na Mednarodno srečanje gasilcev v Stummu v Avstriji, že se je bilo treba pripraviti na novo srečanje gasilcev, ki je tokrat potekalo na madžarsko – romunski meji v Gyuli, od 20. do 24. maja 2009.

Pod lepimi vtisi iz prejšnjih srečanj nas je želja po novem sodelovanju v povorki ob zaključku mednarodnega srečanja gasilcev pognala v priprave tudi za to srečanje.

Ker se teh srečanj udeležujemo z našo že 130 let staro vprežno ročno brizgalno in za prevoz z lastnimi konji, je potrebno natančno pripraviti nastanitve. Zato sem konec oktobra v letu 2008 odpotoval v mesto dogajanja in s pomočjo tajnice lokalne gasilke enote poiskal nastanitev za konje in gasilce.

Že kmalu po novem letu 2009 smo morali napraviti celoten plan potovanja in finančne podpore. Z vednostjo in dovoljenjem društva smo pripravili sponzorsko akcijo za zagotovitev financ. Ker si društvo ne more privoščiti daljše odsotnosti operativnih vozil, smo imeli na voljo le kombi za prevoz moštva, drugo vozilo pa smo poiskali med krajanji, dobrohotno in brezplačno ga je za štiri dni posodil Jaka Perovšek.

Bilo je enkratno, saj smo v ta kombi lahko naložili črpalko, konjsko opremo, seno za konje in vse potrebno za pot. Za kombi smo pripeli prikolico za dva konja. Z gasilskim vozilom pa se je vozilo moštvo.

Brizgalno in opremo smo naložili že v sredo zvečer, v četrtek zjutraj še konje in se odpeljali. Na Trojanah smo imeli zajtrk, v Dolgi vasi smo opravili še formalnosti in se odpeljali Gyuli naproti, kamor smo prispeli ob 17. uri.

Ob prihodu v mesto smo najprej nastanili konje, opravili prijavo pri organizatorju, nastanili še sebe, na hišo izobesili slovensko zastavo in se po dolgi poti malo okrepčali.

V večernih urah smo odšli na ogled mesta. Nekateri so odšli samo do prvega šanka, in podaljšali oddih, drugi pa skozi topliški kompleks, mimo grajskega obzidja v samo mesto. Kraj je zelo lep in čist, epo urejen, z veliko zelenja in cvetja, z veliko vodometov, lepo starejšo arhitekturo in novejšo, ki se zelo lepo zliva med starejšo, tako da imaš v Gyuli kaj videti. Predvsem pa zvečer, ob zelo smiselno razporejeni javni razsvetljavi. Po napornem dnevu in lepem večeru moramo ob polnoči v posteljo, da bomo sveži naslednji dan.

Petek. Jože Potokar mora pogledati za konji in postoriti vse potrebno, ostali pa vsak po svoje. Nekateri smo izkoristili enodnevno brezplačno kopanje v Grajskih toplicah, ogled razstave starodobnih gasilskih vozil, razstave v kongresnem centru, tekmovanja godb in skupin mažoretk, pa predstavitve bodočih organizatorjev srečanj, pa celovito obnovljen grad iz 14. stoletja in še in še. Obiskali smo

še zabavišni prostor in se srečali s prijatelji iz Slovenije in Italije. Z Gorenjci, Primorci, Notranjci, Italijani iz Gorice in Beluna, da posameznikov ne naštevam. Razvilo se je prijetno vzdušje in nova poznanstva.

Nastopila je sobota in vrhunec dogajanja. Takoj po zajtrku se prično priprave. Jože Potokar s pomagači pripravlja konje in konjsko vprego, ostali razložimo brizgalno, jo čistimo in urejamo, namestimo zastave nanjo in napis Slovenija, tako da se ve, od kod in kdo smo. Potrebno je natočiti še vodo, da občasno še malo pošpicamo, da se ve, da brizgalna še vedno deluje.

Po dvanajsti uri smo zapregli konje in se podali v mesto. Le v park okoli gradu in kopališča. Tu smo se morali kar najprej ustavljati in pozirati zdaj tem, zdaj onim. Za vse smo bili neka posebna atrakcija, tako črpalka, kot vprega, pa tudi gasilci v stari opravi.

Pričela se je parada in po dogovoru z ostalimi udeleženci iz Slovenije, predvsem tovarišem Pavlom Žvanom, smo se peljali na čelu slovenskega ešalona. S tem je bil slovenski ešalon bolj vpadljiv in smo vso pot povorke poželi veliko aplavza in pozdravov »Slovenija«. V povorki je sodelovalo veliko število držav, godb in mažoretk, nekaj vpreg s kočijami in gasilki starodobni avtomobili. Z vprežno ročno brizgalno pa smo bili gasilci iz Šmarja - Sapa edini v celotni paradi. Temu primerno smo bili bolj opaženi. Ob koncu parade je bila naša ročna brizgalna izglasovana za najstarejši starodobnik, kot najbolj izvirna enota za predstavitev obdobja pa smo bili izbrani prav šmarski gasilci.

Ob vsem tem burnem odzivu gledalcev te preplavi sreča in zmagoslavje, da smo kljub nerazumevanju uspeli v tujini predstaviti

slovensko gasilstvo na tako izviran način. S ponosom smo nosili slovenske barve in oznake in vsakdo bi si lahko štel v čast, da sme v tujini hoditi pod slovensko zastavo za ugled slovenskega gasilstva. »Doma« je bilo potrebno vse pospraviti, naložiti in se pripraviti za jutranji odhod domov.

Preživeli smo še en lep večer v družbi gasilcev iz Primorske, kamor nas je povabil moj prijatelj Darko iz Nove Gorice. Na dvorišču njihove hiše so pripravili slovenski večer. Strnili smo vtise s tega srečanja in že načrtovali naslednje srečanje, ki bo 2011. Malo smo jedli pršut, s sirom in olivami, pa to malo osvežili s kapljico cvička in se odpravili k počitku. V zgodnjem nedeljskem jutru smo se odpeljali in se v poznih večernih urah srečno vrnili domov.

Da smo odpravo lahko organizirali in izpeljali, se moramo zahvaliti našim donatorjem.

Kastelic Anton

Žalski gasilci prevzeli novo vozilo

V soboto, 30. maja, so žalski gasilci povabili vsa društva v Gasilski zvezi Grosuplje, da bi proslavili in se povesečili ob novi pridobitvi v društvu, novemu moštvenemu gasilskem vozilu GVM-1. Prireditve se je udeležilo vodstvo Gasilske zveze Grosuplje (predsednik Andrej Bahovec, poveljnik Janez Pezdirc in tajnik Božo Knez) ter domači župnik Andrej Šink, ki je vozilo tudi blagoslovil, slovesnost pa so pripravili pod šotorom na igrišču ob novi šoli v Žalni, kar jim je omogočilo, da so jo kljub dežju vseeno izpeljali.

Jože Miklič

Gasilci v Žalni so že pred nekaj leti razmišljali, da bodo morali nabaviti novo moštveno vozilo, saj staro ni bilo več varno za vožnjo. Odločili so se za kombi vozilo Renault master, ki ima poleg sedežev pripravljenega tudi nekaj prostora za orodje za manjše intervencije, lahko pa naložijo kompletno orodje za desetino, ki bi šla na tekmovanje z motorno brizgalno.

Akcijo nabave so že začeli pod vodstvom nekdanjega predsednika Toneta Ovna, ki je bil

z dušo in srcem zapisan žalskemu gasilstvu vse od mladih let. Žal, te slovesnosti ni dočkal, čeprav je bil večji del tudi te akcije izpeljan še pod njegovim vodstvom, saj so ga lani položili v prerani grob. Za vse opravljeno delo so mu žalski gasilci hvaležni.

Nabava tega vozila je bila kar zajeten zalogaj, zato so poleg prispevkov članov pobirali tudi prostovoljne prispevke po bližnjem sosodstvu in pridobili nekaj donatorjev, Gasilska zveza Grosuplje pa je prispevala 8.000 €.

Samo slovesnost so nekoliko skrajšali, saj zaradi slabega vremena niso mogli izpeljati povorke. Predsednik zveze Andrej Bahovec je ob čestitkah pohvalil društvo za zavzetost v gasilstvu, še posebej pa za udeležbo na različnih tekmovanjih.

V kulturnem programu so nastopali učenci šole Žalna in MPZ Samorastnik pod vodstvom Draga Zakrajška. Pod šotor pa so nato spravili še veselico, na kateri se je poleg gasilcev zadržalo kar nekaj ljudi v veselem razpoloženju.

Prapore je vodil Janez Štrubelj.

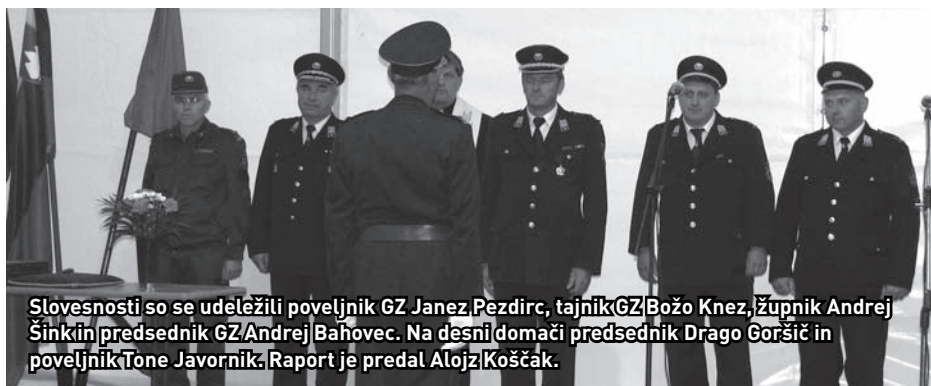
Nastopajoči učenci žalske šole. Za njimi MPZ Samorastnik.

Gasilci so v zboru prisluhnili prireditvi ob prevzemu gasilskega avtomobila.

Andrej Bahovec je predal ključe poveljniku Toneu Javorniku, le-ta pa nato vozniku Jožetu Klemenčiču.

Slovesnosti so se udeležili poveljnik GZ Janez Pezdirc, tajnik GZ Božo Knez, župnik Andrej Šink in predsednik GZ Andrej Bahovec. Na desni domači predsednik Drago Goršič in poveljnik Tone Javornik. Raport je predal Alojz Koščak.

Vozilo je blagoslovil župnik Andrej Šink v spremstvu poveljnika GZ Janeza Pezdirca.

Vseslovensko srečanje Škocjancev

Smo v času renesanse starih običajev. Nekaj tega gibanja čutimo tudi v srečanjih prebivalcev selišč z enakimi imeni. Zanimivo je, da kažejo željo po zblizevanju in druženju predvsem kraji, katerih imena in preteklost nosijo močnejši pridihi starodavnosti. Najbolj znani dogodki te vrste so srečanja Gradiščarjev, Selanov in Škocjancev.

Letošnje srečanje slednjih so v soboto, 6. junija, pripravili Škocjanci s Krasa, iz občine Divača. Kraj je znan po Škocjanskih jamah in po znamenitem napisu v staroveški slovenščini. Na pivskem vrču je nekdaj pred dvema tisočletjema z venetico zapisal: »Osti jarej«, kar Slovenci zlahka razumemo kot napitnico – »ostani mlad«. Poleg krške jame je kraj s širšo okolico turistično lepo razvit in povezan v vzorno urejen krajinski park, ki mu dajejo pečat naravne in kulturne znamenitosti, slednje predvsem z narodopisno vsebino. S krajem je tesno povezano Turistično društvo Škocjan, ki vključuje tudi prebivalce Matavuna

in Betanje. Z združenimi močmi so pripravili vsem slovenskim in zamejskim Škocjancem lep sprejem. Pri tem sta jim v vseh pogledih stala ob strani javni zavod Škocjanske jame in domača občina Divača z županom na čelu. Med pestrim kulturnim programom so s pozdravnimi nagovori nastopili zastopniki domačih in zamejskih Škocjanov. Naše udeležence, bilo nas je okoli petdeset, je predstavil predsednik Krajevne skupnosti Škocjan pri Turjaku Jože Krašovec, ki je poleg predstavitve našega Škocjana udeležencem prenesel tudi pozdrave občine Grosuplje in našega župana Janeza Lesjaka. Naše zastopstvo je prispevalo tudi h kulturnemu programu. Nastopila sta kvartet Janeza Severja iz Malih Lipljen in harmonikar Drago Elikan iz Škocjana. Ponosni smo bili tudi na naš starodavni grb s trikrožjem, ki ga je izdelal ljubiteljski rezbar France Ložar s Škocjanskih Mal. Za uspešno nastopanje našega Škocjana na Primorskem so zaslužni tudi drugi

organizatorji iz našega kraja. Škocjancem se je pridružil tudi etnolog dr. Boris Kuhar.

Po več ur trajajočem programu in kosilu smo odšli na ogled: nekateri v znamenito kraško jamo, ostali v muzeje in druge kulturne zanimivosti, ali pa na koncert domače in zamejske godbe na pihala. Bilo je kajpak tudi obilo priložnosti za ples in vsestransko druženje. Na koncu so se zbrani zastopniki domenili, kako s srečanjem v naprej. Takole so rekli: naslednje leto bodo soimenjake gostili Škocjanci iz italijanskega Škocjana ob Soči (SAN CANZIAN D' ISONZO), zatem bo prizorišče srečanja v avstrijsko - koroškem Škocjanu ob Klopinskem jezeru (ST. KANZIAN AM KLOPEINER ZEE), nato pa pride na vrsto Škocjan pri Turjaku. To bo velik zalogaj, ki pa ga bomo družno zmogli, saj imamo tudi mi kaj pokazati in povedati. Pri tem kajpak računamo na pomoč in sodelovanje širšega okolja.

Leopold Sever

Več sto domačih in zamejskih Škocjancev se je zbralo v prostornem in svetlem šotoru.

Šmarski zajčki iz vrtca Pika na Veliki gobi

Vsako leto vzgojiteljice v vrtcu pripravijo zaključno druženje ob koncu šolskega leta s starši in otroci. Letos je bilo čutiti še posebno pričakovanje, saj sta nam vzgojiteljici Breda Pirnat in Vera Gruden že v sredini šolskega leta zaupali, da bomo imeli izlet v neznano. Do zadnjega dne nam vzgojiteljici nista razkrili, kje se bo vse skupaj dogajalo in ko smo končno izvedeli, sta izlet začinili z dodatnim presenečenjem, ki ga nismo poznali.

6. junija zjutraj, smo se zbrali ter se v koloni odpravili cilju naproti, polni pričakovanj, saj je bil za marsikoga od nas to izlet v neznano. Po uri vožnje smo prispeli na domačijo, kjer smo začudeno ugotovili, da je to rojstna hiša vzgojiteljice Vere. Videlo se je, da je vse do malenkosti dobro organizirano. Potem, ko smo spoznali domače in se v celoti zbrali, smo se odpravili skozi gozd na bližnji hrib. Po poti smo se ustavljali na v naprej pripravljenih postajah in izpolnjevali naloge,

vsaka postaja nam je prinesla novo nalogo. Na zadnji postaji smo spoznali, da se bo tam dogajalo nekaj zanimivega. Zagledali smo fanta z velikim nahrbtnikom. Iz njega je izvlekel ogromno padalo in se kot za šalo pognal s hriba. Vsi z odprtimi usti, a brez enega glasu, smo ga opazovali. Suvereno je s padalom krožil nad nami in nam poplačal ves trud vzpona na hrib.

Ko smo se vrnili nas je pričakala prava pogostitev. Otroci v igri, starši med sproščenim pogovorom smo preživeli prečudovit dan. Starši smo se hoteli vzgojiteljicam zahvaliti za ves trud, ki ga vložijo v vzgojo in crkljanje naših otrok s skromnim darilom, ki smo ga skrbno čuvali v vrečki pod mizo. Ko smo ga končno hoteli izročiti, smo presenečeno ugotovili, da je izginil. Po začetnem začudenju smo kmalu ugotovili, da nam jo je zagodel eden izmed otrok, ki je darilo, ko ga je odkril, hitro odnesel vzgojiteljicam. Po preživetem

šoku in obilici smeha je sledil kratek govor, s poudarkom zahvali pomočnici vzgojiteljice Veri Gruden, ki na našo žalost odhaja v zaslužno upokojitev.

**Za skupino ZAJČKI s starši
mag. Janja Garvas Hočevar**

Podelitev občinske nagrade in priznanj

Priznanje občine Grosuplje z bronastim znakom je prejelo Turistično društvo Šmarje - Sap.

»Turistično društvo Šmarje - Sap je že veliko let dejavno v krajevni skupnosti Šmarje - Sap. Posebej se je izkazalo v zadnjih letih, ko so s svojimi bogatimi zgodovinskimi prireditvami

prikazali del zgodovine v naših krajih, vse skupaj pa lepo povezali z običaji, kulturno dediščino in ljudskim izročilom. Poseben poudarek dajejo vsakoletnim prireditvam, ki

jih organizirajo ob polnočnici in vsakoletno čistilno akcijo v KS Šmarje - Sap. Leta 2007 so organizirali prireditev Šmarje v stari preobleki in Kresno noč naših prednikov. V letu 2008 pa prireditev En dan po rimsko, kjer smo lahko videli, kako so dan preživeli Rimljani, od frizur, oblek, orožja, hrane ... Prireditve, ki jih organizirajo članice in člani TD Šmarje - Sap, so kakovostne, izobraževalne in vabljuje za ljudi. TD Šmarje - Sap trenutno pripravlja velik projekt z naslovom Pot kulturne dediščine Šmarje - Sap, ki bo velika pridobitev za kraj in občino« je zapisal predlagatelj OO SDS Grosuplje.

Nominiranci za priznanje občine Grosuplje z bronastim znakom so bili še:

Glasbena šola Grosuplje

- predlagatelj Občina Grosuplje,

Kulturno društvo Teater Grosuplje

- predlagatelj Zveza Kulturnih društev Grosuplje in JSKD OI Ivančna Gorica.

Priznanje občine Grosuplje s srebrnim znakom je prejelo Gledališče pod mostom - PGD Velika Loka

Korenine Gledališča Pod mostom segajo vsaj 42 let nazaj, ko so se ljubiteljski igralci začeli udeleževati v KUD Žalna, po letu 2002 pa gledališka skupina deluje v okviru Prostovoljnega gasilskega društva Velika Loka. Skupina praviloma vsako leto pripravi gledališko predstavo, ki jo v sezoni ponovi več kot 10-krat. V gledališko sekcijo PGD Velika Loka je včlanjenih 28 posameznikov, ki pa so hkrati tudi člani 130-glavega PGD Velika Loka.

V zadnjih nekaj letih je skupina Gledališče Pod mostom uprizarjala predvsem lahkotne komedije kot so: Trije vaški svetniki, Gosposka kmetija, Dve nevesti, Kako iz zadrege ... pa do letošnje uspešnice Dva

para se ženita. S svojimi gostovanji po krajih v občini Grosuplje in izven nje gledališka skupina goji in skrbi za tradicionalno vaško gledališče ter razveseljuje staro in mlado. Priznanje občine Grosuplje s srebrnim znakom občine Grosuplje pa je hkrati tudi priznanje Prostovoljnemu gasilskemu društvu Velika Loka, v okviru katerega skupina Gledališče Pod mostom deluje, ter vsem krajanom, ki živijo s krajem in za kraj. - Predlagatelj OO SDS Grosuplje

Nominiranec za priznanje občine Grosuplje s srebrnim znakom je bila še:

Zveza kulturnih društev Grosuplje

- predlagatelj Občina Grosuplje.

Priznanje občine Grosuplje z zlatim znakom je prejelo Čebelarstvo društvo Grosuplje

Na podlagi dogovora z županom Janezom Lesjakom, da bo občina Grosuplje predlagatelj za podelitev priznanja občine Grosuplje z zlatim znakom ob 100-letnici Čebelarskega društva Grosuplje, so čebelarji posredovali podatke o njihovih dejavnostih, ki so jih s pridom uporabili pri utemeljitvi predloga.

»Že od svoje ustanovitve leta 1909 pa do danes Čebelarstvo društvo Grosuplje vzorno skrbi za ohranjanje poseljenosti in

napredek čebelarstva v občini Grosuplje, za strokovno izobraževanje čebelarjev, za njihovo druženje in kulturno razgledanost, posebej pa je potrebno poudariti, da je čebelarstvo dejavnost, ki poleg čebeljih pridelkov: medu, cvetnega prahu, propolisa, voska in čebeljega strupa, igra zelo pomembno vlogo pri pridelavi hrane in ohranjanju ravnotežja v naravi. To svojo neprecenljivo nalogo čebele opravljajo z oprashaevanjem kulturnih in divje rastočih rastlin. Pridelek tistih nekaj kilogramov medu, ki jim ga pobere čebelar, je le kaplja v milijonih evrov vredni koristi, ki jih čebele dajejo človeštvu. Znano je, da je že veliki znanstvenik Albert Einstein izjavil, da bi po odmrtnju čebel v nekaj letih izumrlo tudi človeštvo.

Člani Čebelarkega društva Grosuplje s čebelami poseljujejo ozemlje vseh krajevnih skupnosti občine Grosuplje, deloma pa tudi nekatera druga področja Slovenije. Skupaj imajo 2500-3000 panjev čebel, kar pomeni 120 milijonov čebel. V zadnjih letih je tudi v občini Grosuplje prišlo do večjega odmiranja čebel zaradi čebeljih boleznih in

uporabe fitofarmaceutskih sredstev. Zato so čebelarji morali v ohranjanje enakomerne poseljenosti občine s čebelami vložiti še dodatne napore.

Čebelarstvo društvo je bilo na Grosupljem ustanovljeno leta 1909 in praznuje letos 100-letnico obstoja. Že vrsto desetletij združuje okoli 100 čebelarjev, za katere vsako leto organizira vsaj dve strokovno-praktični predavanji o čebelarstvu, vzreji matic, preprečevanju in zatiranju boleznih čebel, čebeljih pridelkih, čebelarških orodjih in napravah, skrbi za dodatno strokovno izobraževanje čebelarjev v čebelarstvu izobraževalnem centru na Brdu pri Lukovici ter organizira redno letno ekskurzijo čebelarjev občine Grosuplje po Sloveniji ali v sosednje države Evropske unije. Vsako leto organizira ocenjevanje kvalitete medu.

Čebelarstvo društvo Grosuplje skrbi tudi za svoj podmladek, saj svojo dejavnost predstavi že otrokom v vrtcih. V osnovnih šolah pa, kadar je dovolj prijavljenih, organizira čebelarke krožke.

Čebelarstvo društvo Grosuplje je leta 1978

zgradilo svoj čebelarški dom na Spodnjem Blatu. Čebelarji so dom zgradili izključno s svojimi denarnimi in materialnimi prispevki in s svojim prostovoljnim delom. S postavitvijo vzornega čebelnjaka v slovenskem izobraževalnem čebelarstvu središču na Brdu pri Lukovici leta 2002 in sodelovanjem na svetovnem čebelarstvu kongresu Apimondija leta 2003 v Ljubljani pa je društvo prispevalo tudi k uveljavitvi občine Grosuplje v nacionalnem in mednarodnem obsegu, saj je takrat gostilo v naši občini okrog 60 čebelarjev iz vsega sveta.

Ob proslavi 100 letnice bo Čebelarstvo društvo Grosuplje, na hiši, kjer je prebival, odkrilo spominsko ploščo našemu rojaku, znanemu velečebelarju Francu Košaku. Posameznikom in organizacijam, zaslužnim za čebelarstvo v naši občini pa bo podelilo na novo ustanovljena odličja Franca Košaka,« je zapisal predsednik ČD Grosuplje Franc Mencin.

Drugih nominirancev za priznanje občine Grosuplje z zlatim znakom ni bilo.

Nagrado občine Grosuplje z zlatim znakom je prejel Jože Miklič

Predlagatelj PGD Grosuplje je Jožeta Mikliča predlagalo za nagrado z zlatim znakom za delovanje na humanitarnih in drugih prostovoljnih dejavnostih. Predlog je sovpadal z zaključkom urejanja in oblikovanja zbornika 100 let prostovoljstva, pomoči, zaupanja in sodelovanja, ki ga je nominiranec intenzivno izvajal vse od začetka letošnjega leta in je bilo v tiskarni Partner graf natisnjeno in zvezano dan pred slovesno prireditvijo ob 100-letnici obstoja PGD Grosuplje. Tako bo delo te humanitarne organizacije ostalo zapisano tudi za poznejše rodove.

Med drugimi navedbami je predlagatelj zapisal, da je Miklič član gasilske organizacije že več kot 40 let in je bil 19 let tudi tajnik v PGD Zagradec ter je z izobraževanjem dosegel čin gasilskega častnika 1. stopnje. Zdaj je

član upravnega odbora domačega društva ter delegat v upravnem odboru in predsednik komisije za zgodovino pri Gasilski zvezi Grosuplje.

V svetu Krajevne skupnosti Mlačevo je aktivno deloval 25 let, kjer je bil med drugim nekaj časa tudi predsednik sveta, urednik krajevnega časopisa ter član raznih gradbenih odborov po vaseh.

V krajevnem in občinskem merilu je sodeloval pri organizaciji več različnih prireditev. Med njimi je organiziral predstavitev občine Grosuplje na turističnem sejmu Alpe-Adria v letu 1997, na katerem je iz občine Grosuplje sodelovalo preko 250 ljudi. V dveh mandatih je bil občinski svetnik, a je obakrat odstopil zaradi neprimerne reševanja romske problematike. Zaradi tega že 12 let ni član nobene politične stranke.

Bil je tajnik v Kulturnem društvu Turenček, ki je dve leti intenzivno pripravljalo praznovanje 500-letnice šole v Šmarju. Sodeloval je tudi na simpoziju in s strokovnim prispevkom za Šmarsko knjigo.

V času vojne za Slovenijo je bil član predsedstva v Skupščini občine Grosuplje ter kot predsednik KS Mlačevo organizator civilne zaščite v njej.

Leta 2006 je prevzel naloge odgovornega in tehničnega urednika pri zborniku 15 let po vojni za samostojno Slovenijo, ki ga je izdalo Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje. Je tudi član tega združenja, nima pa statusa vojnega veterana.

Lani je ob praznovanju 500-letnice rojstva Primoža Trubarja za Kulturno društvo Škocjan napisal strokovni prispevek za zbornik Kraji in ljudje v Trubarjevi fari, katerega je v celoti tudi računalniško oblikoval, vključno z zahtevnimi zemljevidi.

Letos maja meseca je preteklo 10 let, od kar ureja lokalni časopis Grosupeljski odmevi. Poleg pisanja prispevkov v ta časopis pa je v zadnjih 20 letih objavil še več drugih strokovnih in poljudnih člankov ter fotografij v različnih časopisih, revijah in zbornikih.

Nominirani za nagrado občine Grosuplje z zlatim znakom občine Grosuplje so bili še:

Jože Kolenc

- predlog Strelskega društva Grosuplje,

Andreja Smolič

- predlog Občine Grosuplje,

Franc Štibernik

- predlog LDS,

Dr. Edo Škulj

- predlog KS Škocjan,

Božidar Perko

- predlog OO SLS Grosuplje, Gasilske zveze Grosuplje in Kulturnega društva France Prešeren Račna.

Vsem dobitnikom priznanj in nominirancem čestitamo!
Uredništvo Grosupeljskih odmevov

Predstavitev

Osnutek Odloka o ustanovitvi krajinskega parka Radensko Polje so na seji občinskega sveta predstavili **Jelka Kogovšek** z občinskega urada ter **Suzana Župec Hrastar** in **Mladen Berginc** z Ministrstva za okolje in prostor.

Občina je že februarja 2007 sprejela sklep, da začne s postopkom ustanavljanja krajinskega parka, v istem letu pa je bil podpisan tudi sporazum z ministrstvom, ko je bil mag. **Janez Podobnik** pri nas na obisku. Občina je z razpisom izbrala Center Grajski vrt Boštanj pod vodstvom mag. **Tine Mikuž**, da pripravi vse te projekte. Del predstavitve o aktualnem dogajanju pa si bralci lahko preberete na 38. in 39. strani v tej številki Odmevov. Večino drugih vsebinskih zadev v zvezi s parkom, ki so bile

Ustanavljanje krajinskega parka Radensko polje

Osnutek Odloka o ustanovitvi krajinskega parka Radensko polje – 26. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje, 3. junij 2009

Jože Miklič

predstavljene občinskim svetnikom, pa smo v Grosupeljskih odmevih že predstavili.

Razprava

Odbor za kmetijstvo, ki ga vodi **Anton Perme** (SLS), je imel na gradivo kar precej pripomb, a jih bomo podrobneje predstavili ob morebitnem sprejemu, saj se vsa nadaljnja svetniška razprava upošteva kot pripomba v javni razpravi. Vse pripombe pa bo morala potrditi ali zavrniti Vlada Republike Slovenije in Občinski svet Občine Grosuplje.

Dušan Hočvar (SDS) je še posebej izpostavil možnosti, ki jih ponuja park za turizem. Imel je še pomislek v zvezi s širitvijo območja proti Dobropolju, pa tudi, da bi bilo dobro, če bi dodali k imenu Radensko polje še Grosuplje zaradi boljše prepoznavnosti v širšem slovenskem prostoru.

Ostali razpravljajoči (**Franc Štibernik**

- LDS, **Alojz Verbajs** - SDS) so se poleg meja območja dotaknili tudi problema grosupeljske čistilne naprave, vključevanja ljudi v razvoj, intenzivnega kmetovanja nekaterih večjih kmetovalcev in podobno.

Naj pa k temu navedemo še, da tretjinski delež, ki naj bi ga Občina investirala za izpolnitev svojih obveznosti do upravljalca krajinskega parka, znaša 75.000 € na leto.

Sprejem osnutka

Svetniki so nato z 12 glasovi podprli sprejem osnutka z vsemi pripombami vred. Pozneje po tem glasovanju smo po besedah župana **Janeza Lesjaka** in vodje Centra Grajski vrt Boštanj mag. **Tine Mikuž** izvedeli, da so na ministrstvu začasno vzeli kot prednostne neke druge naloge in čez poletje po vsej verjetnosti (še!) ne bodo potrjevali zaščite krajinskega parka Radensko polje.

Soglasje k višini cene socialno-varstvene pomoči družini na domu

Janez Pintar (SDS) je kot predsednik odbora za družbene dejavnosti povedal, da so se na odboru odločili za drugi, za Občino nekoliko »dražji« predlog, s katerim bodo oskrbovalke lahko pomoč nudile tudi v večernih urah. Pohvalil pa je tudi zahtevno pripravljeno gradivo strokovnih služb Doma starejših občanov Grosuplje in občinske uprave, ki so poskrbele, da je gradivo sledilo med drugim tudi še nezapisani strategiji varstva starejših občanov v občini, ki jo pripravljajo v odboru. V razpravi pa so svetniki menili, da je to ena najboljših socialno varstvenih pomoči (**Mojca Globokar Anžlovar** - SDS), s čemer se je strinjal tudi **Bojan Zupančič** - SD).

Cena socialno varstvene storitve pomoči družini na domu, ki jo izvaja Dom starejših občanov Grosuplje, tako znaša:

- za vodenje in koordinacijo 1.374,01 € mesečno,
- za neposredno socialno oskrbo: 7.123,77 € mesečno, od tega za upravičence do storitev, ki so se dogovorili samo za dostavo kosil, 2.234,34 € mesečno.

Ekonomska cena storitve pomoči družini na domu znaša 16,32 €/efektivno uro in ve-

lja od 1. 7. 2009.

Ekonomska cena dostave enega obroka znaša 4,09 € in velja od 1. 7. 2009.

Občina Grosuplje subvencionira:

- ceno socialno varstvene storitve pomoči družini na domu v višini 65 %,
- ceno dostave enega toplega obroka pa 55 %,
- stroške izvajanja socialno varstvene storitve, ki nastanejo zaradi specifičnosti storitve v občini (stroški prevoza socialnih oskrbovalk in nadomeščanja socialnih oskrbovalk za čas dopusta in bolniške), v višini realiziranih stroškov, ki presegajo višino določeno z metodologijo za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (predvidena višina 17.647,08 €).

Cena storitve pomoči družini na domu za uporabnike znaša 5,71 €/efektivno uro in velja od 1. 7. 2009.

Cena dostave kosila v okviru storitve pomoči družini na domu za uporabnike znaša 1,84 € in velja od 1. 7. 2009.

Vsi tisti, ki ne bi zmogli plačevanja teh storitev, morajo vložiti vlogo za dodatno oprostitvev plačila, o čemer pa bo odločal Center za socialno delo Grosuplje.

Jože Miklič

Podeljevanje štipendij

Noveliran pravilnik je bolj prilagodljiv in širi krog upravičencev, ki lahko kandidirajo na razpis poleg nadarjenih študentov tudi na srednješolce in podiplomske študente. Uvaja možnost pridobivanja dodatnih sredstev za štipendiranje s sponzorstvi in donatorstvom ter uvedbo posebnega sklada. Upošteva tudi nivojsko načrtovanje štipendiranja z upoštevanjem deficitarnih poklicev.

Komisija ocenjuje po točkah, lahko pa tudi omeji posamezno število dosežkov. Prav tako je limitirana višina štipendij do največ 60 % minimalne plače (okoli 350 €). V letu 2008/2009 je komisija podelila 15 štipendij. Pravilnik je bil sprejet v osnutku in predlogu.

Jože Miklič

Opravičilo:

V prejšnji številki Grosupeljskih odmevov sem na naslovnici pod naslovom Zadrževalnik Bičje predan namenu napačno zapisal, da je zadrževalnik občino stal več kot 700 milijonov €.

Prav bi bilo - več kot 700.000 €.

Za napako se opravičujem.

Odgovorni urednik Jože Miklič

Ugotovitveni sklep v zvezi z napačno posredovanim besedilom na področju športa

Ob obravnavi predloga rebalansa I proračuna za leto 2009 in proračuna za leto 2010 je bilo na 23. seji Občinskega sveta Občine Grosuplje ugotovljeno, da je v predlogu tega dokumenta nepravilno besedilo v obrazložitvah proračunskih postavk na področju športa.

Na to je **Alojz Verbajs** (SDS) opozoril že decembra lani, zdaj pa je prišel čas, ko je bilo treba pred sprejemom programa športa za tekoče leto popraviti tudi ta uradni del predloženega besedila občinskim svetnikom. Med športno srenjo pa je bilo navrženih kar nekaj dezinformacij, da zaradi nesprejetega programa športa ni možno realizirati nekaterih postavk.

Strokovne službe so se predhodno opravičile za pomoto in obljubile, da se bo pomota odpravila. Nepravilno besedilo je bilo nato v čistopisu Rebalansa I proračuna za leto 2009 in proračuna za leto 2010 zamenjano s pravilnim besedilom. Svetniki so nato s 14 glasovi za podprli ta ugotovitveni sklep.

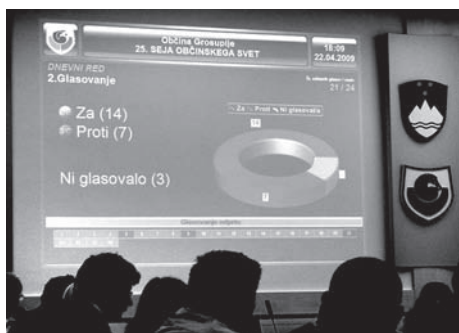
Jože Miklič

Letni program športa za leto 2009 sprejet

Takoj za sprejemom ugotovitvenega sklepa v zvezi z napačnim besedilom na področju športa so svetniki razpravljali tudi o predlogu letnega programa športa občine Grosuplje za leto 2009.

Ker pa so svetniki o njem razpravljali že na 24. seji Občinskega sveta 4. 3., in o čemer smo poročali v marčevski številki Grosupeljskih odmevov na strani 17, naj zapišemo le, da so svetniki to pot brez razprave program podprli s 17 glasovi in nihče ni bil proti.

Jože Miklič

Najem občinskih zemljišč

Svetniki so potrdili z 20 glasovi odlok o najemu zemljišč v lasti Občine Grosuplje. Najem je do zdaj urejal predhodni pravilnik iz leta 1995. Med tem časom se je precej spremenila tudi zakonodaja, s katero je zdaj novi odlok usklajen. Občina pri tem določa le višino najemnine, ki jo je možno tudi spremeniti. Upoštevana pa so tudi različna "cenovna območja": 1. (središče Grosupljega ob Adamičevi c.), 2. (ostale ulice v Grosupljem, Cikava, Šmarje - Sap, Mali Vrh) in 3. razreda (ostala naselja v občini Grosuplje), pa tudi glede na to, ali je površina pod objektom ali gre za funkcionalno zemljišče.

Za nekatera zemljišča pa bo tudi v bodoče možen brezplačen najem, kar dokaj restriktivno določa Zakon o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin. Do brezplačnega najema so upravičene osebe javnega prava za izvrševanje javnih nalog razen javnih podjetij in nevladne organizacije z izkazanim javnim delovanjem. Zdajšnja predlagana višina je usklajena na prejšnjo višino najemnin.

Jože Miklič

Imenovanja

V Svet javnega zavoda Zdravstveni dom Grosuplje so bili imenovani predstavniki ustanovitelja Občine Grosuplje dr. **Peter Verlič (Tlake)**, **Vera Šparovec (Grosuplje)**, **Zdenka Cerar (Grosuplje)** in **Zvonka Milojevič (Grosuplje)**.

V Svet javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola Grosuplje je imenovan **Janez Gerl (Ponova vas)**.

V Svet javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Brinje Grosuplje so imenovani **Mojca Globokar Anžlovar (Luče)**, **Darinka Virant (Škocjan)** in **Uroš Meden (Polica)**.

Na predlog OO LDS pa je občinski svet razrešil nekatere njihove člane iz občinskih odborov:

- **Jožka Tominca** v nadzornem odboru občine.
- **Dejana Stančevića** v odboru za družbene dejavnosti.
- **Dejana Vugo** v odboru za prostor.

Komentar JŹežka Zagraškega:

26. redna seja OS je minila brez nove in moderne glasovalne naprave. Glasovali so ročno, v eni točki pa celo tajno. Bodo morda na naslednji seji glasovali s kroglicami, ki jih bodo metali v rdeče in črne skrinjice?

Začasni ukrepi zavarovanja urejanja prostora na območju zadrževalnika Veliki potok

Na območju zadrževalnika Veliki potok je nekoč stala kmetija Liznik. V začetku devetdesetih let je lastnik želel, da se kmetijo zaščiti pred poplavami, a zdaj je na tem območju nastala čisto drugačna situacija, ki si jo lahko ogledate na priloženi sliki. V tem času je lastnik prodal kmetijo, na njenem območju je bil nekaj let peskokop, zdaj pa je neko zasebno podjetje postavilo sortirnico odpadkov, poleg tega pa želi zgraditi tudi več objektov za to dejavnost. Ta interes je podjetje že izkazalo leta 2005 in s svojimi aktivnostmi kljub takratni zavrnitvi po sprejetju novega prostorskega akta še vedno nadaljuje.

Da pa bi Občina Grosuplje zaščitila javni interes, je pripravila odlok o začasni ukrepih za zavarovanje urejanje prostora na tem območju. V njem je predvidena prepoved prometa z nepremičninami, gradnja objektov ter tudi vsa geodetska in druga pripravljalna dela za izvedbo kakršnega koli drugega prostorskega akta.

V nadaljevanju pa je predviden sklep o začetku priprave sprememb in dopolnitev ureditvenega načrta za zadrževalnik Veliki potok, da naj bi stekli že v tem letu vsi postopki za pripravo le-teh in njegovih posameznih faz, ki naj bi se zaključili aprila prihodnje leto.

Svetniki so ukrepe podprli s 17 glasovi, tako v osnutku kot nato s prekategorizacijo še kot predlog.

Jože Miklič

Vroč "plakatiranje"

Zaradi usklajenosti pravilnika za enotno oblikovno podobo objektov za oglaševanje z odlokom o oglaševanju, objavljenem v Uradnem listu 1. 3. 2006, naj bi črtali 5. člen pravilnika, ki je govoril o oglaševanju ob avtocestah. Pri tem je **Dušan Hočevar** (SDS) zagovarjal plakatiranje kot izvorni prihodek občine, a je problem v tem, da občina na privatnih zemljiščih nima nobene pristojnosti, kot trdi direktor občinske uprave **Marko Podvršnik**. Hočevar obratno trdi, da gre za nevarno zakonsko igro Občine, župan pa, da gre za zaščito pred degradacijo prostora. Svetniki nato po skoraj dveurni razpravi sprememb niso sprejeli.

Jože Miklič

Lokalna akcijska skupina »Sožitje med mestom in podeželjem« (LAS)

V okviru izvajanja projekta »Sožitje med mestom in podeželjem«, ki je skupni projekt občin Grosuplje, Ig, Ivančna Gorica, Škofljica in Mestne občine Ljubljana in se je pričel izvajati že v letu 2004, se je z namenom črpanja evropskih sredstev 4. programske osi LEADER in izvajanja lokalne razvojne strategije oblikovala Lokalna akcijska skupina »Sožitje med mestom in podeželjem« (LAS). Ta se je oblikovala na podlagi sporazuma, ki so ga partnerske občine podpisale v letu 2008, s podpisom tega sporazuma pa so občine omogočile oblikovanje javno zasebnega partnerstva v obliki LAS, ki je bil pogoj za pridobitev sredstev EU iz izvajanja pristopa LEADER.

V preteklem letu je LAS uspešno kandidirala na razpisu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter pridobila status delujoče LAS, s čemer je pridobila pravico do porabe finančnih sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v skupni višini 177.000,00 EUR. Sredstva so namenjena tako za delovanje LAS-a (izvajanju strokovnih in administrativnih del v višini 37.000 EUR) kot za izvajanje projektov (v višini 140.000 EUR), ki jih LAS vsako leto v obliki Letnega izvedbenega načrta (LIN) prijavi navedenemu ministrstvu. S svojim delom se želi LAS čim bolj približati prebivalcem podeželja na območju sodelujočih občin in podpreti prizadevanja, da različni akterji na podeželju uresničijo svoja razvojna prizadevanja. S tem namenom se nabor projektov oblikuje preko javnega poziva, ki je za leto 2010 objavljen v nadaljevanju. Končni izbor projektov, katerih izvedba se bo v prihodnjem letu realizirala, pa bo sprejel Upravni odbor LAS-a, ki ga sestavljata po dva predstavnika vsake sodelujoče občine (po en predstavnik iz javnega in zasebnega sektorja).

V letu 2009 je bil javni poziv za nabor projektov objavljen na spletni strani CIZE, Zavoda za razvoj podeželja, ki ga je LAS izbral za upravljavca, Upravni odbor LAS-a pa je na podlagi sprejetih meril in v skladu s sprejetimi pravili za sofinanciranje projektov v letu 2009 izbral sledeče projekte: **(Glej tabelo!)**

Prijavitelji navedenih projektov morajo projekte izvesti v celoti ter v okviru poročanja pripraviti vso potrebno dokumentacijo, na podlagi katere bodo pridobili odobren del sredstev, ki jih prispeva EU iz sredstev LEADER.

JAVNI POZIV

za zbiranje projektnih predlogov LEADER za leto 2010

1. Predmet javnega poziva je nabor projektnih predlogov za leto 2010, s katerimi se bo uresničevala Lokalna razvojna strategija LAS »Sožitje med mestom in podeželjem«. Izbrani predlogi bodo upravičeni do ustreznega deleža nepovratnih sredstev EU iz ukrepov programa Leader.
2. Program Leader je namenjen vsem zainteresiranim, ki že izvajajo najrazličnejše aktivnosti, s skupnim ciljem zagotoviti nadaljnji razvoj podeželja, izboljšati kvaliteto bivanja v svojem okolju ter tako prispevati h koristim za širše družbeno okolje.
3. Upravičenci do nepovratnih sredstev po

tem pozivu so tako pravne osebe (društva, zavodi, gospodarske družbe, samostojni podjetniki, ...) kot tudi fizične osebe.

4. Rok za oddajo vlog za projekte, ki se bodo izvajali v letu 2010 je 10. 7. 2009, prijavitelji pa oddajo prijave na naslov CIZA, Zavod za razvoj podeželja, Šmartinska c. 134a, 1000 Ljubljana.

5. Vse dodatne informacije in razpisno dokumentacijo prijavitelji dobijo pri upravljavcu LAS »Sožitje med mestom in podeželjem« - CIZA, Zavod za razvoj podeželja, Šmartinska cesta 134a, 1000 Ljubljana ali po telefonu 031-515-875, vsak delavnik od 9. do 16. ure oziroma po predhodni najavi v pisarni upravljavca LAS. Upravljavec zagotavlja tudi vso podporo pri izpolnjevanju projektne dokumentacije!

Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance
CIZA, Zavod za razvoj podeželja

Naziv projekta	Prijavitelj	Okvirna višina sredstev s strani LEADER LAS
ETNOLOŠKI MUZEJ »OD PLUGA DO KRUHA«	TD Krim	3.715,71 EUR
ŽENE IŽANSKEGA PODEŽELJA NA SPLETU	Društvo žena in deklet na podeželja Ig	3.000,00 EUR
KO ZADIŠI PO PEKI NA IŽANSKEM – KNJIGA RECEPTOV	Društvo žena in deklet na podeželja Ig	3.780,00 EUR
POT KULTURNE DEDIŠČINE ŠMARJE - SAP	TD Šmarje Sap	11.118,00 EUR
ZGODOVINSKI PRALNI STROJ	KS Škocjan	6.604,50 EUR
Z DEDIŠČINO V PRIHODNOST – OBNOVA KAŠČE NA KOPANJU	TD Kopanj	5.047,13 EUR
NARAVNI IN KULTURNI VIRI VIRA PRI STIČNI	Društvo Vir za ohranjanje naravne in kulturne dediščine	5.659,73 EUR
POSTAVITEV ZAŠČITNE OGRAJE OB DOSTOPNI POTI DO KRŠKE JAME	TD Krka	2.210,00 EUR
IZDELAVA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA VEČNAMENSKI OBJEKT, NAMENJEN KULTURNI DEJAVNOSTI NA KRKI	Društvo FESTIVAL KRKA	3.780,00 EUR
ETNOLOŠKI MUZEJ ŠTEFAN NOSE MULJAVA	Štefan Nose	6.283,35 EUR
ŠRČ VRH NAD ŽELIMLJAMI	Občina Škofljica	5.480,00 EUR
RAZVOJ PROTOKOLARNEGA SPOMINKA	Občina Škofljica	2.792,00 EUR
PODRUŽNIČNA ŠOLA - GIBALO RAZVOJA	OŠ Sostro	11.066,02 EUR
SREČANJE VASI GABRJE – GABERJE 2009	ŠD Janče	6.717,96 EUR
SKULPTURA NA VASI – KIPARSKA KOLONIJA VOLARTIS	LIVARTIS D.O.O.	10.300,00 EUR
KMEČKA TRŽNICA POD RUSKOVIM KOZOLCEM	Mateja Čučkin Petrič	7.532,00 EUR
VAŠKA UČNA TOČKA	LAS	12.500,00 EUR
KRASOSLOVNA UČILNICA V NARAVI	KS DOB	7.585,00 EUR
RESTAVRIRANJE KAPELICE PRI TREH KRIŽIH	Občina Grosuplje	12.069,80 EUR
EPP LAS	LAS	10.535,00 EUR
MOBILNA LEADER UČILNICA	LAS	3.500,00 EUR

Ema Perme: Vse vrste družinske mediacije v Grosupljem brezplačno

V okviru projekta, ki ga sofinancira Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve izvajamo vse vrste družinske mediacije, ki je za udeležence brezplačna. Gre za nadaljevanje dela in sodelovanje iz preteklega leta, ko smo organizirali brezplačen seminar o družinski mediaciji.

Temeljni namen mediacije

Gre za zagotavljanje procesa, kjer je mogoče poiskati boljše rešitve in uspešno voditi komunikacijo med dvema, ki sta se znašla v okoliščinah, ko se težko pogovarjata, ker sta čustveno vpletena, prizadeta ali kako drugače neugodno doživljata medsebojni odnos, kljub temu pa sta zaradi nastalih okoliščin zavezana k razrešitvi konfliktnega odnosa oziroma razmerja. Proces lahko poteka tudi med več stranmi, ki se znajdejo v konfliktnih okoliščinah ali sporu.

Namen družinske mediacije je predvsem v razreševanju konfliktnih okoliščin ali sporov, ki nastajajo znotraj družinskih razmerij: med partnerjema, starši in otroci, starši in starimi starši ipd.; gre tudi za vodenje procesov pri razvezah, dogovorih o vzgoji in skrbi za otroke, delitvah premoženja itd.

Temeljni namen mediacije je torej v zagotavljanju takih okoliščin, da se sprti strani bolj konstruktivno in uspešno za obe strani dogovorita o možnih rešitvah konflikta ali spora, pri čemer ohranjata konstruktivno obliko komunikacije.

Strokovnjak isomnjenja, daje mediacija metoda reševanja sporov, ki se bistveno razlikuje od večine ostalih metod. Predpostavlja namreč, da je spore mogoče reševati tako, da dobimo pozitiven rezultat za obe strani, kjer gre reševanje v smeri, ko vpleteni upoštevajo drug drugega, prevzamejo odgovornost za reševanje in skupaj iščejo rešitve.

Vloga mediatorja

Mediator ne ponuja rešitev, ampak skrbi za proces reševanja, ne povzema enega stališča, ampak daje prostor, da obe strani vidita več plasti resnice in najdeta boljše rešitve za obe strani.

Možni izidi mediacije

Mediacija se uspešno zaključi z dogovorom o izhodiščnem problemu, z delnim dogovorom glede izhodiščnega problema, z razgradnjo izhodiščnega spora, z izboljšanjem odnosa. Ker je mediacija prostovoljna lahko vsak od udeležencev kadarkoli prekine oziroma odstopi od mediacije.

Mediacijo lahko prekine tudi mediator, če

presodi, da nadaljevanje ni več smiselno. Proces lahko vodita tudi dva mediatorja, kar je pri družinski mediaciji po mnenju strokovnjakov večkrat bolj zaželeno.

O projektu

V izvajanje projekta in programa družinske mediacije bomo ob posameznih dogodkih vključili enega ali dva mediatorja (somediacija) – glede na zahtevnost primera poskrbeli za ustrezno informiranje, zagotovili ustrezne načine spremljanja in tudi gradiva o mediaciji.

Cilji projekta

Je zagotavljanje brezplačne družinske mediacije v lokalnem okolju; razreševanje različnih vrst družinskih sporov; širjenje nenasilne in konstruktivne komunikacije v družinskem okolju.

Organizacija in način izvedbe

Program družinske mediacije in somediacije bomo izvajali v Grosupljem, v organizaciji Centra PER-ME-UM v prostorih Vrtca Kekec, ali v Ljubljani, v prostorih Zavoda RAKMO. Mediacija z enim ali dvema mediatorjema bo za udeležence brezplačna.

Procese mediacije bomo izvajali praviloma trikrat tedensko in sicer:

torek - od 17.30 do 19.00,
sreda - od 18.00 do 19.30,
četrtek - od 17.30 do 19.00.

Po predhodni najavi bomo za udeležence organizirali mediacijo ob dogovorjenem času. Za posamezne primere bodo mediacijska srečanja potekala praviloma enkrat tedensko oziroma v skladu z dogovorom.

Glede na interes po mediaciji in možnosti izvajanja bomo število brezplačnih mediacijskih srečanj omejili. Mediacija bo ob individualnem dogovoru možna tudi izven predvidenih terminov, v skladu z željami udeležencev in možnostmi mediatorjev.

Podatki za stike za prijavo:

- pokličite po (041 339 789, vsak delavnik
- pišite na e-naslov:mediacija@permeum.net;

Izpeljava

- dogovorili se bomo za prvo mediacijsko srečanje in vam poslali vabilo na prvo srečanje vsem vpletenim, ki želijo rešiti nesporazum/spor;

- za vas bomo organizirali predvidoma toliko srečanj, kot jih boste potrebovali za usmerjanje procesa mediacije za razreševanje nesporazuma/spora;

- srečanja bomo organizirali v prostorih Vrtca Kekec Grosuplje, Trubarjeva cesta 15, 1290 Grosuplje.

VZ Kekec Grosuplje je z zagotavljanjem prostora omogočil izpeljavo brezplačne družinske mediacije v Grosupljem za čas projekta, za to se vodstvu na tem mestu zahvaljujemo za sodelovanje in podporo.

Hvala za zaupanje tudi vsem, ki se boste odločili in vstopili v proces mediacije.

Pri Sušnikovih na Udju:

Imamo slovenske korenine, slovenski značaj in na to smo ponosni!

Oče Daniel, profesor športne vzgoje, mama Anamaria, ekonomski tehnik in njuni trije otroci: Matias, študent 2. letnika Fakultete za šport, Gabriel, študent 1. letnika Fakultete za gradbeništvo in Tatiana, dijakinja 1. letnika gimnazije Želimlje – to so Sušnikovi z Udja pri St. Juriju. V družini pa ima svoje mesto tudi Anamariina mama Ana, ki zna vedno poskrbeti za dobro voljo. Sicer pa so Sušnikovi zgovorni in prijazni, izredno gostoljubni. Prijetno je pristihniti njihovi pojoči slovenščini, ki izdaja njihovo poreklo. Otroci dveh domovin.

Danielovi starši so bili doma iz okolice Kranja, Anamariin oče iz Škofje Loke in mama z Brezovice pri Ljubljani. Kot mnoge Slovence so tragične razmere pognale v svet in svoje nove korenine so pognali v Argentini. V Slovenski vasi. Ustvarili so svoje družine, toda svoje rodne domovine niso nikoli pozabili. Svoje otroke so vzgajali v slovenskem duhu, doma so govorili slovensko. In otroci so ostali Slovenci. Slovenci so tudi njihovi vnuki ...

Potem ko je Argentino zajela gospodarska kriza, ko so bile razmere vse prej kot naklonjene življenju, so že leta 2000 začeli razmišljati, da bi se vrnili v domovino svojih staršev. „Samo Slovenija je bila dežela, kamor lahko pridemo, ne da bi se počutili tujce,“ se spominja tistih dni mama Anamaria. Bilo je veliko kolebanja, razmišljanja. Še najmanj naklonjen ideji je bil takrat 13-letni Matias, ki nekako ni mogel sprejeti dejstva, da bi za vedno zapustil mladostne prijatelje, sorodnike.

Kljub temu da razen očeta Daniela, ki je že bil v Sloveniji 2 tedna z nogometno ekipo, v Sloveniji ni bil nihče drug, je piko na i pri odločitvi postavila kriza v začetku leta 2001.

„Duhovnik Janez Cerar, ki je bil 6 let v Argentini, je bil naš dober prijatelj in ponudil nam je pomoč pri iskanju stanovanja. Tako smo letalske karte za pot v Slovenijo imeli prej, kot smo vedeli, ali bomo imeli streho nad glavo, pa se je na koncu vse dobro izteklo,“ lista knjigo spominov Anamaria.

Aprila leta 2002 je družina Sušnikovih prvič skupaj stopila na slovenska tla.

S pomočjo Karitasa so dobili stanovanje v Karitasovi dvostanovanjski hiši, ki so si jo delili še z eno družino.

Spomini na prve dni življenja v novi domovini so mešani. Ostali so spomini, kako je prvih 14 dni nepretrgoma deževalo. „Pripovedovali so nam, kako je iz kuhinje prelep pogled na Krvavec, pa ves ta deževni čas nismo prav ničesar videli,“ se spominja Anamarija. Toda prvo sivino so počasi osvetlili sončni žarki; sonce je posijalo tudi v njihovo življenje. Oče Daniel je začel trenirati mladostnike nogomet; začetne težave so prebrodili tudi s socialno pomočjo. Mama Anamaria je razmišljala, da bi nekaj let ostala doma z otroci, ki so bili potrebni večje pozornosti in tudi pomoči, pa je dobila zaposlitev preko javnih del kot pomočnica vzgojiteljice v vrtcu. „Za slovenske razmere je bilo čisto normalno, da se zaposlim, gledano z argentinskimi očmi, pa bi me otroci bolj potrebovali doma,“

razgrinja svojo tedanjo tiho stisko. A danes ve, da se je prav odločila. Po šestih mesecih zaposlitve preko javnih del, je našla delo v Pekarni Pečjak najprej v Trzinu, potem, ko je uspešno zaključila prekvalifikacijo za poklic slaščičarja, mimogrede, to delo je bilo v Argentini njen hobi, pa na Škofljici. Kljub temu, da jo je to veselilo, pa je bilo pretežno nočno delo naporno. Sedaj je že dve leti zaposlena na Sodišču Ljubljana Moste.

Oče Daniel pa je v šolskem letu 2002/03 dobil zaposlitev v Škofijski gimnaziji v Vipavi. Čeprav mu vožnja v eno smer vzame dobro uro in več časa, je vesel, da se je vse tako lepo izteklo. Zgodba s srečnim koncem, bi lahko zapisali. Prav takšne pa so bile tudi zgodbe vseh treh otrok.

„Težave s slovenščino?!“ se sprašuje Matias in odgovarja: „Doma smo v Argentini govorili pretežno slovensko, toda ko smo prišli sem, smo vse dobro razumeli, težje pa je bilo govoriti.“

Prav posebna pa je bila zgodba male Tatiane. Kljub temu da je razumela slovensko, jo v Argentini niso mogli prepričati, da bi slovensko govorila. Vedno in povsod samo špansko. Ko so prišli v Slovenijo, je tudi govoriti začela lepo slovensko!

Matias je v Domžalah zaključil osmi razred, ko se je družina preselila na Udje, se vpisal na gimnazijo v Želimlje. V šoli so ga namreč prepričevali, naj si izbere kakšno manj zahtevno izobraževanje, saj je moral v osnovni šoli trdo poprijeti za delo, ker se izobraževanje pri nas razlikuje od argentinskega. Vse primanjkljaje na področju naravoslovja je s prizadevnostjo in motiviranostjo nadoknadil in vztrajal tudi v svoji želji po gimnaziji. Bil je uspešen in tako odprl vrata mlajšemu Gabrielu, sledila jima je tudi Tatiana, ki je celo odličnjakinja. Vsi trije otroci so bili v domu, ki ga skrbno vodijo salezijanci; znano je namreč, da znajo odlično delati z mladino. Življenje teče dalje, vsak dan znova jih osrečuje tisoče drobnih stvari, ker se znajo veseliti drobnih uspehov.

Po sedmih letih življenja v svoji novi domovini pa še pridejo trenutki razmišljanja.

„Koliko ste sploh poznali to svojo domovino – Slovenci v Argentini? So bile vezi med vami in sorodniki tukaj tako močne, da ste se lahko poistovetili s Slovenci in Slovenijo? Ste se počutili, da ste res prišli domov, med svoje ljudi?“ - razpredem pogovor dalje, ko sedimo v vrtni uti ob hiši in mimogrede

Sušnikovi pred predsedniško palačo.

občudujemo lepote narave, okolja, ki jim nudi toliko prijetnih trenutkov in užitkov.

„Naši starši so si redno dopisovali s sorodniki doma in otroci smo vse informacije skrbno spremljali. Govorili smo slovensko. Družili smo se s Slovenci, najmanj sto slovenskih družin nas je bilo skupaj v Slovenski vasi, obiskovali slovensko šolo. Spominjam se očeta, ko nam je vedno pripovedoval, kako je doma lepo, kako so Slovenci pošteni ljudje, kako cenijo prave vrednote, koliko jim pomeni vera,“ je bil odgovor gospoda Daniela na moje vprašanje povsem nazoren.

„Kdaj ste najbolj iskreno začutili, da je Slovenija vaša domovina?“

„Ko smo prišli v Domžale in začeli urejati vsoto potrebno dokumentacijo, ko so otroci začeli hoditi v šolo in se je življenje umestilo v svoje tirnice, smo ugotovili, da smo veliko bolj Slovenci, kot smo mislili, da smo! Kmalu nam je namreč postalo vse domače, z lahkoto smo navezali stike s sosedi, začela so se spletati nova znanstva, otroci so se vključili v različne dejavnosti, našli pot do skavtov ...

Imamo slovenske korenine, slovenski značaj, smo tipični Slovenci in na to smo ponosni!“ so bile besede očeta Daniela tako prepričljive, da jim je bilo veselje prisluhniti.

„Kaj vam in vašim odraščajočim otrokom glede na te besede, ki ste jih izrekli tako iskreno, pomeni državni praznik 25. junij?“

sem bila radovedna.
„Takrat, ko je Slovenija postala samostojna, smo se oblekli v slovenske narodne noše, oba z ženo jih imava. V sprevedu smo šli v mesto in na glavnem trgu so naši voditelji Slovenci pripravili govor, navdušeno smo z zanosom peli slovensko himno. Bilo je praznovanje, pisano z veliko začetnico! Tisti, ki niso vedeli, zakaj takšno naše navdušenje, so nas samo začudeno opazovali. Toda, javnost je bila hitro obveščena o tem velikem dogodku. Nam, Slovincem v zamejstvu pa so se s to osamosvojitvijo odprla vrata za povratek v domovino!

To je bilo dejanje, ki je spremenilo naše življenje! Tega se zavedamo in to cenimo. Zato je ta praznik res praznik nas vseh!“ je bil kar nekako vzhičen oče Daniel. Mama Anamaria in Matias sta pozorno spremljala vsako besedo in iz obrazov je bilo razbrati, kako je družina enakih misli. Po kratkem premolku pa je Anamaria, ki je v argentinski slovenski šoli otroke učila glasbe, spregovorila: „Nekaj pa me tukaj moti. Ko smo imeli slovenska praznovanja v Argentini, smo imeli vedno izobešeno argentinsko in slovensko zastavo in vedno smo peli slovensko in argentinsko himno. Danes pa žal velikokrat opažam, da ljudje ne znajo slovenske himne. Za božjo voljo, kje pa živijo?!!

V Argentini smo živeli z idejo, da je treba že otroke vzgajati in vzgojiti v narodni zavesti. Tukaj nam tega malo manjka!“

Besede, ob katerih bi se veljalo zamisliti!

Sušnikovi so prava slovenska družina. Najbolj so veseli, ko se vsi zberejo za družinsko mizo in si imajo veliko povedati. Vsi trije otroci so animatorji v Št Juriju za pripravo oratorija, Tatiana je skavtinja pri grosupeljskih skavtih, pojejo v pevskih zborih, Matias je najmlajši pevec pri Šentjurskih fantih, igra kitaro in poje pri „Jan kvintetu“, pravijo, da kjer je glasba, je tudi Matias! Druženja in aktivnosti jim nikoli ne zmanjka, čeprav so študijske in šolske obveznosti vedno na prvem mestu.

Ko že mislim, da smo si povedali vse, pa mi vsi z navdušenjem še enkrat povedo, kako prekrasno je življenje v tej idilni naravi. Čeprav precej na samem, do bližnjih hiš je kar nekajkrat po sto metrov, do vasi še veliko dalj, je to idila, ki bi je ne zamenjali več za življenje v mestu! Zelenje gozda jih obdaja, ob hiši žubori potok, na širnih travnikih se ti spočije oko. To je Slovenija, njihova domovina, tu je njihov dom, tam v Argentini pa prijatelji in sorodniki, na katere še mislijo s kancem nostalgije.

Alenka Adamič

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

Skavtska večerja

Včasih je potrebno ljudi malo presenetiti in narediti običajne stvari neobičajne, ker se nemalokrat nevede navadimo na stvari in pozabimo, da vedno znova lahko pričakujemo več in še več. Da je nekaj drugače, ne pomeni, da ni zabavno. To so v soboto, 30. maja, izkusili tudi naši skavti, saj smo bili klanovci zadolženi, da pripravimo zaključek skavtskega leta. Takoj je padla ideja – slavnostna večerja.

Ponavadi so bili zaključki del tistih aktivnosti, kjer se je veliko teklo, iskalo, smejala, malo pa počivalo. Toda čas je bil, da se to za en dan malo spremeni in naše skavte umirimo ter jih razvajamo, kar smo tudi naredili. Prvi del zaključka se je pričel z mašo, ki so se je udeležili naši mlajši in njihovi voditelji, klanovci pa smo se medtem lotili pripravljanja jedi. Po končani maši otroci še vedno niso vedeli,

kaj jih čaka, so pa kmalu izvedeli, saj sta jih ob vhodu v restavracijo (učilnice) pričakala dva klanovska varnostnika, ki sta preverila njihovo urejenost (urejen kroj ter rutka). Takoj zatem so jih sprejele naše klanovske hostese (tokrat brez kroja, v elegantnih oblačilih) in jim ponudile ora-aperitiv ter jih posedele za mize, kjer so zanje poskrbeli klanovski natakariji. Seveda ni manjkalo dobre glasbe, ob kateri so proti koncu "gostje" tudi zaplesali. Meni, ki smo ga sestavili orgaizatorji, je bil skrbno izbran – 2 predjedi, 2 glavni jedi in 2 sladici, kar je naše soskavte osupnilo. Da pa se med nas slučajno ne bi naselil dolgčas, smo sestavili še večerni program, povabili gosta (klanovec se je preoblekel v kmečkega fanta), dva klanovca pa sta ob kitari prepevala.

Med pomivanjem posode je bilo veliko časa za premislek o celotnem večeru – sklep je bil, da smo dosegli, kar smo želeli – skavte smo do sitega okrepili z dobrotami, med nami je bilo čutiti sproščenost, smeh. Skratka bilo je zabavno, na glavo obrnjeno in še vedno čisto skavtsko.

Po več mesecih skoraj vsakotedskega srečevanja se je letošnje skavtsko leto končalo, niso pa se končale ideje, ki se porajajo v glavah našim mlajšim in starejšim članom. Samo počakati je treba nekaj mesecev na novo skavtsko leto, ko bodo lahko prišle na plano.

Pred nami so zdaj nove poti, tiste stare so že zdavnaj zasute s tisočero lepimi spomini. Ampak kaj je tisoč v primerjavi z nešteto? Zato pa – kar na pot!

Hvala vsem za čudovito leto.

Maja Obolnar,
skavtinja stega Grosuplje 1

Državni taborniški mnogoboj, Sežana 2009

Pa smo ga dali skozi! In to precej uspešno! A kaj? Ja državni mnogoboj seveda!

Letos se je odvijal na primorskem koncu, v Sežani. In tja smo se odpravili pogumni, s polnim košem optimizma navkljub

izjemno slabi vremenski napovedi. Pa saj smo neustrašni in pogumni taborniki, vajeni življenja v naravi in vsemogočih (in nemogočih) razmer.

V petek je na srečo še sijalo sonce. Tudi temperature so bile super. Ko smo prišli tja, smo na hitro zložili vso našo opremo iz avtobusa, jo prenesli v park, kjer je bil naš taborni prostor za nadaljnja dva dni ter začeli postavljati šotore. Do večerje smo se samo še malo pogovarjali, hecali, nekaj zapeli ter sklepali nova poznanstva. Potem pa v vodoravno lego v šotore, da smo se spočili in naspali za tekmovanje naslednjega dne.

Ponoči je bilo kar prijetno spati zaviti v toplo spalko, pod streho in na suhem, vendar, ko smo se zbudili, je bilo zunaj kot sodnega dne. Veter, bolje rečeno močna primorska burja in dež sta brila kot za stavo. A kaj

nam pa morejo, smo si dejali, se toplo in predvsem nepremočljivo oblekli, podali na zajtrk in na še zadnje priprave pred začetkom mnogoboja. Mislim, da smo tega dne imeli vsi, poleg orientacije in vseh

Modna revija

V soboto, 6. 6., smo si v Grosupljevem klubu Groš lahko ogledali še eno modno revijo Benjamina Koželja in Žive Steiner, ki ustvarjata pod imenom Evforija. Modno kariero je Benjamin začel s svojo prvo modno revijo v sodelovanju z Nino Jagodic na TV oddaji Tistega lepega popoldneva, kjer je javnosti pokazal svoje prve izdelke. Kmalu je spoznal Živo, s katero sta skupaj oblikovala kolekcijo Street Fashion, ki sta jo predstavila na festivalu Mestni trg v barvah v Škofji Loki. Kasneje sta se za nekaj časa umaknili v ustvarjalno zatišje in med

tem pripravljala še eno modno revijo na Metelkovi, ki je bila manjša različica ali kar predhodnica sobotne revije. Širši javnosti sta svoje izdelke predstavila v oddaji Bleščica. V njej sta pokazala občinstvu zimsko kolekcijo 5 oblek, pri katerih sta kombinirala blago in usnje.

Benjamin se že od malih nog ukvarja z blagom in oblekami, saj imajo doma šiviljstvo. Končal je srednjo oblikovno šolo, zdaj pa hodi na naravoslovno tehniško fakulteto v Ljubljani. Živa je študentka umetnostne zgodovine.

Že od nekdaj jo zanima moda in oblikovanje oblačil, v sodelovanju z Benjaminom pa je začela svoj hobi tudi realizirati v praksi.

Sinteza slika-obleka, kakor sta poimenovala sobotno revijo, je bila neobičajna. Na 10 belih oblekah sta projicirala slike, ki jih je izbral Dino Bajramovič. Modna revija je bila ustvarjena tudi v sodelovanju s podjetjem Bema trade, kjer sta našla vse različne materiale, ki sta jih kombinirala, šiviljstvom Koželj, ki je prispeval k izvedbi celotne kolekcije, za vzdušje pa je z glasbo poskrbel Pier, selektor Rdyo. Poigravala sta se tudi z modeli oblačil ter načinom nošenja.

Ajda Steiner

nalog, ki smo jih morali opraviti na poti, postavljanjem A-ja, signalnega stolpa, ognjev, šotorov, signalizacije, semaforja, lokostrelstva, vrisovanjem poti na karto, še eno disciplino več za premagati – in sicer, borbo proti slabemu vremenu. Verjamem, da mnogi izmed nas niso bili še nikoli tako premočeni, kot tega dne. Vendar smo tudi to preživeli, dali čez in se pozno popoldne vsi vrnili nazaj v tabor kot absolutni zmagovalci. Za nekatere so to

kasneje potrdili tudi uradni rezultati. Zvečer v soboto smo se v suhih (!) oblačilih podali še na večerjo, potem pa v telovadnico, kjer se je že začel pravi rock koncert. Po dobri meri glasbe smo se počasi odpravili v šotore in vsi utrujeni ter z novimi izkušnjami utrujeni zaspali.

V nedeljo zjutraj so nas organizatorji prijazno pustili spati malo dlje, saj je bil tega dne na sporedu le še zajtrk, pospravljanje šotorov, poslavljanje od novih in starih taborniških prijateljev in zaključna prireditev. Še tisti zgoraj so nam postregli z malo sonca in višjimi temperaturami, tako da smo lahko brezskrbno hitro pospravili šotore in vso opremo potem pa odšli na velik prostor za šolo, kjer se je odvijala zaključna prireditev. Tam smo navdušeno ploskali vsem našim zmagovalcem, ki jih je naš rod imel kar precej.

V kategoriji starejših GG-jev so zmagali naši vedno dobri in zmeraj odlični Termiti, v kategoriji Grč pa so slavili Mešančki. Ti sicer niso bili vsi iz našega rodu, vendar

vse čestitke tudi njim! Po svojih najboljših močeh pa so se odrezali tudi mlajši GG-ji pa tudi PP-ji smo bili dobri, le za zmago se bo potrebno naslednje leto malo bolj potruditi.

Tako nas je prijazen voznik avtobusa, ki nam je pomagal zložiti vse naše stvari v avtobus, po zaključku prireditve popeljal nazaj grede proti Grosuplju.

Za RLA napisala Pia Hren

Ob zaključku šolskega leta 2008/2009

Šolsko leto 2008/2009 je zaključeno. Za vsako dobro opravljeno delo se dobi plačilo. Tudi naši osnovnošolski učenci in učenke so prinesli svojo celoletno plačo domov in jo pokazali staršem. To je spričevalo ob zaključku šolskega leta. Ta spričevala pa so različna.

Nekateri učenci so z ocenami in celotnim učnim uspehom zelo zadovoljni, drugi malo manj. Tudi v družinah je bilo vzdušje različno, ko so otroci prinesli domov spričevalo. Prav je, da starši pokažejo, da so srečni in zadovoljni s svojim otrokom in njegovim učnim uspehom. V družinah, kjer pa ste malo manj zadovoljni, pa naj velja pregovor: »Po toči zvoniti je prepozno!« Pomembno je, da se z otrokom zelo jasno in odkrito starši pogovorite in skupaj ugotovite, ali bi lahko bilo boljše. Skupaj z otrokom poiščite vzroke za nižje ocene in naredite načrt za naslednje šolsko leto. Zelo pomembno je, da ste ob tem starši zelo objektivni in od svojih otrok ne zahtevate preveč. Ugotoviti morate, kakšne sposobnosti ima vaš otrok. Zato je pametno, da se med letom posvetujete z učitelji in razrednikom. Zavedati se morate, da je najbolj pomembno, da imamo srečne, zadovoljne učence - otroke, ki niso vedenjsko problematični. Tudi ni nujno, da gredo vsi v gimnazije, v Sloveniji imamo kup

novih poklicnih šol. Bistvo za mladega človeka je pravočasno spoznanje, da so v življenju meje, ki jih je potrebno upoštevati, da je pomemben odnos do dela in želja po pridobivanju novih znanj - vseživljenjsko učenje.

Učni uspeh posameznega učenca - učenke je v največji meri odvisen od celoletnega dela - učenja, prizadevanja, marljivosti in truda. Prav gotovo je pomembno tudi to, ali je učenec bister, nadarjen. To pa ne pomaga, če ni tudi prizadeven in se zaveda, da je sproti učenje, redno pisanje domačih nalog, aktivno sodelovanje pri pouku najbolj pomembno za dober uspeh. In vsi tisti učenci - učenke, ki to pravočasno spoznajo, nimajo težav z učenjem, radi prihajajo v šolo, si znajo razporediti svoj čas za učenje doma in čas za igro in sprostitev, razvijajo delovne navade in oblikujejo pozitivno samopodobo o sebi. In prav ti učenci - učenke so praviloma zelo aktivni tudi v najrazličnejših dejavnostih v šoli in v različnih društvih.

Ob vsem tem pa ima izredno pomembno vlogo družina. Klima v družini, odnosi v družini, jasno postavljena pravila, porazdelitev nalog in zadolžitev ... vse to je zelo pomembno, da ob pravem času pri otroku razvijemo pravilni odnos do dela in učenja. Otroke je treba zgodaj navajati na samostojno delo, učenje

in pisanje domačih nalog. Skrb za šolo mora kmalu prevzeti sam otrok. V primerih, kjer starši to prevzemajo namesto otroka, se kmalu pokažejo velike težave, ki pa jih je težko odpraviti.

Tako kot imamo odrasli letni dopust, imajo naši otroci letne počitnice. Tudi med letnim dopustom morajo starši opravljati najnujnejša dela doma, na vrtu. Enako naj velja za naše otroke, tudi v času počitnic je prav, da si naredijo urnik vsakodnevnih zadolžitev in čas za igro in sprostitev. Ne posedajte pred računalnikom in televizorjem. Izkoristite vsak trenutek za pogovore s starši o najrazličnejših zadevah, da bodo starši spoznali, da imajo otroke, ki znajo že zelo pametno razmišljati. To so vaje za življenje.

V času počitnic vsem osnovnošolskim otrokom želim, da bi se imeli lepo, se veliko smejali, se veselili in sprostiti. Staršem pa mnogo lepih trenutkov, ki so nepozabni, saj otroci prehitro odrastejo. Tudi učiteljice in učitelji potrebujejo dopust, da se po napornem celoletnem delu odpočijejo in napolnijo baterije za novo šolsko leto.

SREČNO VSEM!

**Angelca Likovič, predsednica društva
Pobuda za šolo po meri človeka**

V rovih pod starim Kranjem

Ste vedeli, da se v Kranju, pod starim jedrom mesta, skriva preplet rogov? V konglomeratni pomol, na katerem stoji Kranj, so jih izkopal med drugo svetovno vojno kot letalsko zaklonišče za prebivalstvo. Potem so dolgo časa bolj ali manj samevali, pred nekaj leti pa so jih pričeli na pobudo tamkajšnjih jamarjev čistiti. Danes je 1300 metrov rogov urejenih za obisk, v njih pa prirejajo tudi občasne dogodke. Od 11. do 13. junija so rovi gostili premiero kratkega slovenskega filma

Labyrinth, ki je prejel svetovno nagrado na področju športnih filmov. Film pripoveduje o potapljanju v jamah in je narejen na drugačen, avanturističen način. V celoti je bil posnet na slovenskih kraških območjih. Prireditelji, Zavod za turizem Kranj, so želeli dogodek popestriti s predstavitvijo slovenskih podzemeljskih jam. Povabili so tudi Županovo jamo. Ob našem prireditvenem prostoru se je zadržal tudi kranjski župan Damijan Perne (na fotografiji v sredini).

**D. Vi.
Foto Marjan Trobec**

Koncert v Županovi jami

Županova jama, natančneje, izjemno akustična Velika dvorana v njej, je 6. junija gostila Šentjurske fante. Domači oktet, ki v jami v pomladanskem času že kar tradicionalno nastopa, je s približno polurnim koncertom popestril redni popoldanski ogled. Letos smo ta dogodek povezali s pobudo Grosdan, ko je bil ogled najpomembnejših turističnih znamenitosti v grosupeljski občini mogoč zastoj ali pa z zelo znižano (polovično) vstopnino.

**D. Vi.
Foto Marjan Trobec**

Počitnice so tu - in tudi droga je tu!

O problemu drog sem v naš časopisa pisala že večkrat. Zdi se mi pomembno, da večkrat opozorimo na to problematiko. V občini Grosuplje imamo Lokalno akcijsko skupino (LAS), ki si v največji meri prizadeva delovati na preventivnem področju.

Prav bi bilo, da smo vsi občani in občanke pozorni in z odprtimi očmi opazujemo dogajanja okoli nas v naši občini. Ugotavljam, da si mnogi zatiskajo oči in nečejo videti resnice. S polno gotovostjo si upam trditi, da je v naši občini med mladimi droga zaskrbljujoče prisotna. Mnogi občani in občanke znajo povedati, kje so mesta, kjer se prodaja droga, kdo jo prodaja, kje so mesta, kjer se zbirajo uživalci drog in podobno. Veliko kritičnih pripomb imajo povedati občani in občanke, da smo neučinkoviti in da se nič ne ukrepa.

Morda imajo delno celo prav. Prepričana sem, da se bomo morali še bolj povezati in pritegniti k sodelovanju v LAS vse, ki so kakorkoli odgovorni za našo mladino. Delo si bo potrebno porazdeliti. Policija bo morala še v večji meri zasledovati preprodajalce mamil in jih ustrezno kaznovati. K sodelovanju moramo pritegniti starše otrok, ki imajo tovrstne težave. Nič jih ne smemo obsojati, saj današnji čas in tempo življenja prinašata pri mladih mnogo razočaranj, stresov in obupov. Danes se med seboj mnogo premalo pogovarjamo, si zaupamo, smo pripravljeni poslušati drugega, pomagati drug drugemu... Zelo pogosto hodimo drug mimo drugega, ne opazimo niti veselja, niti stiske in žalosti. In prav zato postaja tudi v naši občini pot zasvojenosti vedno bolj polna in širša.

Potrebno bi bilo organizirati skupne diskusijske večere staršev in otrok, na katerih bi se odprto pogovarjali, brez obsojanja in

iskali skupne poti, ki bi zagotavljale vrnitev v zdravo in srečno mladost.

Pred nami so počitnice, kdo si jih bolj zasluži, kot naši učenci in dijaki. Dovolite mi nekaj koristnih napotkov tudi staršem za počitniški čas:

- Zelo natančno morate vedeti, kje je vaš otrok in s kom se družijo, ko ste v službi.

- Prav je, da imajo otroci v počitnicah določene zadolžitve, kajti »brez dela, ni jela«, pravi stari pregovor.

- Otrokom moramo prisluhniti, se veliko pogovarjati z njimi, ne pa jim »pridigati«.

- Vedeti morajo, da so težave sestavni del življenja, treba jih je reševati in živeti v sožitju s sprejetimi odločitvami.

- Dopovejmo jim, da so tudi napetost, neugodje, jeza in žalost čustva, s katerimi se je treba sprijazniti.

- Pogovarjajmo se tudi o drogah, saj te informacije dobijo drugje in ponavadi zgolj o dobrih platih drog. Pomembno je, da se zavejo, kako velike so posledice uživanja drog.

Kako odkriti, ali vaš otrok uživa drogo?

- Ko boste ugotovili, da je vaš otrok v slabi telesni kondiciji, bo morda že prepozno.

- Vsake toliko časa načinite pogovor o drogah. Če otrok ne bo želel sodelovati pri pogovoru, je to že prvi znak. Če bo poleg tega še raztresen, če domov prihaja s pordelimi očmi in z razširjenimi zenicami, ne bo več nobenega dvoma.

- Nošenje sončnih očal in dolgih rokavov v za to neprimernem obdobju ne pripisujte njegovemu modnemu okusu in slogu oblačenja. Stvar je lahko že resna.

- Bodite pozorni na pogoste kratke telefonske klice, tudi v najbolj nemogočih urah. Molk na

drugi strani žice, če ste se vi oglasili, vam naj bo opozorilo.

Ko odkrijete karkoli od navedenega, se morate z otrokom temeljito pogovoriti. Seveda to ne pomeni, da mu boste grozili in mu očitali njegova dejanja. Vedeti mora, da ne odobrivate njegovega početja in da ste prizadeti. Mora pa čutiti, da ste ob njem in da mu želite le pomagati v težavah in da se lahko zanese na vas. Ne zavajajte se, da je v vaši družini vse v najlepšem redu. To ne jamči, da vaš otrok ne bi posegel po drogi. Dandanes se droge lotijo tudi »pridni« otroci, ker je pač treba poskusiti in to je glavni problem. Tudi v času počitnic, če boste starši imeli kakršnokoli težave, se lahko obrnete na predsednika LAS, g. Boruta Hrovatina (GSM: 051-369-295) ali tudi name (GSM: 031-280-834).

Veseli bomo, če se boste starši, ki bi želeli kaj več izvedeti o drogah ali imate v zvezi s tem probleme, pridružili LAS-u in bomo skupaj načrtovali aktivnosti na tem področju.

Staršem svetujem, da izkoristijo čas počitnic, čas dopusta za družinske pogovore o smislu življenja, o vrednotah, ki nas bogatijo, o lepem vedenju, o prijateljstvu. Skupaj načrtujte dnevne aktivnosti, jasno se dogovorite za družinski - hišni red, ki ga morajo vsi spoštovati.

Prepričana sem, da se velika večina naših staršev zaveda svoje odgovornosti in dolžnosti do svojih otrok in da bodo tudi čas počitnic izkoristili za vzgojno delo.

LAS občine Grosuplje želi vsem otrokom in njihovim staršem, da bi bili ti poletni meseci meseci medsebojnega razumevanja in veselja.

Podpredsednica LAS občine Grosuplje, Angelca Likovič

Zaključilo se je uspešno leto prepevanja za naš zborček. Za nami je bil v marcu uspešen nastop na Območni reviji otroških in pevskih zborov v Videm-Dobrepolju. Naš zadnji nastop pa je bil v maju, v MC Grosuplje. Po krajšem nastopu so se otroci zabavali z animatorko Majo Kokol, plesali in peli z njo, nato pa se udeležili ustvarjalne delavnice. Z nami sta bili vzgojiteljici Vera in Alenka ter ga. Maja. Tako se je naše letošnje glasbeno ustvarjanje zaključilo na prav prijeten in poseben način.

Z letošnjim šolskim letom se poslavljajo od vrta in stopajo v šolo otroci starejše skupine. Upam, da jim želja po glasbenem ustvarjanju in prepevanju še raste in jo bodo gojili tudi v šoli. Lahko jim rečem le še: hvala in prepevajte še naprej. Vidimo pa se na kakšnem skupnem nastopu.

Hvala tudi vsem staršem, ki ste svoje otroke spodbujali k petju in jim pokazali, da jim stojite ob strani. V novem šolskem letu pa se naša zgodba nadaljuje.

**Katarina Makor, zborovodkinja
OPZ Pika, VVZ Pika, Šmarje-Sap**

Izvajanje socialno varstvene storitve

Pomoč družini na domu v občini Grosuplje

Obvestilo o nadaljnji organizaciji izvajanja storitve

Uvodoma prav lepo pozdravljam vse uporabnice in uporabnike storitve, pa tudi občanke in občane občine Grosuplje, s katerimi še nismo sodelovali. Pomoč družini na domu je storitev, namenjena vsem tistim, ki kljub starosti, bolezni, kakršnemu koli hendikepu, živijo doma, pa za samostojno življenje potrebujejo pomoč.

Vse uporabnike obveščam, da je z mesecem julijem 2009 v veljavi nova pogodba, sklenjena med Občino Grosuplje in Domom starejših občanov Grosuplje, ki vnaša novo obogateno organizacijo izvajanja storitve. Za vse tiste, ki vam sedanja mera pomoči zadošča, to pravzaprav ne prinaša sprememb, informacija je pomembnejša za tiste, katerim trenutna mera pomoči ne zadošča. Na podlagi porajajočih se potreb po nujenju pomoči skozi cel dan, ki ste jih socialnim oskrbovalkam in meni posredovali že vključeni uporabniki, smo v zadnjih mesecih v sodelovanju z Oddelkom za družbene dejavnosti Občine Grosuplje pripravljali novo organizacijo, nov delovnik za socialne oskrbovalke in uspeli s premikom znotraj delovnega dne pridobiti nekaj časa, ki ga bomo zapolnili z nudenjem pomoči v večernih urah. Nudila se bo le pomoč pri vzdrževanju osebne higiene, torej priprava na nočni počitek. Glede na to, da stopamo naprej

z enakim številom socialnih oskrbovalk - to je štirimi - ki pomoč neposredno izvajajo, smo seveda pri tem časovno omejeni. Vendarle menim, da je s tem storjen korak k zagotavljanju večje kvalitete življenja za vse tiste, ki to pomoč potrebujete, in vaše bližnje, ki so seveda najpomembnejši člen mreže oz. vir pomoči za vsakega, ki le-to potrebuje.

Smo na poti, ki sledi naši viziji, organizirati kvalitetno socialno oskrbo na domu, izhajajočo iz potreb. Zavedamo se, da si bo potrebno v prihodnje prizadevati za dodatne zaposlitve in še nadaljnjo časovno razširitev neposrednega izvajanja pomoči.

Ob tem naj se zahvalim vsem uporabnikom za izkazano zaupanje ter izrečene pohvale socialnim oskrbovalkam, ki vsakodnevno vstopajo v vaše domove. Vsekakor vse uporabnike prosimo, da nas sproti opozarjate na morebitne napake, nepravilnosti, zagotovo jih bomo skušali odpraviti.

V nadaljevanju pa še nekaj informacij o storitvi za vse zainteresirane:

V skladu s Pravilnikom o standardih in normativih socialno varstvenih storitev so upravičenci do socialne oskrbe na domu:

- osebe, stare nad 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne

za samostojno življenje,

- osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki ne zmorejo samostojnega življenja,

- invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje nege in pomoči,

- kronično bolne osebe in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja,

- kronično bolni otroci in otroci s težjo motnjo v duševnem ali telesnem razvoju, ki niso vključeni v organizirane oblike varstva.

Možne oblike pomoči za upravičence so naslednje:

- pomoč pri vzdrževanju osebne higiene (umivanje, kopanje, preoblačenje, obuvanje);

- gospodinjska pomoč v obliki dostave kosila, priprave manjšega obroka, nakupa živil, osnovnega čiščenja bivalnega dela prostorov in spalnega prostora;

- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov v obliki družabništva in spremstva upravičenca na nujnih opravkih.

Izvajanje storitve se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika. Ugotavljanje potreb ter oblikovanje dogovora med izvajalcem, t.j. Domom starejših občanov Grosuplje, in uporabnikom poteka preko obiska vodje izvajanja storitve in socialne oskrbovalke na domu uporabnika. Tako se vzpostavi sodelovanje med izvajalcem storitve ter uporabnikom in njegovimi ključnimi družinskimi člani. Sklenjen dogovor je podlaga za oskrbo na domu uporabnika, ki jo neposredno izvajajo štiri socialne oskrbovalke, občasno delavka preko podjemne pogodbe in študentskega servisa. Z dogovorom opredelimo medsebojne obveznosti, predvsem pa natančno določimo obseg, vrsto, trajanje in način izvajanja storitve, torej: kaj, kdaj, kako bo socialna oskrbovalka naredila za uporabnika.

S sklenitvijo dogovora in začetkom izvajanja storitve uporabnik storitve prevzame tudi obveznost plačila storitve, ki je določena v dogovoru za uro izvajanja storitve. Če uporabnik storitve sam ne zmora kriti stroškov izvajanja storitve, lahko na Centru za socialno delo Grosuplje vloži vlogo za oprostitev oz. zmanjšanje plačila storitve. Podlaga za obračun so vsakodnevni zapisi delavk - dnevniki, v katere si beležijo čas prisotnosti pri posameznem uporabniku ter vsebino opravljenega dela.

Vabim vse tiste, ki bi v zvezi z napisanim želeli dodatne informacije, ki morda potrebujejo tovrstno pomoč, da pokličejo Darjo Zupančič, v Dom starejših občanov Grosuplje, na tel.: 01 7810 732.

Darja Zupančič

GEODETSKE MERITVE Skubic s.p.
Grosuplje, Adamičeva cesta 2
 Tel.: 01 786 37 60
 Fax: 01 786 31 09
 E-pošta: info@geodetskemeritve-skubic.si
www.geodetskemeritve-skubic.si

Hitro in ugodno Vam opravimo vse geodetske storitve, kot so parcelacije, ureditve mej, vris objektov v kataster, izdelava etažnih načrtov, geodetski posnetki, zakoličbe, itd.

Srečanje bolnih in ostarelih v župniji Žalna

Na nedeljo Svete trojice, 7. maja letos, je bil v naši župniji praznik še lepši. Kot že vrsto let so tudi letos članice in člani župnijskega pastoralnega sveta skupaj z župnikom Andrejem Šinkom pripravili lepo srečanje bolnih in ostarelih iz naše župnije. K sodelovanju so povabili vse farane in nekateri so se odzvali - bodisi z dobrotami, ki so jih sicer v glavnem pripravile skrbne članice pastoralnega sveta, drugi spet so ponudili prevoz, ali se vsaj zadržali v kratkem klepetu z našimi dragimi in mnogokrat preizkušenimi starejšimi župljani.

Veseli smo, da je pri maši sodeloval tudi župnik iz Lipoglava, Jernej Nemanič. Oba duhovnika sta vsem, ki so želeli, podelila zakrament svetega maziljenja.

Globoka vera in zaupanje tistih, ki so v svojem dolgem ali od boleznih zaznamovanem življenju morali skozi marsikatero preizkušnjo, sta svetilnik vsem, ki smo smeli dve ali tri nedeljske urice deliti z njimi. Hvala vsem - skrbnim gospodinjam, ki se iz leta v leto trudite in pripravite dobrot tudi za popotnico, obema duhovnikoma in vsem, ki so sodelovali pri

bogoslužju. Največja zahvala pa vam, dragi naši dedki in babice, tete ali strici, za svetel zgled vztrajanja v iskanju smisla in lepote življenja tudi, ali pa še prav posebej, v visoki

starosti, in neomajne vere Vanj, ki vas s svojo ljubeznijo spremlja že vse življenje. Zagotovo nasvidenje prihodnje pomlad!

Maja Zajc Kalar

Dom starejših občanov bogatejši za prizidek

Dom starejših občanov je od konca maja bogatejši za nov prizidek. Ob letošnji 25-letnici delovanja so tako odprli naložbo, za katero sta dom in občina Grosuplje skupaj odštela dobrih 600 000 evrov. Dom starejših občanov je bil zgrajen 25. februarja 1984, sedanjo podobo pa je dobil z dograditvijo podstrešja dve leti kasneje. V dom lahko sicer sprejmejo do 177 starejših in vseh, ki potrebujejo takšno pomoč. Prizidek je nastajal od lanske jeseni, kar leto dni so zbirali potrebno projektno dokumentacijo, sama gradnja pa je potekala po predvidenem časovnem planu, je povedala direktorica doma magistra Marta Gašparovič. Dom je več let zbiral dobre pol milijona evrov, tako da je naložbo skoraj v celoti pokrill sam. Prizidek je velik 134 kvadratnih metrov, v njem so uredili pisarne, jedilnico, poleg njega pa so uredili tudi nove prostore za dnevno varstvo starejših, kjer je z denarnim vložkom (60 000 evrov) priskočila na pomoč tudi občina Grosuplje. In kaj je dnevno varstvo? Način je podoben vrtčevskemu - starejši, ki so osamljeni ali potrebujejo pomoč, lahko zanje v času, ko so njihovi sinovi in hčerke v službi, poskrbijo v

domu. Zaposleni jim nudijo pomoč pri osnovnih življenjskih potrebah, zagotovijo jim obroke hrane, počitek, rekreacijo in zabavo. Grosupeljski dom starejših občanov lahko v dnevno varstvo sprejme do 10 ljudi. Območje okoli zdajšnjega

doma pa je tudi v prostorskih aktih občine predvideno za dograditev oziroma novogradnjo doma za starejše občane, je zagotovil župan Janez Lesjak.

Helena Miklič

Stati inu obstati v Škocjanu trinajstič

Letos je v nedeljo, 7. junija popoldne, v Škocjanu pri Turjaku tamkajšnje kulturno društvo že trinajstič pripravilo kulturno prireditev z naslovom (in znamenitim Trubarjevim rekom) *Stati inu obstati*. Kot posebnost letošnjih nastopov naj omenimo dokaj številčen otroški zborček Škocjančki z zborovodkinjo ter ob spremljavi kitare Katarine Bandič, kar nedvomno zagotavlja, da bodo ti kraji, ki so bili še nedavno že skoraj demografsko ogroženi, stali in obstali. Prireditev, ki so jo pripravili na dvorišču pred nekdanjo šolo, je od začetka nekoliko motil dež, a se je med samo prireditvijo tudi vreme dokaj popravilo. Tako v tem pogledu lahko rečemo, da »so se vremena Škocjancem razjasnila«.

Jože Miklič

Prireditev je s pozdravom začel dolgoletni predsednik Krajevne skupnosti Škocjan Jože Krašovec, nadaljeval pa z nagovorom župan Janez Lesjak, ki je spomnil, da je bil Trubar eden od tistih, ki je znal v kriznem času pokazati ljudem, kam naj gre. Pohvalil je tudi Škocjance, da so eni od redkih v občini, ki obujajo spomin na enega od velikih mož iz naše grosupeljske zgodovine. (Naj tu poleg Prešerna in Adamiča spomnimo, da imamo v občini Grosuplje še celo vrsto ljudi, ki bi se jih s ponosom lahko spomnili in se ob njihovem življenju zamislili nad svojim delovanjem za bolj ukoreninjeno in prepoznavno kulturo ter življenje nasploh - o.p. J.M.)

Za vse pretekle prireditve, tako nastopajočim kot tudi obiskovalcem, se je zahvalili tudi Primož Trubar »osebno«, ki ga igra s Trubarjevo govorico okoli osemdeset let star igralec domačega društva Štefan Zrnc. Štefan je nato, predno je nastopil ob spremljavi izdelovalca hrmonik Dragom

Elikanom, povedal še vic iz naših krajev, ko je osemdesetletni oče želel prepustiti kmetijo enemu od svoji sinov. Zanimivo pri tem pa je, da se je za dediščino najbolj zanimal tisti, ki dotlej ni niti delal, niti vlagal vanjo. Oče sicer ni bil preveč zadovoljen s ponudbo, a jo je ponudnik zagovarjal na ta način, da se bo zemlja v bodoče odpočila. (Dokaj aktualen vic! Če smo iskreni, kar precej ha zemlje v naši občini zaradi različnih vzrokov v zadnjih letih tako počiva.) Nato je Štefan zapel eno hudomušno iz nekoliko starejših združenih časov »socialističnih agrarnih reform«.

Že trinajstič na tem srečanju je prepeval Moški pevski zbor Vokal iz Grosupljeja pod vodstvom Primoža Cedilnika. Pohvala med drugim velja tudi za vztrajnost!

Za mladimi Škocjančki je nastopil kvartet Sever s prijatelji. To pot je poleg narodne Nocoj je bila luštna noč zapel tudi domoljubno skladbo Janeza Severja Ponosno hodim po svoji domovini.

Župnik dr. Edno Škulj je nato predstavil mlade, ki so zaigrali 5. dejanje iz Linhartove komedije Taveseli dan ali Matiček se ženi. Zaigrani odlomek so v časovno usklajenih kostumih zelo solidno odigrali in že nestrpno čakamo, da se bodo naučili celo igro.

V notranjem razstavnem prostoru nekdanje šole pa je etnolog dr. Boris Kuhar skupaj z Univerzo za tretje življenjsko obdobje predstavil del kapelic iz škocjanske fare. Iz območja cele občine naj bi v bodoče nastala tudi knjiga o kapelicah.

Kot zadnji nastopajoči so zaigrali in zapeli mladiglasbeniki Jan kvinteta, ki odslej nastopa samostojno. Mladi vedno bolj uspešno igrajo narodnozabavno glasbo tako v Avsenikovi kot tudi Miheličevi oziroma Slakovi različici.

Trinajsta prireditev je tako uspešno izzvenela v poznem popoldnevu. Vsem nastopajočim želimo: »Buh jim dej zdravje in žeg'n, deb' še dolg živel in deb' vedre misli z beseda, pejsmija in družimi dobrimi dejli šir'li med aldi!«

Uspeh Glasbene šole Grosuplje na mednarodnem natečaju za mlade pianiste v Italiji

Glasbena šola Grosuplje učencem omogoča skupno muziciranje v različnih orkestrih in komornih skupinah. V teh zasedbah v glavnem sodelujejo učenci godalnega, pihalnega, trobilnega, tolkalnega in kitarkega oddelka. Možnosti igranja v takšnih sestavih pa nimajo učenci klavirskega oddelka. Ker imajo tudi mladi pianisti veliko veselja do skupnega muziciranja in ustvarjanja, nudi glasbena šola pouk štiriročne igre. V šolskem letu 2008/09 je pod mentorstvom Polone Štrubelj pričel z intenzivnimi vajami klavirski duo, ki ga sestavljata Tine Likovič in Filip Suhadolc. Učenca 3. razreda klavirja sta kmalu pokazala, da imata smisel in talent za usklajeno izražanje in čutenje glasbe. Uspešno sta sodelovala na številnih nastopih v okviru glasbene šole in izvenje. Največji dosežek in potrditev njihovega dela predstavlja 1. nagrada na »1. mednarodnem natečaju za mlade pianiste – Nagrada Isola del Sole«. Tekmovanje je potekalo 30. maja 2009 v mestu Gradež (Grado) v Italiji. V kategoriji klavir štiriročno do 10. leta starosti sta s prostim programom v trajanju 6 minut dosegla 99 od skupno 100 točk. ISKRENE ČESTITKE! Treba je poudariti, da so takšni uspehi možni le ob vzpodbujanju in uspešnem vodenju mentorice Polone Štrubelj ter veliki podpori staršev. Na glasbeni poti jima želimo še veliko uspehov, predvsem vztrajnosti in veselja. Še naprej naj gojita in razvijata skupno strast do glasbene umetnosti, ki je splošno priznana kot vzgojno plemenita.

Glasbena šola Grosuplje

Srečna in ponosna zmagovalca Filip Suhadolc in Tine Likovič

Računalniško opismenjevanje za slušatelje Univerze za tretje življenjsko obdobje

Slušatelji so v tem študijskem letu spoznali osnove dela v operacijskem sistemu Windows XP. Pridobili so potrebna osnovna znanja za upravljanje z računalnikom: zagon in zapiranje programov, uporabo namizja ter organiziranje map in datotek. Spoznali so kopiranje, brisanje, premikanje map in datotek ter shranjevanje na različna področja oz. medije..

Z urejevalnikom besedil MS Word so spoznali delo z dokumenti, jih ustvarjali, poimenovali

in shranili. Spoznali so možnosti oblikovanja znakov, odstavkov in celotne strani. V dokumente so vstavljali slike in tabele ter jih poljubno oblikovali in tiskali. Z orodji za risanje so oblikovali vabila in voščilnice. V svoj dokument so prenesli besedilo in slike iz interneta. V dokumente so dodali glave in noge. Pri urejanju daljših dokumentov so uporabili ponujene sloge za oblikovanje naslovov.

Možnosti, ki jih ponujajo elektronske

preglednice, so spoznavali s programom MS Excel. Spoznali so prednosti, ki jih imajo preglednice pred računanjem z računalni. Uporabljali so najbolj pogosto uporabljene funkcije. Naučili so se razvrščati podatke v tabelah po želenih kriterijih, jih prikazati v lepo oblikovanih tabelah in grafikonih. Naučili so se pripraviti list za tisk in natisniti dokument. Spoznali so možnosti prenosa tabel in grafikonov v urejevalnik besedil.

Delo s predstavitvami so spoznavali s programom MS PowerPoint. Naučili so se ustvariti novo predstavitev, jo poimenovali in shraniti. Predstavitve so popestrili z besedilom in slikami in upoštevali lastnosti dobrih prosojnic. Z uporabo tega programa so izdelali foto galerijo. Predstavitve so popestrili tudi z glasbo.

Spoznali so osnove dela v omrežju: lokalno, za izmenjavo datotek, ter medmrežja, kjer so z brskalnikom Internet Explorer ali Mozilla iskali informacije, tekstovne in grafične, in jih urejali z urejevalnikom besedil.

Pripravili so nastavitve za pošto v brezplačnem poštnem predalu Gmail. Spoznali so osnovne funkcije delovanja in dela z elektronsko pošto in si izmenjavali osebna sporočila. Uredili so svoj imenik naslovov in ustvarjali skupine.

Spoznali so še mnoge druge prosto dostopne programe za obdelavo slik, za medsebojno komunikacijo v realnem času, za prenos datotek z interneta, za delo z glasbenimi datotekami, za pretvorbo datotek iz novejših v starejše verzije programov.

Zame, kot predavatelja, pa je bilo delo s slušatelji tretjega življenjskega obdobja nov izziv in čudovita izkušnja.

Predavateljica Marina Novak

Srečanje animatorjev in mentorjev U3 v Bohinju

Hitro je minilo pet let, kar v naši občini deluje Univerza za tretje življenjsko obdobje (U3).

Vsako leto smo zaključek slovesno proslavili, in sicer: prvo leto 2004 na Muljavi, naslednje leto v Županovi jami, pa nato na Boštanj in lani na Turjaku ob 500-letnici Primoža Trubarja, letos pa na Kopanju. Zdaj smo že „diplomanti“ in smo šli na strokovno geografsko ekskurzijo v Bohinje in na planino Voje s slapom Šumnik. Bilo je veliko presenečenje. Program je bil pester, saj ga je pripravil 10. 6. 2009 Martin Oblak, prof. geografije.

V Ribčevem Lazu ob Bohinjskem jezeru nas je že čakala ladjica, s katero smo se popeljali po Bohinjskem jezeru. Čudovito je bilo! Nato smo se iz Stare Fužine peš podali ob reki Mostnici čez Hudičev most v dolino Voje. Kaj vse je ustvarila narava tekom tisočletij. Veličastno! Več nas je bilo prvič tu. Kar naporno je bilo vzpenjati se po kamniti, grudasti poti. V dolini Voje so še stare

lesene staje za živino, ki se še vedno pase, in tu pridelujejo bohinjki sir. Cvetoči travniki so nas navduševali vse do slapa Mostnice - Šumnika. V bližnji okrepčevalnici nas je že čakala malica: telečja obara z ajdovimi žganci in zavitkom. Pooblačilo se je in bali smo se dežja, ki ima v Bohinju rad »mlade«. Podvizali smo se nazaj po cesti in res nas je ujel kratkotrajen dež. Razgreti, že malce utrujeni, smo se srečno vrnili na izhodiščno točko - v Staro Fužino. Sledil je ogled Planšarskega muzeja, kjer hranijo vse vedenje in predmete o sirarstvu v bohinjskem kotu. Enkratno!

Že nas je čakal avtobus in šofer Štefan Perko, ki nas je odpeljal domov. Veseli, navdušeni in zadovoljni smo se porazgubili na vse strani, z željo, da nas vodstvo U3 še kdaj preseneti.

Marija Tavčar

Porabje - vzhodno slovensko zamejstvo

Univerza za tretje življenjsko obdobje, petek, 5. junij 2009

Univerza za tretje življenjsko obdobje se je odločila, da vsako leto obišče del slovenskega etničnega ozemlja, ki je ostal zunaj meja Slovenije. Lani smo doživeli srečanje s Tersko dolino in njihovimi prebivalci, letos pa smo odšli na Madžarsko, v Porabje.

Slovensko Porabje leži ob reki Rabi pri Monoštru (Szentgotthárd), v Železni županiji, stisnjeno med avstrijsko in slovensko mejo. Geografsko, jezikovno, kulturno in narodnostno je del Prekmurja, s katerim je bilo tesno povezano vse do leta 1919, ko je bilo Prekmurje priključeno k Jugoslaviji, Porabje pa je ostalo v okviru madžarske države. S tem je bila enotnost Slovenske krajine razbita in se je začela ločena zgodovina slovenskega Porabja.

Na območju - meri 94 km² - se nahaja sedem vasi s slovenskim prebivalstvom (Gornji Senik/Felsőszölnök, Dolnji Senik/Alsószölnök, Sakalovci/Szakonyfalva, Slovenska ves/Rábatótfalu, Števanovci/Apátistvánfalva, Verica-Ritkarovci/Kétyölgy, Andovci/Orfalva). Monošter (Szentgotthárd) je gospodarsko in kulturno središče Porabja. Poimenovanje »porabski Slovenci« izvirata iz slovenskega tiska po prvi svetovni vojni, ki je Slovence v okolici Monoštra imenoval »rabske« Slovence, po drugi svetovni vojni pa kot »porabske« Slovence. Področje, kjer živijo, pa je dobilo ime "Porabje, Slovensko Porabje«, v madžarščini pa Szlovén-vidék, Rába-vidék. Izven Porabja živijo Slovenci v Sombotelu (Szombathely) in v drugih krajih Železne županije, po raznih ocenah živi na Madžarskem okrog 4000-5000 Slovencev. Ta del ozemlja, poseljen s Slovenci, je bil večini neznan, zato ni nič čudnega, da je bil avtobus poln.

Ob šestih zjutraj smo odpeljali z železniške postaje v Grosupljem. Po uvodnih pozdravnih besedah predsednice tretje univerze gospe Andreje Smolič je mikrofon prevzel profesor Jaka Müller. Skupaj z ženo dr. Jožico Narat, ki še vzdržuje stike s svojimi študijskimi kolegi v vzhodnem koncu Slovenije in Porabju, sta organizirala ta naš obisk. Osebnosti se človeka najbolj dotaknejo.

Najprej smo se ustavili v Gorenjih Petrovcih, kjer smo se v evangeličanski cerkvi srečali z duhovnico, fararko Jano Kerčmar, po rodu Slovakinja. Mož je evangeličanski duhovnik v Hodošu. Predstavila nam je evangeličanstvo, svoje delo in težave, ki so podobne kot povsod drugod. Kar verjeti nismo mogli, da je minila že debela ura, tako vneto smo jo poslušali. Pot nas je klicala naprej.

Prečkali smo mejo z Madžarsko. Včasih je bila to zelo zastražena meja. V karavli - muzeju smo kasneje videli preorana

polja, žične ograje in stražarske stolpe, ki so predstavljali nepreohodno oviro. Ta mejni prehod je bil nekoč le za ljudi s posebnimi maloobmejnimi prepustnicami, če je kdo iz Slovenije hotel v Porabje, je moral do Hodoša.

V Gornjem Seniku nas je pričakala gospa Marijana Sukič, animatorka in urednica časopisa Porabje. Najprej smo obiskali dvojezično šolo in vrtec. Delo v taki ustanovi sta nam predstavila ravnatelj Tomaž Časar in njegova pomočnica Ildika Dončec Treiber. Ker so dvojezična šola in vrtec, imajo lahko manj učencev v razredu, pet ur na teden je slovenskih. V nižjih razredih so to le vzgojni predmeti in spoznavanje okolja, v višjih razredih pa tudi strokovne predmete poučujejo v slovenščini, ki jo imenujejo jezik staršev in starih staršev, ne materni jezik. Učitelji morajo obvladati oba jezika in kdor hoče obdržati službo na tej šoli, dela izpite iz slovenskega jezika. Zdaj, ko jih tudi matična domovina podpira, je pa učencev je vse manj, mlade družine odhajajo v mesta in podeželje se prazni, domačije kupujejo tujci. Dve starejši ženski sta pokazali, kako se dela cekarje iz koruznega ličkanja in prodali bi še več ličnih izdelkov, če bi jih imeli s seboj. Profesor Jakob Müller in dr. Jožica Narat sta pri založbi SAZU dobila slovarje in druge zanje zanimive knjige, univerza pa je dokupila še nekaj igrar za otroke. Sprehodili smo se do cerkve, v kateri smo si ogledali fresko bitke proti Turkom pri Mohaču in se zapeljali proti Monoštru, ki je središče slovenskega Porabja. Ogledali smo si cerkev in slovenski muzej v 'štajerski hiši', ki so jo zgradili Avstrijci, ko so tu postavili tovarno kos, ki danes ne deluje več. Za kosilo so nam v slovenskem hotelu

Lipa pripravili značilne jedi tega področja: cigansko pečenko, bele žličnike dödöle in gibanico. Ogledali smo si še etnološki film in se napotili proti Števanovcem, kjer smo si na pokopališču ob cerkvi ogledali stare nagrobnike s slovenskimi napismi. Zanimivi so bili tisti spomeniki, ki imajo napise na zadnji strani. Etnologinja dr. Marija Makarovič je rekla, da je to zato, da napisi gledajo proti cerkvi. Ustavili smo se še v muzeju, ki so ga v spomin in opomin na železno zaveso uredili v nekdanji obmejni karavli. V Andovcih smo si ogledali 'Mali Triglav'. Predsednik turističnega društva je prišel na idejo, da bi kos Triglava pripeljal v Andovce, ker vsi Porabci pač ne morejo na Triglav. Dovolili so jim odpeljati kar precejšen kamen iz Triglavskega narodnega parka, v podstavku pa so iz vsake porabske vasi vgradili kamen in tak 'spomenik' stoji ob stari hiši, ki so jo odkupili in jo urejajo v društvene prostore. Tu smo si vzeli čas in zapeli Triglavu in Porabju v čast. V vasi imajo tudi 'spomenik živim', ki so ga postavili leta dva tisoč in nanj napisali imena vseh, ki so tedaj živeli v vasi. Odtlej je nekaj domačinov manj, nekaj novih pa se je priselilo v vas.

Čez mejni prehod Čepinci smo se odpravili nazaj v Slovenijo, bogatejši za vedenje o Slovencih, ki so preživeli marsikaj hudega, vendar so ostali Slovenci. Slišali smo porabsko govorico, se pogovarjali z domačini in uživali v odličnem vodenju profesorja Müllerja, ki je vso pot govoril na pamet, brez 'spominskih' pripomočkov. V okviru izletov Univerze za tretje življenjsko obdobje smo se odločili, da bomo v naslednjih letih nadaljevali z obiski slovenskega zamejstva.

Marija Samec

25-letnica Društva delovnih invalidov Grosuplje

V letošnjem letu Društvo delovnih invalidov Grosuplje praznuje 25-letnico delovanja. Praznovali smo v soboto, 13. junija, na posebno lep način. Namesto običajne proslave smo imeli celodnevno druženje z ogledom znamenitosti okolice Grosupljega in Ivančne gorice. Ponosni smo bili, da sta se našega praznovanja udeležila predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije g. Drago Novak in sekretarka magistra Tanja Hočvar. Prišli so tudi povabljeni predstavniki društev invalidov iz Ribnice, Trebnjega in Črnomlja.

Delovni invalidi občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje ter povabljeni smo se ob 9. uri zbrali na avtobusni postaji in se v lepem vremenu odpeljali proti Županovi jami, ki je bila odkrita že leta 1926. V jamo smo se podali z vodičko od dvorane Ledenica ter mimo Srebrne in Permetove dvorane prišli do Velike dvorane, kjer smo

občudovali mogočne kapnike. Prispeli smo tudi v Blatno dvorano s stalagmitom obsega 7 m ter se podali preko Matjaževe dvorane še v Zadnjo dvorano. Na površje smo se vrnili zadovoljni, posebno težji invalidi, saj so premagali 500 stopnic, pa tudi vsi tisti, ki so lepote tega podzemnega sveta videli prvič.

Pred jamo smo se odžejali in nadaljevali pot z avtobusom do tabora Cerovo. Ob poti smo pozvonili k sv. Antonu ter se povzpeli na griček, kjer stoji čudovito obnovljen tabor s cerkvico sv. Nikolaja. Vodič g. Toni Gruden nam je povedal veliko zanimivosti, pa tudi v cerkvici smo izvedeli marsikaj zanimivega od župnika gospoda Hostnika. Pred odhodom smo še skupaj zapeli, se poslovili in nadaljevali pot.

Naslednja naša postaja je bila na Muljavi, kjer nas je pričakala gostoljubna gospa

Tatjana Lampret. Povabila nas je v prostore Zveze kulturnih društev Ivančna Gorica, kjer smo si ogledali kratko predstavitev Jurčičeve domačije in spominov nanj. Kdor je želel, si je Jurčičev muzej, Krjavljevo kočjo in okolico tudi sam ogledal. Zahvaljujemo se jim, ker so nam podarili prost vstop na Jurčičevo domačijo.

Tukaj nas je prijetno presenetila naša Karmen, saj nam je v sodelovanju s svojo taščo go. Fani Jurčič pripravila dobro kavo, postregla s pijačo in krofi.

Peš smo se podali do cerkve na Muljavi, ki slovi po enem najlepših oltarjev. V cerkvi smo se posedli in tiho občudovali umetnino, ponovno skupaj zapeli in nadaljevali pot.

Naša končna postaja je bila na Gradišču nad Stično. V šotoru so nas čakale pogrnjene mize, okrašen oder in živa glasba ansambla DUO. Pričel se je uradni del proslave s slovensko himno in uvodnim govorom predsednice našega društva. Predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije g. Drago Novak je izrazil pohvale in lepe želje za naprej ter Društvu delovnih invalidov Grosuplje v imenu ZDIS podelil Priznanje ob 25. obletnici za prizadevno in uspešno delo pri uresničevanju in izvajanju pravic invalidov ter razvoju in krepitvi medsebojnih humanih odnosov. Prav tako je v imenu ZDIS podelil priznanje naši predsednici ge. Anici Perme za dolgoletno prizadevno in uspešno delo v Društvu invalidov, pri uresničevanju in izvajanju pravic invalidov ter razvoju in krepitvi medsebojnih humanih odnosov.

Društvo invalidov Grosuplje je podelilo priznanja članom za 15-, 20- in 25-letno sodelovanje v društvu, pa tudi zahvale najbolj aktivnim članom društva. Prisotni člani našega društva smo se predsednicige. Anici Perme in tajnici ge. Emi Boh iskreno zahvalili za prizadevnost, strokovnost in predvsem človečnost, ki jo vsakodnevno izkazuje članom društva. Obe sta prejeli tudi pisno zahvalo DI Grosuplje za njuno nesebično delo v društvu.

Naše druženje se je nadaljevalo ob dobri hrani in pijači, pa tudi s plesom. Čeprav smo bili cel dan na poti, je vse skupaj kar prehitro minilo.

Prijetno utrujeni in zadovoljni smo se vrnili v naše domove, kjer bomo še nekaj časa obujali spomine na lepo preživet dan.

Nejka Miklič, članica DI Grosuplje

Prihodnji položaj starejših v slovenski družbi

(2. del)

1. Strategija varstva starejših in dolgotrajna nega

Že kar nekaj časa je v pripravi zakon, ki predvideva uvedbo zavarovanja za dolgotrajno oskrbo zaradi potrebe po večji socialni varnosti oseb, ki so odvisne od pomoči drugih oseb, in zaradi potrebe po izboljšanju njihove kakovosti življenja. Razlog za uvedbo zavarovanja je predvsem v nezadostni in premalo učinkoviti ureditvi skrbi in oskrbe oseb, ki so zaradi bolezni, degenerativnih sprememb, poškodb, invalidnosti ali drugih razlogov pri opravljanju temeljnih življenjskih aktivnosti odvisne od pomoči drugih. Taka zavarovanja že izvajajo v drugih državah članicah Evropske unije (Avstriji, Nemčiji, na Nizozemskem) in v nekaterih državah zunaj EU (v Izraelu, na Japonskem). Po eni od različnih besedila zakona je predvideno tudi prostovoljno zavarovanje predvsem za večji obseg storitev, višji standard ali za predvidena doplačila.

2. Zavarovalni produkti in izzivi po potrebah starejših oseb

Ob pristopu k razvoju novih zavarovalnih produktov je treba poznati epidemiološki pomen demografskih gibanj in imeti pozitiven odnos do staranja, sprejeti celosten pogled na starost, razumeti biologijo staranja, spoznati, da na zdravje starejših pomembno vplivajo tudi psihosocialni dejavniki (npr. osamljenost, ekonomski in bivalni problemi) in posebnosti fiziologije staranja (izguba funkcijske rezerve, ranljivost, odpovedovanje). Ponavadi ne gre le za eno diagnozo, temveč za vrsto problemov, zato je obravnava starejšega bolnika zapletena in terja večstransko oceno in interdisciplinaren pristop. Najprej je treba spoznati, da sta glavni nalogi geriatrije preventiva in rehabilitacija, upoštevati je treba tako načela predpisovanja zdravil starejšim kot najpogostejše geriatrične sindrome in imeti v mislih, da se pri starejših boleže pogosto kaže z neznačilnimi ali komaj opaznimi znaki. Ob tem je treba spoznati različne vidike zlorab in nasilja pri starejših ter druga etična vprašanja, vključno s primerno oskrbo ob koncu življenja. Glede na podaljševanje življenjske dobe in povečevanje števila starostnikov je pričakovati nastajanje novega trga, novih priložnosti za razvoj tako zavarovalnih produktov kakor tudi ponudb socialnega servisa. Kar se tiče zdravstvenih potreb, je za starejše razmeroma dobro poskrbljeno. Obstaja pa vrzel novo nastalih potreb in vrzel za storitve, ki niso krite iz obveznega in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja in za katere so osebe samoplačniki. Novo nastali trg tako lahko razdelimo v dva segmenta. Prvi segment so zdravstvene storitve, kot so:

- nenujni reševalni prevozi, če bodo izključeni iz obveznega in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja,
- nadstandardna zdravila in nadstandardni medicinskotehnični pripomočki,
- fizioterapija na domu ter
- primerna oskrba ob koncu življenja in druge.

Drugi sklop so storitve socialnega servisa, ki so za starejše in njihove svojce bistvenega pomena:

- storitve osebne nege,
- pomoč v gospodinjstvu,
- oskrba z živili in hrano,
- varstvo, spremstvo,
- telefonska asistenca,
- finančno svetovanje in urejanje dokumentacije (varčevanje, pokojninske in premoženjske zadeve – prodaja in nakup stanovanja, plačevanje računov, davkov idr.),
- odškodninski zahtevki zaradi napačnega diagnosticiranja ali zdravljenja (varuh bolnikovih pravic),
- pomoč svojcem, ki so v težkih trenutkih s starejšo osebo ter
- pomoč umirajoči starejši osebi in svojcem, ki so ob njej.

Za vse ugotovljene zdravstvene in »ne-zdravstvene« storitve je treba oceniti tudi količino (obseg) pomoči – pomoč je lahko stalna (celo leto, 24 ur dnevno), nekaj ur dnevno vsak dan, občasno (nekaj ur tedensko) in po potrebi (brez vnaprejšnje definicije).

Na podlagi tako ugotovljenih potreb starejših, opredeljenih storitev in finančnih zmožnosti starejših ter njihovih svojcev se lahko oblikujejo zavarovalni produkti. Na eni strani so to zdravstvena zavarovanja:

- zavarovanje za nenujne reševalne prevoze po recimo 70-tem letu starosti oziroma po nastopu določene bolezni,

- nadstandardni medicinskotehnični pripomočki za posebne potrebe (senzorji za zdravila) ter
- medicinska asistenca na domu ali po telefonu 24 ur, 365 dni.

Možna so tudi zavarovanja, ki se ne nanašajo na »nezdravstvene« storitve. To so:

- zavarovanje pravne in fizične asistenc (vseživljenjsko zavarovanje do zavarovalne vsote),
- preskrba hrane na domu,
- čuvanje na domu ali prevoz v dnevne centre,
- nadstandardno bivanje v domovih za starejše ali v varovanih stanovanjih,
- rentno varčevanje za starost, ki se izplačuje izvajalcu asistenc,
- izplačilo rente po 70-tem letu ali ob nastopu določene bolezni,
- potrebe po oskrbi in drugi.

3. Zaključek

Vsak starejši pričakuje in si tudi zasluži predvsem človeški, prijazen in spoštljiv odnos. Pričakuje da bo, kadar bo to potrebno, dobil ustrezno zdravstveno pomoč in drugo pomoč, ki mu bo olajšala bolezen oziroma pripomogla k boljšemu zdravju ter vsemu, kar v starejših letih potrebuje – skratka, pričakuje primerno kakovost življenja tudi v poznih letih. Sistem je bil davno nazaj vzpostavljen – in temu je namenjen še zdaj – zato, da bi pomagali ljudem, tudi starejšim, ko se jim poslabša zdravje in potrebujejo pomoč pri ozdravitvi in drugo pomoč. Kadar človek ni zdrav in je zato tudi bolj ranljiv, se težko sprijazni s tem, da ga obravnavajo kot »številko«, namesto da bi ga upoštevali kot celovito, dostojne obravnave vredno osebnost.

Matjaž Trontelj

SAMOPLAČNIŠKA ZOBNA ORDINACIJA

v Centru Dolfke Boštjančič na Igu

PRENADENT D.O.O.

vas vabi in vam ponuja

estetsko sanacijo zobovja s plombami, prevlekami iz najkvalitetnejšega porcelana, implantanti ter protezami, beljenja in vse preventivne posege pri odraslih in otrocih.

Novo! BREZBOLEČINSKO DELO z uporabo najnovejšega LASERSKEGA SISTEMA.

Naročanje po telefonu 040 / 934 000

vsak delavnik med 8. in 18. uro

Katarina Vincek, dr. med.: Vedno je v meni tlela želja po- magati ljudem!

Želela je postati profesorica športne vzgoje. Ves prosti čas je, najstnica, usmerila v šport. Začela je z atletiko in se vpisala na ljubljansko športno gimnazijo v Šiški. V glasbeni šoli je začela prve note spoznavati in se učiti izvajati melodije iz flavte, nadaljevala na fagotu in znanje nadgrajevala še naprej v srednji glasbeni šoli. Ko je postala srednješolka, se je zapisala še taborništvo. In bila ves čas odločena, da bo učila športno vzgojo. Kajti, na eni strani športnica, na drugi pa je bilo njeno veliko veselje delati z otroki. Prijatelj je študiral pravo in moral pri predmetu sodne medicine spremljati obdukcijo. Pridružila se mu je. Morda jo je ob tem spreletel srh, a nekaj jo je pritegnilo; ob tem se je v mladem dekletu zgodil preobrat: dva meseca pred oddajo prijave za vpis na fakulteto je začela razmišljati, da pa morda šport ni edino, kar jo, želno znanja, zanima. Odločila se je. Se vpisala in uspela ... Danes mlada zdravnica, zaposlena na Infekcijski kliniki UKC v Ljubljani kot sobna zdravnica, z opravljenim strokovnim izpitom in željo specializirati pediatrijo ... KATARINA VINCEK, dr. med.

Z iskrenim mladostniškimi nasmehom odpira knjigo spominov svojih študentskih let, med katerimi so ostale njene sanje, da bi po tretjem letniku na medicini vzporedno vpisala še študij športne vzgoje na Fakulteti za šport in morda nekoč oboje združila v delu.

Tako je že na fakulteti nadaljevala s športnim treniranjem, ne več z atletiko, temveč z odbojko. Toda ko se je našla v raziskovalnih nalogah, je pokopala te sanje, vedoč, da ji ob vseh obveznostih oboje ne bo uspelo. "Pa kljub temu," odstira čas svojih študentskih let: „kaj vse sem počela vzporedno s študijem! Prav malo je študentov na medicini, ki se ne ukvarjajo še z vrsto drugimi dejavnostmi. Moraš si samo znati organizirati čas in tega sem bila vajena še iz srednje šole ob vseh treningih in drugih aktivnostih. Tako sem igrala v orkestru grosupeljske glasbene šole, dve leti učila v glasbeni šoli, si našla študentsko delo, da sem si zaslužila za poznejša „potepanja“, delala pri tabornikih in nikoli čisto opustila športa. Tek me je omamila v najstniških letih in ko te osvoji, brez njega ne moreš več - potrebuješ ga za dušo in telo.“

Alenka Adamič

Njene humanitarne odprave

Posebno poglavje v knjigi njenih spominov je namenjeno humanitarnim odpravam študentov medicine. „Vedno me je neka notranja sila gnala v neznane dežele, vedno je v meni tlela želja videti, kako je v nerazvitem svetu in pomagati ljudem. To je bil tudi eden od razlogov za študij medicine. Po 4. letniku študija je v okviru predmeta tropska medicina v okviru študentskih izmenjav - šla za en mesec na študentsko izmenjavo v Kairo v bolnišnico na oddelek tropske medicine, kar ji je predstavljalo prav poseben izziv. Po končanem 5. letniku študija je štiri mesece preživela na humanitarni odpravi študentov

medicine v Indiji, takoj po diplomi pa je s tremi stanovskimi kolegicami odšla prav tako za štiri mesece v Zambijo. „Dobro leto trajajo aktivnosti in priprave, preden se podamo na pot. Vse to naše delo namreč temelji na sponzorstvu, zato smo študentje sponzorjem pošiljali prošnje, organizirali različne prireditve, denar pa namenili za naše odprave. Če omenim, da smo, preden smo odšli v Indijo, poslali kar 3000 prošenj, ni treba posebej poudarjati, da je v takšno odpravo vloženi mnogo ur prostovoljnega dela. Pa se splača! Kajti to niso le stroški za pot, ki se krijejo iz teh sredstev, potrebujemo zdravila in vrsto medicinskih pripomočkov, če hočemo uresničiti svoj

namen. Po naši prvi odpravi smo ugotovili, da so v vsaki deželi, pa naj bo še tako revna, velika mesta, kjer lahko kupiš prav vse, zato je enostavneje s seboj imeti denar, kot pa čakati na pakete, ki jih vzameš s seboj in pridejo za nami z veliko zamudo. Mi moramo začeti z delom takoj, saj so potrebe velike. Ljudje nas potrebujejo!" pripoveduje z neprikritim navdušenjem, podoživlajoč vse tiste dolge dneve, ko so, skupina mladih zdravnikov, stikali glave in razmišljali, kako pomagati, kako narediti najboljše v danih razmerah, ki v nobenem primeru niso primerljive z razmerami v Sloveniji.

Zgodbe ljudi se me dotaknejo na poseben način

V deželah, kjer je 10 % prebivalstva bogatega, 90 % pa revnega, znajo biti ljudje ob malenkostih iskreno srečni, je Katarina doživela veliko nepozabnih trenutkov. „Zgodbe ljudi, s katerimi se srečaš v težkih okoliščinah, se te dotaknejo globlje, kot bi si mislil. Klub dejstvu, da je življenje sestavljeno iz rojstva in smrti, pa je vmesno obdobje lahko krivično do nekaterih ljudi,“ pripoveduje zamišljeno, zroč predse, kot da se ji v spominih nizajo vsi tisti tragični dogodki, s katerimi se je srečevala na poteh svojih humanitarnih odprav.

Po kratkem premolku pravi: „Včasih se sprašujem, ali je prav, da grem tja in ljudem vlivam hrepenenje. Hrepenenje po drugačnem načinu, po lažji poti do osnovnega zdravja. Toda na koncu ugotoviš, da hrepeniš sam in iščeš priložnosti, da bi se lahko vrnil. Pomoč, ki jo nudimo, marsikomu olajša življenje in – naš namen je dosežen! Meni pa je najlepša ugotovitev, da več kot daješ, več dobiš sam. Težko je to povedati, doživeti moraš!“ Ob teh njenih besedah mi je povsem razumljiva njena želja po vrnitvi v te dežele. Tudi zato je lani decembra žrtvovala cel mesec svojega dopusta in se odpravila v Kenijo. „V enem mesecu ne moreš bistveno spremeniti stvari, toda kakorkoli lahko pomagaš bolnim ljudem, je za tiste razmere dobro!“ je prepričana. Pet do šest odprav na leto gre na različne destinacije iz Ljubljane in če seštejemo vse skupaj, je v to vložena veliko dela in tudi pomoč ni zanemarljiva. Zato z veseljem najde tudi čas za pomoč pri organizaciji teh odprav.

„To rada delam in nikoli mi ni žal časa, ki ga vložim v to,“ odločno pove. In nadaljuje: „Delo v takšnih skupinah, kjer nas je ponavadi več, v Zambiji npr. smo bila štiri dekleta, je dobro tudi za nas. V takšni skupini vsekakor navežeš drugačne stike kot v službi, kjer si s sodelavci le tisti čas, ko si pač v službi. Takšne izkušnje so vsekakor odlične in jih pri delu in v življenju lahko dobro unovčiš.“

Ko takole odgrinja zastor svoje mladosti, se zdi, da je bil ves čas njenega študija usmerjen v znanje, v delo. Je kdaj razmišljala, da je bila morda prikrajšana za drobne mladostniške užitke, za katere ni imela časa?

Ob tem se moja mlada sogovornica iskreno mladostniško nasmehne, si popravi pramen las, da bi ne skril njenega prijetno mehkega pogleda: „Ne! Študij mi je odprl več vrat, kot mi jih je zaprl. Vedno sem počela tisto, kar me je veselilo in za kar sem mislila, da moram. Naučila sem se organizirati čas, naučila sem se odgovornosti, vedoč, da potrebujem čas za študij in takrat je vse ostalo počakalo na „stanskem tiru“ toliko časa, ko sem vedela, da si spet vzamem lahko tudi tisto, kar potrebujem za svojo dušo ...“

O čem danes razmišlja Katarina?

O prihodnosti v poklicu. O specializaciji. Torej – pediatrija!? Vedno si je želela delati z otroki. „Imam še nekaj opcij, če mi prva ne uspe. Vem, da kamorkoli bom prišla, bodo dobre, manj dobre ali slabe strani. Tako je pač v življenju. Tega sem se naučila. Vedno sem znala iz najslabše variante potegniti tudi nekaj dobrega in si razložiti tako, da je tudi ta zame gotovo v nečem dobra.“ Ostaja njena želja – končati specializacijo in uspešno delati v poklicu. Ob tem pa že razmišlja o novi poti v neznano. Kdaj?! V času študija je sama lahko krojila svoje poti. Sedaj je to težje, ve. Vendar kljub temu še vidi možnosti, da bi lahko uresničila te svoje humanitarne želje.

Čez vikend, pravi, jo čaka delo na kliniki.

Katarina Vincek, dr. medicine, ostaja, kar je bila kot mlada študentka. Še vedno najde čas za svoj vod tabornikov, za njihove skupne poti, ki so jo naučile tudi veliko življenjskih izkušenj, ki so ji bile prav na odpravah zelo dobrodošle. „Ni dileme, taborniki so,“ pravi prepričljivo. Pa tek v naravo, brez tega tudi ne more, tako si napolni energijo za takrat, ko obleče belo haljo in je spet in spet samo s svojimi pacienti.

Ali pa morda kdaj, obremenjena s težo časa, pomisli na tisti čas njenega ranega otroštva, ko je v svoji otroški radoživosti sejala okrog sebe svoje misli, kako bo, ko bo velika, postala dimnikar ali avtomehanic... Dimnikar – za srečo?! To zadnje – za srečo – uresničuje vsak dan s svojim optimizmom, delavnostjo in toplim čutom za sočloveka.

Naj se uresničijo njene želje, v dobro vsem, ki se bodo srečevali z njo takrat, ko bodo iskali zdravniško pomoč! Takrat namreč človek potrebuje tudi topel človeški odnos.

Povezovanje zaposlenih v Vrtcu Kekec Grosuplje

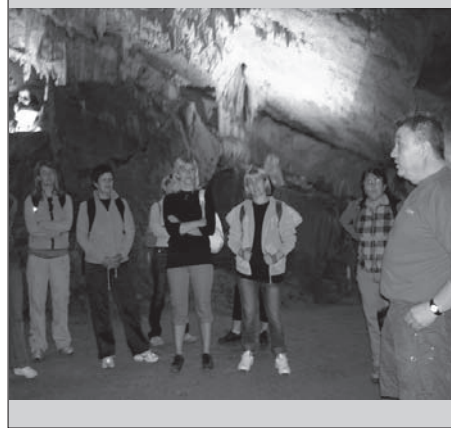
Vrtec Kekec Grosuplje posluje v osmih različnih enotah v naši občini (Kekec, Tinkara, Pastirček, Rožle, Mojca, Pika, Kosobrin in Zvonček). Zaposleni večkrat ugotavljamo, da se zaradi velikosti in razpršenosti kolektiva premalo poznamo med seboj. Prav zato so potrebna družabna srečanja za boljše medsebojne odnose in sodelovanje.

Letos smo se odločili obiskati turistična bisera občine: cerkev na Taboru in Županovo jamo.

Vsaka enota je prispevala delček k organizaciji. Doživeli smo niz drobnih presenečenj, nepozaben kulturni program v jami, se preizkusili v jahanju in popeljali s kočijo.

Majsko popoldne je v objemu gozda hitro prešlo v večer. Mnenje vseh je bilo, naj naša srečanja postanejo tradicionalna.

Strokovne delavke vrtca Rožle

napoved dogodkov

LE PLESAT ME PELJI

Beltinci, 26. 7. 2009

Iz regijskega srečanja je bila iz ivanške izpostave za državni nivo izbrana Folklorna skupina Ponikve z mentoricama Barbaro Brodnik in Martino Prhaj ter odrsko postavitvijo poimenovano Nedeljsko popoldne. V območni prijavnici so o svojem delovanju zapisali: »S svojim delom poustvarjamo izročilo naših prednikov, ki so tako kot mi velik del prostega časa namenili plesu in petju. Folklorja je odlična podlaga za oblikovanje lastne identitete in prispeva k ohranjanju raznolikosti kot pomembni vrednoti v vedno bolj globaliziranemu svetu.« Skupino je izbrala državna selektorica Branka Moškon na regijskem srečanju odraslih folklornih skupin Osrednje Slovenije in Primorske konec maja v kulturnem domu v Grosupljem.

mavrična kultura za vse

NA REGIJSKEM TEMATSKEM PREDAVANJU O KOLAŽU DVE GROSUPELJČANKI

Letošnja državna tematika za območne razstave po vsej Sloveniji je kolaž. Zato so organizirana tudi posamezna izobraževanja na omenjeno tematiko. Tovrstnega seminarja pod naslovom Kako je umetnost izgubila nedolžnost v izvedbi Janeza Zalaznika sta se v Logatcu udeležili tudi likovnici Zora Trilar in Mirjam Mazaj. Razpis za sodelovanje na naši likovni razstavi Kolaž, ki bo konec septembra v Stični, lahko dobite na naši spletni strani. Prijave zbiramo še do konca meseca junija.

GROSUPELJSKE PLESALKE NA REGIJSKEM SREČANJU MIGAM NA VRHNIKI

Mentorica Špela Repar je mlade plesalke TEgibLO 3 KD Teater Grosuplje pripeljala do regijskega srečanja s plesnim nastopom Ne - prepoznaven. Baletke so nastopile na prvem delu plesnega srečanja na Vrhniki skupaj s plesalci 1. razreda OŠ Šentvid pri Stični. Na drugem delu v Zagorju ob Savi pa je pod mentorskim vodstvom Žive Radulovič s plesnim nastopom Adams Family nastopilo šest plesalk iz Šmarja - Sapa in Grosupljega. Drugega dela v Zagorju se je udeležilo kar 19 plesnih zasedb. Med njimi sta obe skupini grosupeljskih plesalk prepričljivo izkoristile zakonitosti odra in navdušile občinstvo. Po srečanju je potekal daljši razgovor, kjer so mentorji dobili nasvete in komentarje strokovne spremljevalke Petre Pikalo in strokovne svetovalke za ples na JSKD RS Nine Meško. Obe reviji sta bili kvaliteten prikaz plesne dejavnosti na regijskem nivoju in zelo pester prerez produkcije sodobnega plesnega izraza.

IVANŠKA IZPOSTAVA ORGANIZIRALA REGIJSKO SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN

Na srečanju se je predstavilo šest folklornih skupin, izbranih na območnih nivojih

Osrednje Slovenije in Primorske. Srečanje je strokovno spremljala Branka Moškon, ki se je s posameznimi vodji tudi izdatno pogovorila. Na srečanju sta nastopili kar dve folklorni skupini iz izpostave, in sicer: Folklorna skupina Stična in Folklorna skupina Ponikve. Slednja se je s svojo odrsko postavitvijo uvrstila tudi na državni nivo, ki bo potekalo konec julija v Beltincih.

GLEDALIŠKO DRŽAVNO SREČANJE V LJUBLJANI Z DVEMA GROSUPELJSKIMA SKUPINAMA

Na državnem srečanju sta nastopili kar dve naši zasedbi, obe iz občine Grosuplje. Zvezdico Zaspanko so odigrali otroci OŠ Louisa Adamiča in KD Teater Grosuplje pod režijskim vodstvom Irene Žerdin in z glasbeno spremljavo Sabine Gruden. Mlade zvezdice so navdušile zahtevno publiko z izvirno interpretacijo znane zgodbe, predvsem pa

z usklajeno podobo predstave, v kateri so enakovredno predstavljeni mladi igralci, uporabna scena in živa glasba.

Tradicionalno kvalitetna gledališka produkcija naše območne izpostave je v Ljubljani pokazala svoj vrh z izvedbo gledališke predstave grosupeljskih vrtčevskih otrok. Otroci iz Vrtca Kekec Grosuplje pod mentorstvom Judite Rajnar in Jožice Omahen so zablesteli s predstavo Vikin čarobni kaktus in se kar petkrat priklonili navdušeni publiko Šentjakobskega gledališča. Mentorica Judita Rajnar je dramaturgizirala svoje besedilo – pravljico Vikin čarobni kaktus - oblikovala kostume in sceno. Igro so mladi igralci skupaj z mentoricama postopno pripravljali vse leto, trud ter vloženo delo sta se pokazala v iskri in radoživih igri ter prepričljivi izvedbi mladih gledališčnikov. Predstavo smo povabili tudi v Ivančno Gorico v okviru ekofestivala, da bi si jo ogledali otroci iz ivanškega vrtca, pa so žal mladi igralci izboleli. Čestitke obema izbranim skupinama, predvsem pa mentoricam skupin in vodstvom šole OŠ Louisa Adamiča, Vrtca Kekec Grosuplje ter KD Teater Grosuplje, ker spodbujajo gledališko ustvarjalnost že pri mladih gledališčnikih!

RINGARAJA V ŽALCU

Na državno srečanje otroških folklornih skupin je bila izbrana Otroška folklorna skupina JVIZ OŠ Dobrepolje z odrsko postavitvijo Ples ob mizi in štokrljih po izboru strokovne spremljevalke Malči Možina. Ob izboru za regijsko srečanje je strokovna spremljevalka Metka Knific zapisala: »Odrska postavitve se je zelo simpatično in gledališko dovršeno začela s prihodom otrok na obrnjenih štokrljih in mizi. Tudi igra, ki je sledila, je bila zelo

naravno in prepričljivo izvedena. Sledil je logičen prihod dekleta z violinskimi citrami.«

KONEC MAJA SO SE ŠTEVILNI GLEDALIŠČNIKI UDELEŽILI SEMINARJA Z GAŠPERJEM TIČEM

Konec maja smo v kulturnem domu v Ivančni Gorici organizirali celodnevni seminar, kjer so posamezniki spoznavali teoretične zakonitosti gledališča in se hkrati urili v praktičnem delu. Delavnice se je udeležilo okoli 40 seminaristov iz osrednje Slovenije in celo iz Bele krajine, prav tako igralci iz grosupeljskih gledaliških skupin GGNeNI KD Teater Grosuplje in iz Gledališča Pod mostom PGD Velika Loka. Seminar se je zaključil z izvedbo monokomedije Gašperja Tiča: Jooj, tako sem prišel na svet. Hkrati pa so bila podeljena tudi priznanja za udeležbo na Območnem Linhartovem srečanju 2009, in sicer skupinoma GGNeNI Grosuplje za predstavo Ozri se v gnevu v režiji Gorana Gluviča in Gledališču Petdopol za predstavo Nasvidenje med zvezdami pod režijskim vodstvom Marjane Hočevnar.

VSE GENERACIJE PRAZNOVALE NA PRVEM FESTIVALU EKOLOGIJE IN KULTURE

Na svetovni dan ekologije in kulture smo se na ivanški izpostavi Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti skupaj z ivanško enoto Mestne knjižnice Grosuplje odločili, da praznujemo prvi festival na temo ekologije in kulture. V kulturnem domu je 5. junija potekalo druženje vseh generacij z dopoldanskimi ustvarjalnimi delavnicami in popoldansko otvoritvijo likovne razstave in ekosejmom. V popoldanskem delu je ob otvoritvi razstave priznanje za udeležbo na natečaju Ekologija in kultura prejela tudi

slikarka Ljudmila Šuklje iz Grosupljega, ki je bila lani izbrana za državno razstavo na temo Tudi črna je barva. Razstavljena so bila tudi likovna dela otrok iz Vrtca Kekca Grosuplje ter nagrajeni mladi umetnici, Nastja in Anja.

PEVCI NA TABORU PREPEVALI ŽE ŠTIRIDESETIČ

Letošnji Tabor pevskih zborov je bil jubilejni. Prireditev namreč poteka neprekinjeno že 40 let. Praksa Tabora je že utečena. Odvije se v dveh delih: pevski zbori iz zamejstva se predstavijo na koncertu zamejskih pevskih zborov, naslednjega dne pa nam z ostalimi sodelujočimi zbori zapojejo še na skupnem koncertu. Letos je prijavljenih več kot 140 pevskih zborov (ženski PZ, moški PZ in mešani PZ ter male pevske skupine) iz vse Slovenije in zamejstva.

JSKD OI Ivančna Gorica
www.kultura-ustvarjanje.si

Zavod za prostorsko, komunalno
in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.

⇨ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇨ ČE STE ETAŽNI LASTNIK V
VEČSTANOVANJSKI HIŠI,
NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS
na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

»Fajn je bilo!«

Kulturna prireditev Roma džan angle/ Romi gredo naprej, Grosuplje, 23. 5. 2009

Dne 23. 5. 2009 je romsko Društvo Romi gredo naprej/Roma džan angle Grosuplje s pomočjo prostovoljk organiziralo že drugo kulturno prireditev v osnovni šoli Louisa Adamiča v Grosupljem, z namenom pozitivne promocije društva in celotne romske skupnosti v lokalni skupnosti. Za promocijo prireditve smo poskrbeli z objavami v različnih medijih (Dnevnik, Grosupeljski odmevi, internetna stran Fakultete za socialno delo), poslali pa smo tudi vabila različnim romskim društvom po Sloveniji in nekaterim vladnim uslužbencem na ministrstvih.

Priprave na prireditev so se na pobudo romske skupnosti začele že meseca marca, ko je društvo organiziralo sestanek, kjer smo se skupaj dogovarjali prireditvi in si razdelili naloge. Predsednik društva Teo Brajdič se je skupaj s prostovoljko Ano Podvršič, ki je bila tudi letošnja koordinatorica prireditve, dogovoril z ravnateljico OŠ Louisa Adamiča, Janjo Zupančič, o uporabi šolske avle za prireditev. Deklice Nika Novak, Samanta Novak, Veronika Železnik in Saša Šarkezi iz romskega naselja Oaza so s pomočjo prostovoljke pripravile plesno točko. Bruno Brajdič je tudi letos z veseljem sodeloval z glasbeno točko in skupaj s Primožem Merlakom zaigral nekaj skladb na harmoniko. To je dokaz, da so očitki o neorganiziranosti in nedejavnosti Romov v Grosupljem neutemeljeni.

Na dan kulturne prireditve

Nekaj predstavnikov romske skupnosti je skupaj z nekaj prostovoljkami že dve uri pred začetkom prireditve pričelo pripravljati prostor in ozvočenje v šolski avli. Vzdušje je bilo veselo in polno pričakovanj. Letos je za ozvočenje poskrbel gospod Bruno Brajdič iz naselja Oaza, gospa Sonja Hudorovac pa se je pripravljala na vodenje prireditve. Prostovoljke so pripravile mize za pogostitev, nekatere pa smo postavljale razstavo izdelkov, ki so jih izdelali otroci v okviru preventivnih delavnic Tikno them ter otroci iz naselja Ponova vas.

Okrog 18. ure se je prostor začel počasi polniti. Prireditve se je udeležilo okrog 80 ljudi, tako Romov kot Neromov. Udeležili sta se tudi ravnateljica OŠ Louisa Adamiča in predstavnica CSD Grosuplje. Kot poseben gost se nam je pridružil podpredsednik Zveze Romov Slovenije, gospod Bojan Tudija, ki se je v pozdravnem nagovoru zahvalil ravnateljici za brezplačno uporabo šolske avle za prireditev, s čemer je tudi šola prispevala k lažjemu vključevanju Romov v lokalno skupnost in omogočila njihovo participacijo pri kulturnem življenju lokalne skupnosti. Gospod Tudija je poudaril predvsem pomen izobraževanja romskih otrok ter izrazil željo, da bi v prihodnosti osnovna šola v Grosupljem imela romskega učitelja. Njegove besede je pozdravil velik aplavz publike.

Prireditev je potekala v slovenskem jeziku, vodila jo je gospa Sonja Hudorovac iz romskega naselja Oaza in svojo vlogo izpeljala zelo samozavestno. Suvereno je povezovala točke programa in se zelo dobro znašla tudi v nekaj nepredvidenih situacijah. Sama prireditev je vsebovala devet točk - plesne, pevske in glasbene. Najprej sta nas z milimi zvoki harmonike v dobro voljo spravila gospod Bruno Brajdič in Primož Merlak in ob spodbujanju publike s ploskanjem svoji dve točki uspešno pripeljala do konca. Dobro razpoloženje so s plesno točko nadaljevale deklice iz naselja Oaza, na katere je bila še posebno ponosna prostovoljka Jana Bedrač, ki je z njimi vestno vadila. Nato je sledil nastop plesne skupine iz Izole, ki se nam je tudi letos pridružila na željo romske skupnosti. Dekleta so s svojimi živopisnimi oblekami in temperamentnim plesom in glasbo še povečale užitke ter za trenutek ustavile čas. Zelo ponosni smo bili tudi na našo prostovoljko Mojco Kosmina, ki pleše v primorski plesni skupini in ki prostovoljno delo z Romi predano opravlja v naselju Ponova vas. Za plesno skupino se je na oder ponovno povzpел gospod Bruno Brajdič in tokrat v solo nastopu še enkrat razveselil prisotne, kar so spremljali klici vzpodbude iz publike. Naslednja se nam je prvič predstavila plesna skupina iz Ljubljane, ki se je prireditve ravno tako udeležila na povabilo romske skupnosti. Melodije swinga so napolnile prostor in vsi prisotni smo s ploskanjem spodbujali živahne plesalce. Nato so se na oder s svojo drugo točko ponovno vrnile plesalke iz Izole in tudi tokrat požele bučen aplavz.

Po tem kraljevanju barv in temperamenta je sledila točka, v kateri so prostovoljke na kratko predstavile svoje delo v društvu, nato pa sta prostovoljki Lili Zupančič in

Julija Djaković podelili priznanja in zahvale romskim otrokom in mladostnikom, ki najbolj zvesto sodelujejo v aktivnostih zanje. Lili Zupančič je podelila priznanja otrokom, ki so najpogosteje sodelovali v integracijskem programu Korako ku kham (Korak k soncu), namen priznanj pa je razložila v slovenskem in romskem jeziku. Julija Djaković pa je podelila pohvali Stojanu Hudorovcu in Rambu Hudoroviču za sodelovanje pri programu Filmsko večeri (Muvi najt).

Pred zaključkom prireditve so Romi prostovoljkam in prostovoljcem, med katerimi sta tudi dve študentki iz tujine, pripravili presenečenje in jim podarili velik šopek cvetja v zahvalo za njihovo predano delo. Šopek je v imenu prostovoljcev prevzela mentorica projektnega dela z Romi v Grosupljem dr. Špela Urh in ga kasneje razdelila med prostovoljke in prostovoljce. Gesta je bila resnično presenečenje in vsem prostovoljcem je še dolgo po prireditvi ostal topel občutek veselja in hvaležnosti.

Prireditve so s pevsko točko zaključili gospa Sonja Hudorovac, gospa Ema Brajdič in gospod Janez iz Ponove vasi ob spremljavi gospoda Bruna Brajdiča na harmoniki. Močan glas gospe Sonje je navdušil vse prisotne, saj je bila na koncu deležna stoječih ovacij.

Po končani prireditvi smo prostovoljke, skupaj z nekaj predstavnicami romske skupnosti, pripravile še pogostitev, ob kateri je še nekaj časa potekalo prijetno neformalno druženje in izmenjava vtisov.

Za mnenja o prireditvi sem povprašala nekaj prisotnih. Gospa Iva Hudorovac iz naselja Smrekec 2 mi je z nasmehom povedala: »Prireditve je bila super! Sem zelo zadovoljna.« Odpravila sem se ven, na s soncem obsijano dvorišče pred šolo,

kjer je več ljudi sproščeno klepetalo. Gospod Branko Zupančič je takole delil z mano svoje vtise: »Fajn je bilo! Všeč mi je bilo.« Nato je k meni pristopil manager plesne skupine iz Izole, ki ga je zanimalo, kakšno je razpoloženje med ljudmi in na moj odgovor, da se mi zdijo zadovoljni, odvrnil: »Najbolj važno je, da so ljudje zadovoljni.« Svoje videnje dogodka mi je posredovala tudi prostovoljka Julija Djaković: »Zelo sem vesela, da je prireditve že tradicionalna. Še bolj me veseli, da so bili Romi zelo aktivni pri pripravi prireditve in da smo jo skupaj izpeljali, tudi in predvsem zato, ker so pokazali resnično velik interes. Pa zahvalila bi se jim za cvetje ob tej priložnosti.« Malo preden smo se vsi skupaj odpravili domov, pa sem naletela še na predsednika društva, gospoda Tea Brajdiča, katerega obraz je kar sijal od zadovoljstva zaradi uspele prireditve. S širokim nasmehom je rekel: »Super je bilo! Sem morda pričakoval malo več ljudi, ampak prireditve je bila res super!«

Glede na vse prikazano in povedano lahko rečemo, da je prireditve resnično uspela in vsekakor dosegla svoj namen, torej pozitivno predstavitev romske skupnosti v Grosupljem in pozitivne izkušnje sobivanja Romov in Neromov v tej občini.

Natem mestupabiseradi še enkrat zahvalili vsem nastopajočim, prostovoljcem, ki so sodelovali pri organizaciji prireditve, ravnateljici OŠ Louisa Adamiča Janji Zupančič za možnost brezplačne uporabe šolske avle, gospodu Bojanu Tudiji za njegov obisk in spodbudne besede ter gospodu Mikliču iz Grosupeljskih odmevov za objavo vabila na prireditve.

Mojca Hribar,
prostovoljka in članica društva
Romi grede naprej/Roma džan angle
Grosuplje

ŽPZ Magdalena kot družabno telo

Bilo je lepo sobotno jutro, pa ne zaradi vremena. Lepo je bilo zato, ker smo si ga same takega naredile, zaradi prijetnega razpoloženja. Pravzaprav nam vreme res ni bilo naklonjeno, predvsem ne za pot v Tamar, kamor smo bile optimistično namenjene. Sicer pa se ve, da ženske vedno najdemo rešitev in na vrsti je bil »plan B«. Ustavile smo se namreč v Planici in kar tam zapele nam tako ljubo pesem »V Tamar« (J. M.), zaradi katere smo se pravzaprav odločile za to smer izleta. Pot smo nadaljevale v veselem razpoloženju proti Begunjam. Ustavile smo se na domačiji bratov Avsenik in preizkusile svoje pevske sposobnosti na znamenitem odru »Pri Joževcu«. Res je dober občutek, peti na odru, kjer se je zvrstilo in predstavilo že mnogo znanih glasbenikov. Pa se naše petje ni še zaključilo. Akustiko smo preizkusile v cerkvi sv. Urha v centru Begunj in v njej prepevale pesmi iz našega repertoarja pa seveda tudi nekaj nabožnih pesmi. Prijazen voznik avtobusa g. Vidic je poskrbel, da smo srečno prišle domov. Vendar dan še ni bil zaključen, saj smo med potjo družno sklenile, da bomo v domačem kraju zapele naši prijateljici za praznik - podoknico. Šele po tem dogodku je bil naš dan zaključen.

Pevke našega zbora se zavedamo, kako pomembno je poleg vaj tudi družabno življenje. To je zlata nit, ki nas povezuje med seboj. Vse pa se začinja in končuje s pesmijo.

Za zbor zapisala Melita Gale

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica, vas vabi na OBMOČNO SREČANJE LITERATOV SENIORJEV

občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, ki bo potekalo v ponedeljek, 21. septembra 2009, predvidoma ob 17. uri, v prostorih Mestne knjižnice Grosuplje.

Človek ni stvarnik tkanine življenja, temveč le nitka v njej.

Kar dela s tkanino, dela s samim seboj... Svoje otroke učite, kakor jih učimo mi, da je Zemlja naša mati.

Kar se zgodi Zemlji, se zgodi tudi njenim otrokom.

(indijanski poglavar iz Seattla, 1855)

Na srečanju ste dobrodošli vsi avtorji (letnica rojstva 1969 in več), ki boste predstavili svoja kratka prozna dela (dve A4 strani), poezijo (do tri pesmi), prizor

dramskega besedila ali pa krajši literarni esej na izbrano tematiko.

Literarno srečanje bo potekalo v tednu, namenjenemu Dnevom evropske kulturne dediščine (DEKD), ki je letos posvečeno inovativnosti in ustvarjalnosti v povezavi s kulturno dediščino.

Posebna tematika letošnjega leta pa je odnos med ekologijo in kulturo. Ekologija pojasnjuje, kako živijo rastline in živali v povezavi druga z drugo, kako so odvisne od naravnih virov in dobrin (tla, voda, zrak, sončna svetloba). Preučuje prilagoditve življenjskim razmeram, kjer organizmi živijo. Posebne dimenzije, ki jih prinese s sabo vzpostavitev odnosa med ekologijo in kulturo.

Srečanje bo strokovno spremljala literarna ustvarjalka Ana Porenta, ki se bo pogovorila z vsakim udeležencem srečanja na podlagi

vašega vnaprej poslanega gradiva.

Na območno srečanje se lahko prijavite do 15. avgusta 2009

- preko telefona: 051/675-238,
01/7869-070,

- ali pisno na elektronski naslov:
oi.ivančna.gorica@jskd.si

- ali se oglasite osebno na sedežu izpostave: JSKD, OI Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica)

- najbolje pa bo, če pokličete kar takoj.

Prosimo, če svoje literarna dela pošljete do 15. avgusta na zgornji naslov, da jih bomo posredovali letošnji strokovni spremljevalki. Lepo pozdravljeni in veliko ustvarjalnega navdiha!

Pripravila: Simona Zorko

Barbara Rigler

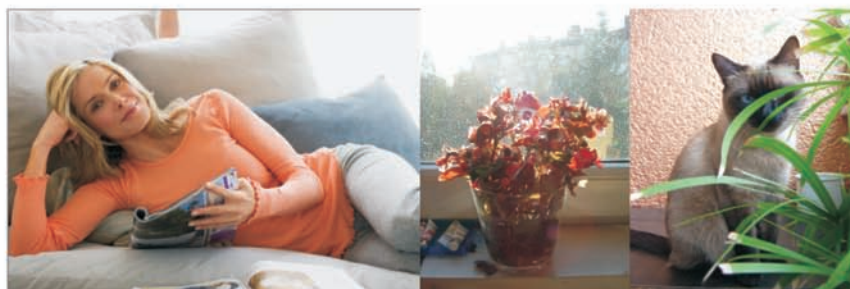
kultura

AŽUR

NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

- najdemo kupca za vašo nepremičnino
- najdemo nepremičnino, ki jo želite kupiti
- uredimo vso dokumentacijo- od sestave pogodbe do predloga za vpis v zemljiško knjigo- v sodelovanju z odvetnico
- spremljamo vas do zaključka posla

**VARNO.
ZANESLJIVO.
STROKOVNO.**

Kolodvorska cesta 2 Grosuplje T 01 7860 880 F 01 7860 881 M +386(0)31 610 644 E azur@siol.net www.azur-nepremicnine.si

**PGD Čušperk vabi na slavnostni
prevzem gasilskega vozila GVV-1**

**v soboto,
4. julija 2009, ob 19.00 uri.**

Po proslavi bo veselica z ansamblom ZREŠKA POMLAD.

Ustanovitev Krajinskega parka Radensko polje - javna razgrnitev

Proces ustanavljanja Krajinskega parka Radensko polje se bliža zaključku. Ustanovitev parka je predvidena do novembra 2009.

Radensko polje, kot pojav kraškega polja, z vsemi svojimi naravnimi vrednotami, pestrostjo in izjemnostjo z vidika hidroloških in geomorfoloških pojavov, mokrotnih in suhih travnikov, živalskega in rastlinskega sveta, je bilo prepoznano kot posebno in izjemno že konec 19 st. Pobude po zavarovanju so se začele pojavljati v zadnjih desetletjih. Po anketi izvedeni leta 1991, se je kar 82% vprašanih izreklo za ustanovitev parka. Anketa januarja 2008, pa je pokazala, da se 94% domačinov (anketirali smo le ljudi znotraj krajevnih skupnosti Račna, Mlačevo, Spodnja Slivnica in Ilova gora) strinja z razglasitvijo parka.

Kaj pomeni krajinski park?

Krajinski park je najblažja oblika širšega zavarovanja. Gre za območje s poudarjenim kakovostnim in dolgotrajnim prepletom človeka z naravo, ki ima veliko ekološko, biotsko ali krajinsko vrednost. Sibirski perunika, kot simbol Radenskega polja, ponazarja ravno to soodvisnost človeka in narave, ki zaradi dolgoletnega prepleta omogoča sožitje tako enemu kot drugemu. Brez prisotnosti sonaravnega kmetovanja bi ta vrsta že zdavnaj izginila, prav tako pa bi izginila, če bi območje preraslo drugo rastje, ki vedno sledi neobdelanim in zapuščenim območjem.

Krajinski park bosta sestavljali dve varstveni območji z varstvenim režimom ter območje zunaj varstvenih območij

Prvo varstveno območje je naravovarstveno najpomembnejše in je prednostno namenjeno uresničevanju varstva narave s kmetijsko dejavnostjo, ki je temu prilagojena. Obsega območja zgoštevane najvrednejših in najbolj ogroženih travniških življenjskih prostorov v območju pogostih poplav, območje vodotokov in barjanskih predelov.

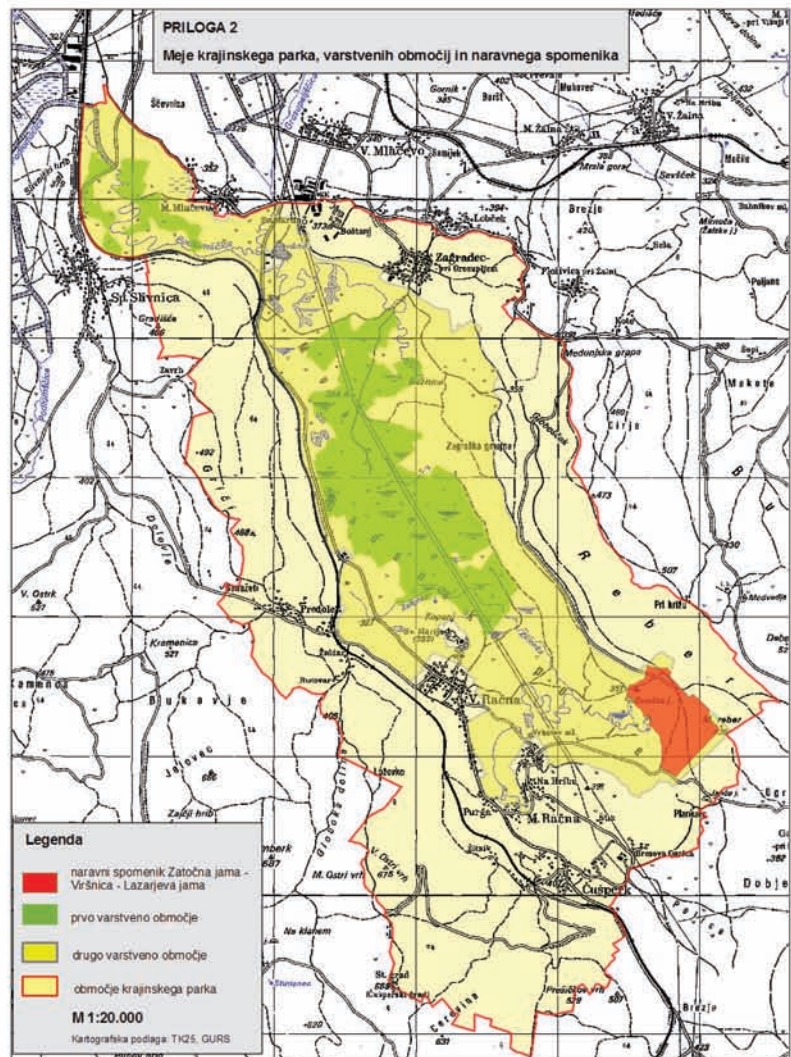
Drugo varstveno območje je namenjeno varstvu narave ob sonaravni kmetijski dejavnosti in trajnostni rabi naravnih virov. Obsega uravnano dno Radenskega polja, kjer je koncentracija naravnih vrednot, zlasti geomorfoloških in hidroloških kraških pojavov, zelo velika, območje Natura 2000, ter jamski sistem Zatočne jame, Lazarjeve jame in Viršnice.

Območje krajinskega parka, ki je zunaj varstvenih območij, je namenjeno ohranjanju krajinske pestrosti in spodbujanju trajnostnega razvoja, kmetijski in turistični in rekreativni dejavnosti in obsega območja poselitve in razpršene gradnje ter objekte in omrežja gospodarske javne infrastrukture.

Skupno zavarovanje in potek javne razgrnitve

Krajinski park Radensko polje bo prvi primer skupnega zavarovanja območja s strani občine in države. Sporazum o skupnem ustanavljanju in upravljanju parka je bil podpisan 13.7.2007. Takrat se je tudi uradno začel proces ustanavljanja parka. Po dveh letih od podpisa tega sporazuma je nastal osnutek akta o zavarovanju (na občinskem nivoju govorimo o osnutku odloka in na državnem nivoju govorimo o osnutku uredbe), ki bo 60 dni na vpogled vsem zainteresiranim.

Osnutek omenjenega odloka je Občinski svet Grosuplja sprejel dne, 3.6.2009, Vlada pa naj bi vsebinsko enaki osnutek uredbe obravnavala v naslednjih tednih. Dokler Vlada ne potrdi osnutka ne moremo podati točnega

Če imate kakršnokoli vprašanje nas lahko kontaktirate na spodnji naslov:

CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o., Veliko Mlačevo 59, 1290 Grosuplje

Uradne ure so vsak delavnik od 9:00 – 15:00,

Telefon: 040 655 795 (Miša Pintarič), 040 655 797 (Tina Mikuš)

Faks: 01 786 50 32 ali 01 786 36 68

e-pošta: info@radenskopolje.si, info@grajski-vrt.si, prenosisca.bostanj@radenskopolje.si

spletni naslov: www.radenskopolje.si in www.grajski-vrt.si

datuma začetka javne razgrnitve. Predvideno pa je, da se to zgodi v juliju. V dvomesečni javni razgrnitvi bosta dve javni debati (verjetno v prvem tednu dvomesečne razgrnitve), nato pa še ena dodatna debata približno 10 dni pred zaključkom razgrnitve. Prvi dve javni debati bosta v KS Mlačevo (gasilski dom v Zagradcu) in v KS Račna (kulturni dom v Veliki Račni). Na vaša vprašanja bodo odgovarjali predstavniki občine Grosuplje, Ministrstva za okolje in prostor, Centra Grajski vrt Boštanj d.o.o. in drugi strokovnjaki. Za lažje podajanje uradnih odgovorov naprošamo, da vsi zainteresirani, ki boste imeli kakršna koli vprašanja, pripombe, predloge, le-te pripravite še v pisni obliki. Pod vprašanja se je potrebno podpisati, navesti naslov zato, da Vam lahko posredujemo odgovore. Odgovore boste prejeli najkasneje v mesecu dni po končanju javne razgrnitve.

Vse gradivo (kartografsko in osnutek akta o zavarovanju) bo na ogled 60 dni. Ogleдали si ga boste lahko na internetu ali pa tudi osebno na spodaj navedenih lokacijah, kjer boste lahko prav tako tudi pisno oddali svoja vprašanja, predloge in pripombe.

- Občina Grosuplje, Taborska cesta 2,
- Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, Ljubljana
- Center Grajski vrt Boštanj d.o.o., Veliko Mlačevo 59, (vsak delavnik med 9. – 12. uro zaželen predčasna najava na tel.: 040 655 797 ali 040 655 795)

Spletni naslovi pa so naslednji:

- <http://www.radenskopolje.si/>
- www.parki.mop.gov.si
- <http://www.geoprostor.net/> (sistem PISO, kjer boste lahko, na parcelo natančno, pogledali meje in cone osnutka gradiva).

Če boste vprašanja pošiljali po spletni pošti jih lahko pošljete na javna.razgrnitev@radenskopolje.si. Točni datumi omenjenih javnih debat bodo objavljeni še na radiu Zeleni val in na lokalni televiziji.

Mag. Tina Mikuš

KOLENDAR DOGODKOV NA RADENSKEM POLJU

• konec avgusta ZDRAVILNA ZELIŠČA V VSAKDANJI UPORABI – jesenske rastline

Obveščamo vse zainteresirane, da se bo konec avgusta začel nadaljevalni tečaj o zdravilnih zeliščih. Potekal bo dva petka, v galeriji Grad Boštanj. Točen datum in ostale informacije bodo javljenje kasneje.

Prebivalci Radenskega polja so obiskali Kozjanski park

V soboto, 13.06.2009, je Krajevski park Radensko polje (CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o.) organiziral ekskurzijo v Kozjanski park. Ker se bliža ustanovitev Krajinskega parka Radensko polje in ker se prebivalcem Radenskega polja poraja vedno več vprašanj o tem kaj jim bodoči park prinaša, smo se odločili, da povabimo vse zainteresirane domačine in lastnike zemljišč iz KS Račna, Mlačevo, Ilova Gora in Sp. Slivnica, da se udeležijo izlete v Kozjanski park in sami izvejo od domačinov kako je živeti v parku.

Kozjanski park je regijski park in obsega 206 km², razteza se znotraj petih občin in obsega območje južno od Voglajne, zahodno od Sotle, vzhodno od Savinje ter severno od hribov vzhodnega Posavskega hribovja.

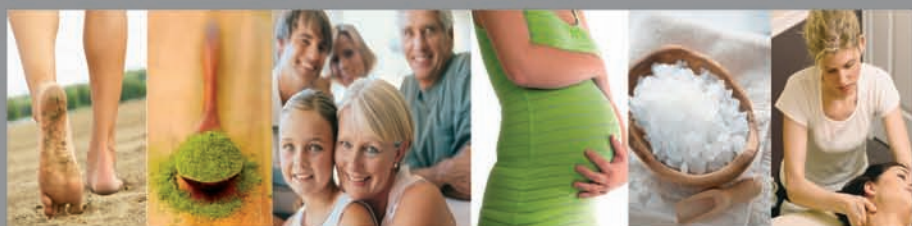
V soboto zjutraj smo se izpred Boštanja odpravili z avtobusom ter prispeli v Podsredo, ker smo doživeli lep, gostoljuben sprejem. Naši gostitelji, uprava parka, so nas sprejeli na svojem vrtu, pod ogromno češnjo in nas postregli z domačimi dobrotami. Sledila je multivizijska predstavitev Kozjanskega parka in predstavitev njihovih projektov (suhi travniki, kopuni, drevesnica, Praznik kozjanskega jabolka, Emina

romarska pot). Od tu smo nadaljevali pot do Čerčkove domačije, kjer smo si ogledali drevesnico in matični nasad visokodebelnih starih sadnih sort. Pot smo nadaljevali do Lesičnega, kjer smo bili zelo lepo sprejeti na ekološki kmetiji Maček. Gospodinja nas je postregla z domačimi dobrotami, nam povedala kaj

delajo na kmetiji, ter kako sodelujejo z upravo parka. Od tu smo nadaljevali pot do Trebč, kjer smo si ogledali Kolarjevo domačijo in kupili nekaj lokalnih izdelkov. Izlet smo zaključili na poznem kosilu v Bistrici ob Sotli.

Miša Pintarič

FIZIOTERAPIJA

G R O S U P L J E

- **Fizioterapija po poškodbah in operacijah:** poškodbe kolena, gležnja, rame, vratne hrbtenice...
- **Fizioterapija pri ortopedskih obolenjih:** bolečina v križu, bolečina v vratu, obraba sklepov, trn petnice, teniški komolec, priprava na operacije...
- **MBST:** obraba kolena, kolka, hrbtenice...
- **Urinska inkontinenca, nevrofizioterapija, fizioterapija obraza...**
- **Terapevtski fitnes:** po poškodbah in obolenjih, pred in po operacijah, fitnes za ženske, zrela leta, prekomerna teža...
- **Skupinske vadbe:** pilates, joga, vadba za nosečnice...
- **Power plate:** vadba z osebnim trenerjem
- **Terapevtske masaže:** klasična masaža, ročna limfna drenaža, terapevtska masaža hrbta, terapevtska masaža nog, refleksna masaža stopal...
- **Darilni boni**

www.fizioterapija-grosuplje.si
info@fizioterapija-grosuplje.si

Fizioterapija Grosuplje d.o.o.
 Brezje pri Grosupljem 70 (Sončni dvori)
 1290 Grosuplje
 Telefon: 01 7863-135

**FRIZERSKI SALON
 HAIR STUDIO**
 VLASTA KASTELIC s.p.
 JAKHLOVA 25, GROSUPLJE

ZA VAS OBRATUJEMO
 PO PREDHODNEM NAROČILU
 GSM 040 321 547

S TEM KUPONOM 10% POPUSTA.

svetovanje, izmere
 in montaža na domu

**IZDELAVA ZAVES
 PO NAROČILU**

**Šiviljstvo
 Kastelic Majda s.p.**

Polica 53, 1290 Grosuplje
 tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
 GSM 041 347 893

Parketarstvo Rajko Novak s.p.

Polaganje vseh vrst
 parketov in laminatov,
 tekstilnih in plastičnih
 podov ter obnova parketov.

**Nabava in dostava
 vseh podov.**

Tel 041 / 658 – 955
 e-pošta:
 novak.rajko@siol.net

Eko festival - eko razstava

V petek, 5. 6. 2009, smo trije učenci iz eko krožka odšli na eko festival v Ljubljano, v Tivoli. Tam so nas nagovorili nacionalna koordinatorka gospa Nada Pavšer, minister za šolstvo dr. Igor Lukšič in minister za okolje in prostor dr. Karl Erjavec. Po zanimivem programu smo prejeli eko zastavo, ki jo lahko vidite obešeno na našem hodniku. Imeli smo tudi svojo stojnico, kjer smo predstavili ekomaskote in izdelke, ki so jih naredili učenci iz vseh šol OŠ Louisa Adamiča. Bilo je super in lahko smo ponosni na našo eko zastavo!

Anže Štrubelj, 4. c
(Dislocirana enota Adamičeva)

Teden gor ali dol!

Zaradi malomarnosti jetniške administracije so večkratnega zapornika Frencka imeli teden dni dlje v zaporu, kot se je glasila sodba. Pri odpustu se mu je upravnik zapora zaradi tega vljudno opravičil. Frencek mu je ravnodušno odgovoril: »Ne sekirajte se, gospod upravnik, me boste pa naslednjič en teden prej ven spustili!« - **Leopold malo Lipenjski**

051/633 446

OBIŠČITE NAS
SONČNI DVORI
BREZJE PRI GROSUPLJEM

Vitaline
STUDIO ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE

Akcija
12 + 6 obiskov
Gratis

HYPOXI

SHUJŠAJTE IN OBLIKUJTE SVOJE TELO! **design your body**

Prijazno vas vabimo, da si rezervirate prvi **BREZPLAČNI OBISK** in preizkusite učinkovito naravno metodo za odpravo maščob in celulita na problematičnih mestih.

KAVITACIJA
Ultrazvočna liposukcija

Akcija
Plačš 3 dobiš 4
kavitacije

Rezultati so vidni že po eni sami terapiji, saj zmanjšamo obseg do 5cm na tretiranem območju.

NOVO POWER PLATE®

POWER PLATE® vam omogoča hitrejšo in enostavnejšo pot do boljše fizične kondicije, vitalnosti in zdravja.

15 minutna vadba na POWER PLATE-u je primeljliva 60 minutni vadbi na klasičnih fitness napravah.

Akcija
12 + 6 obiskov
Gratis

OSTALA PONUDBA

FITNES KABINET
PILATES
SOLARIJ
AEROBIKA

PLESNA ŠOLA URŠKA
več kot plesna šola

Imate poroko ali drugo slavlje? Pokličite in se dogovorite za individualne ure plesa.

BOWNOVA TERAPIJA
OSEBNO TRENERSTVO

INFORMACIJE IN REZERVACIJE: 051/633 446 www.vitaline.si info@vitaline.si. Vse akcije veljajo do 31.8.2009.

g o s t

GOSTINSKA OPREMA

PRIDRUŽITE SE NAM

V svoj kolektiv sprejmemo:

- vzdrževalca – serviserja hladilnih naprav
- vzdrževalca – serviserja gostinske opreme
- delavca v proizvodnji gostinske opreme

Več o pogojih za prijavo lahko pridobite na spletnem naslovu www.go-st.si ali po telefonu na številki 031 34 34 00.

Ljubljanska 17
1290 Grosuplje
tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07

PRODAJA:
* REZERVNIH DELOV
ZA VSE VRSTE
OSEBNIH VOZIL,
* DODATNA OPREMA,
* MOTORNA OLJA
ZA OSEBNA IN
TOVORNA VOZILA,
* AVTOPLAŠI

**4 X NA DAN DOSTAVA
ISKANIH REZERVNIH
DELOV V TRGOVINO.**

MAXIMA

20%
popust na
kopalke in
spalni program

Trgovina Maxima
Adamičeva 3b, 1290 Grosuplje
Tel./fax: (01) 786-46-49

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
e-mail: mediko@siol.net

- Klasična fizioterapija
- Manualna fizioterapija
- Nevrofizioterapija
- Ročna limfna drenaža
- Fizioterapija na domu

Poletna akcija!!!

Preverite na naši novi spletni strani
www.fizioterapija-mediko.si

- Višnji Gori (01 78 84 631)
- v Ljubljani (01 42 73 129).

**Ker ste se odločili, da sebe
postavite na prvo mesto!**

Poročilo o poteku mentalnega zdravljenja – skupin za samopomoč v Grosupljem

Naše društvo nudi pomoč ljudem v stiski v obliki skupine za samopomoč za ljudi v čustvenih oziroma psihičnih težavah, kot so: žalovanja, psihosomatske motnje, nevroze, strahovi, osamljenost, blaga depresija itd. Tovrstne skupine potekajo v naslednjih osrednjeslovenskih občinah: Grosuplje, Vrhnika, Domžale in Logatec. V Grosupljem je začelo naše društvo z organizacijo skupin za samopomoč ali support skupin meseca aprila 2009. Najprej so se odvijale v Zdravstvenem domu Grosuplje, zdaj pa potekajo v Osnovni šoli Brinje. Udeleženci se zberejo na srečanju skupine dvakrat mesečno, ob petkih ob 18. uri, nazadnje je bilo to 7. 6. 2009. Posamezno srečanje skupine traja približno eno uro in pol, vodi pa jih dipl. terapevtka ga. Tamara Vižintin. V povprečju je v skupini prisotnih 6 udeležencev, torej ljudi, ki jim pomagamo. Tematike, ki se obdelujejo in razrešujejo s pomočjo terapevta v teh skupinah so težave, s katerimi se srečujejo udeleženci. Na dosedanjih skupinah so bile naslednje: največja problematika je žalovanje po izgubi bližnjega, alkoholizem partnerja, nerazumevanje med generacijami in pa osamljenost. V pogovorih se največ pozornosti nameni zavedanju svojih sposobnosti in vključevanju v družbo. Marsikateri se počuti bolje že takoj, ko sliši, da ni edini s problemi, in ko svoj problem predstavi drugim. Udeleženci pomagajo drug drugemu s svojimi izkušnjami, ob problemih povedo svoje mnenje. Terapije temeljijo na pogovoru, kar udeleženca razbremeni in mu da občutek, da ga nekdo posluša in da ni sam v težavah. Večji pozitivni rezultati pri "pacientih" še niso vidni, saj je pogoj zanje daljše časovno obiskovanje skupin.

Z organizacijo tovrstnega mentalnega zdravljenja nameravamo kljub finančnim težavam (sajje za udeležence obiskovanje skupin brezplačno) v Grosupljem nadaljevati. To predvsem zato, ker so, tako kot drugje, tudi v Grosupljem ljudje, ki potrebujejo našo pomoč.

Predsednik Zlatko Jajčanin

Support skupine – skupine za samopomoč v Grosupljem Za ljudi s čustvenimi težavami

Obveščamo vas, da DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE v Grosupljem organizira dopolnilno mentalno zdravljenje – skupine za samopomoč pod vodstvom izkušenega strokovnjaka. Terapije potekajo v OŠ Brinje, dva krat mesečno ob petkih, ob 18. uri. Udeležba je brezplačna.

Če ste depresivni, nevrotični, žalujete, imate socialno ali kakšno drugo fobijo, psihosomatske motnje ali kakšno drugo tovrstno težavo, Vas vabimo, da nas kontaktirate na telefonsko številko 041/341-081, da se dogovorimo o vaši prisotnosti na skupini.

Vljudno vabljeni!

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE
Predsednik: Zlatko Jajčanin

1000 LJUBLJANA
Glavarjeva 47
E-pošta: dzm.zdravljenje@gmail.com
Telefon: 031/643-782
Telefon: 041/341-081

**Občina Dobropolje
in
glasilo Naš kraj
pod vodstvom
Olivierja Grandovca**

organizirata

**PRVI FOTOGRAFSKI
NATEČAJ NAŠ KRAJ 2009**

Potekal bo od junija do decembra.

Sodelujejo lahko vsi, ki prebivajo v občinah Dobropolje in Grosuplje. Tematika je poljubna, fotografije so lahko barvne ali črno-bele.

Slišimo se vsak mesec v rubriki Foto kronika v glasilu Naš Kraj – občina Dobropolje.

Celoten pravilnik natečaja najdete na www.dobropolje.si in www.zelnik.net.

bredent
medica

ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA
Adamičeva 30, Grosuplje

preventivni pregledi in posveti

konzervativa

protetika

oralna kirurgija: implantologija (vsadki Bredent)

dentalna higiena

beljenje zob

rtg digitalno slikanje zob

Petrovič Goran dr. dent. med.

tel.: +386 1 767 34 13
gsm: +386 41 723 731

STARA (in dobra!?) »REKLAMA«

»Izak Markel iz Roterdama je izdal reklamni lepak, na katerem priporoča svoje usluge: brije, striže lase, masira z dehtečimi mazili, uči šolske otroke, popravlja obuvala, uči ples, pušča kri, goji rože, podkuje konja, pomaga porodnicam, izdeluje dišave, papir, krtače, mišnice, klobase in mazilo za škornje, suši slanike in peče slaščice. V prodaji ima koren za zdravljenje srca, prašek proti bolham, pasti za podgane, sveže maslo in prvovrsten sir. Po potrebi pride tudi na dom!!!!!! - **Ilustrirani glasnik, september 1915**

**MIZARSKE
STORITVE**

SIMON BABIČ s.p.
Sp. Slivnica 89, 1290 Grosuplje
gsm: **031/587 825**
simon.babic@amis.net

IZDELAVA in MONTAŽA:

- notranjih vrat
- kuhinj
- spalnic in otroških sob
- dnevnih sob
- garderobnih omar

Avtoval

Pod Jelšami 2, 1290 Grosuplje

Čelade System 6

Obleka AirFlow

www.avtoval.si
info@avtoval.si
tel.: 01 78 11 300

POSEBNE UGODNOSTI NA DOLOČENE MODELE

VELIKA IZBIRA MOTORNH KOLES BMW IN DODATNE OPREME.

Največji BMW Motorrad Center v Sloveniji z najdaljšo tradicijo.

Avtoval
Prodajno
servisni center

www.avtoval.si

Veselite do vožnje

Učenci OŠ Brinje Grosuplje na Portugalskem

Bom dia!

Klara Müller in Maks Evgen Obelšer, učenca 7. razreda z Osnovne šole Brinje Grosuplje, ter učiteljica angleščine Cilka Zupančič smo se udeležili zaključnega srečanja v okviru mednarodnega projekta Talkschool, ki se je za šolsko leto 2008/2009 končalo s srečanjem v Portu de Mós na Portugalskem. Prisotni so bili tudi učitelji in učenci iz šestih evropskih držav, ki smo se skozi celo šolsko leto v angleškem jeziku pogovarjali o globalizaciji, večjih odkritjih in nacionalnih praznikih.

V portugalskem mestecu Porto de Mós so se učenci udeležili številnih aktivnosti kot izvajalci ali gledalci. V otroškem parlamentu so podajali svoje mnenje o globalizaciji, na stojnici so poleg posterjev o slovenskih praznikih predstavili tudi lepote Grosuplje in Slovenije, ob ogledu katerih so se udeleženci lahko posladkali s tipičnimi slovenskimi dobrotami. Obiskalimo tudi nekaj osnovnih šol, spoznali portugalski sistem šolanja ter se udeležili učne ure angleščine, pri kateri smo s sovrstniki izmenjali informacije o življenju na šoli. Obiskali smo Fátimo, romarsko mestece, in Nazaré, božansko peščeno plažo z visokimi valovi. Poizkusili smo okusno portugalsko hrano ter poslušali njihovo glasbo. Naučili smo se tudi nekaj stavkov v portugalskem jeziku ter gostitelje naučili nekaj slovenskih, na koncu pa smo jih navdušili s predstavo »Jest pa ti, pa židana marela«.

Razšli smo se z željo, da smo prihodnje leto spet aktivni internetni klepetalci v angleščini, saj bomo po vsej verjetnosti tudi gostitelji naslednjega zaključnega srečanja.

Adeus!

Cilka Zupančič

Svetujemo in posredujemo pri nakupu TV aparatov, monitorjev in druge avdio-video tehnike priznanih znamk:

SONY
SHARP
ViewSonic®

Servisiramo vse avdio video naprave

GABER servis

Peter Kastelic s.p.

Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Telefon: 059 190 524

GSM: 041 774 274

E-mail: servis.gaber@masicom.net

Del. čas:

pon., sre., pet.
9-12^h in 14-16^h

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN

YAMAHA

harman/kardon
marantz

Koncert zborovske glasbe na Kopanju

Kopanjska cerkev se je bleščala v sobotnem popoldnevu, 30. maja 2009. Sijala je zunaj, vsa v belem je bila njena notranjost. Okolica je bila odeta v zeleno, vse je bilo čisto in urejeno, pripravljeno za sprejem gostujočih pevcev in ljubiteljev petja. Poznalo se je pridno delo rok domačink, ki so ob našem prihodu urejale še zadnje šopke cvetja, ki so krasili notranjost Marijine cerkve.

Tu je bil zaključek 5. študijskega leta Univerze za tretje življenjsko obdobje iz Grosupljega. Uvodoma je vse animatorje, mentorje in slušatelje ter goste nagovorila predsednica U3 Andreja Smolič. Nato je podžupan občine Grosuplje, g. Božidar Gabrijel, čestital Univerzi za njen jubilej. Poudaril je, da so slušatelji Univerze v mestu Grosuplje prepoznavni in s svojim delom veliko prispevajo k ugledu občine. Hkrati je obljubil vso pomoč pri zagotovitvi prostorov za njihovo delo.

V programu so nastopili prekaljeni pevci Mešanega pevskega zbora GLASBENA MATICA iz Ljubljane, ki jih letos vodi nova, mlada zborovodkinja Špela Vrtačnik, ob spremljavi pianistke Alenke Bobek, ljudski pevci ZARJA - KD France Prešeren, Račna, ki jih vodi Jožica Podržaj in vokalno inštrumentalna skupina MLADA ZARJA, ki jo vodita Olga Gruden in Sabina Gruden ter Ženska vokalna skupina Brinke, pod umetniškim vodstvom Tine Vahčič.

Veličastnemu zboru Glasbenematice Ljubljana pa je potrebno nameniti malo več besed. Bili smo izredno počaščeni, ker so nam ta izbrani koncert podarili. Ta zbor ima dolgo tradicijo, saj je bil ustanovljen že daljnjega leta 1981. Njegov prvi koncertni vodja je bil Matej Hubad, s katerim je zbor dosegal velike uspehe doma in v tujini. Po drugi svetovni vojni so zbor vodili mnogi priznani dirigenti, v zadnjem obdobju mdr. Tomaž Tozon in Sebastjan Vrhovnik. Zbor redno koncertira, se vsako leto

udeležuje mednarodnih zborovskih srečanj in se potrjuje na tekmovanjih v Sloveniji in tujini. Pohvali se lahko s srebrno plaketo s tekmovanja v Mariboru, z bronastim odličjem tekmovanja v Nemčiji, na mednarodnem tekmovanju božičnih in adventnih pesmi v Pragi leta 2006 pa je prejel zlato medaljo. V preteklih dveh sezonah je uspešno nastopal na mednarodnih festivalih v Rimu in na Ohridu. Leto 2008 je zaključil z letnim koncertom v Slovenski filharmoniji pod vodstvom Sebastjana Vrhovnika. Na božični koncert jih je pripravila Mateja Kališnik, nato pa je februarja 2009 vodenje zbora prevzela Špela Vrtačnik. Pod njenim vodstvom se je zbor v letošnjem letu predstavil že na več samostojnih nastopih in skupnih koncertih z drugimi zbori, konec meseca junija pa se odpravlja na mednarodni festival v severno Italijo.

Kopanjska cerkev nas vsako leto sprejme v svoj hram, saj nikjer pesem ne zveni tako lepo, kot prav v njeni notranjosti. Počutimo se domače in vse to se odraža tudi v petju. Vsak od nastopajočih zborov je prispeval k veličastnemu vzdušju. Čakalo nas je še druženje s pevci in z vsemi, ki so nas prišli poslušat.

Hvala naši dragi Andreji Smoličevi in vsem njenim pomočnikom. Hvala Olgi Gruden, ki je duša in srce kulturnega življenja na Kopanju. Hvala vsem obiskovalcem tega kulturnega dogodka, iskrena hvala vsem, ki imate radi naše petje. Hvala gospodu župniku Zvonku Vozlju in pridnim domačinom, zaradi katerih je tako prijetno na Kopanju.

Biserka Jakopin

P.S. O koncertu Brink skupaj s kvintetom Tivoli v nedeljo, 21. 6. 2009 na Kopanju, pa v prihodnji številki Grosupeljskih odmevov.

Pripovedi iz Grosupljega in okolice – 48

*Kot vsako leto sem si tudi letos ogledala muljavsko predstavo v gledališču na prostem na Jurčičevini. Prizadevni muljavski igralci so letos zaigrali Kloštrskega žolnirja. V toplem junijskem večeru pod zvezdnim nebom in ob zanimivi predstavi so nas motili le majske hrošči, ki so se zaletavali v glavo, se zapletali v lase. Tedaj sem se spomnila, da mi je mama, **Marija Vintar**, pripovedovala, koliko hroščev je bilo včasih, da so napravili veliko škode. Včasih so pobrali ves pridelek, zato so jih uničevali. Zgodaj zjutraj so jih morali pobirati, ker so takrat otrpli viseli z drevca in so jih kar otresli v posode. Odnegli so jih k tistim gospodarjem v vasi, ki so bili določeni, da hrošče zbirajo v posebnih jamah in uničujejo. Prinešene kebre so stehali in plačali. Mama je za ta denar kupila nove čevlje, ki so takrat stali 90 dinarjev. Spominja pa se tudi, da ji je v sosednji vasi prijateljica pripovedovala, kako njihov sosed, ki je tudi zbiral kebre, zvečer poparjene hrošče kar na gnoj stresel. Zapisala pa sem tudi pripoved gospe **Marije Margetič** iz Pirke. Takole mi je pripovedovala.*

Tudi kebre (majske hrošče) smo nabirali. Joj, koliko jih je bilo. Drug drugega so se za repe držali, da jih je na hrastu visel kar cel štrik. Zdaj kaj takega ni več. Kam so izginili, ne vem. Zdaj ne vidim nobenega več, pa vsako pomlad pazim, da bi kakšnega videla. Včasih so dali pa tako uredbo, da smo zjutraj pobirali kebre v posodo, in jih nosili gorle k eni hiši v Predole, tam jih pa en star možakar s kropom poparil. V jamo jih je dal in poparil. Morali smo jih pobirati in nositi tja, drugače bi bila pa kazen. Pa koliko jih je bilo. To so celi štriki s hrastov dol viseli. Prvo leto je bil keber, drugo leto pa črv. Ko smo orali, je bilo vse belo za nami. Pa polno kur, ki so jih pobirale, pa niso mogle vseh pobrat. Eno leto jih je bilo toliko, da so se kar v ljudi zaletavali. Spomnim se ene ženske tukajle iz Račne, ki je tako cvilila, ko je šla po cesti s kolesom. Pa sem se spraševala, zakaj tako cvili. Je bilo pa toliko kebrov na cesti, da se peljati ni mogla. Zdaj pa vsaj jaz ne vidim nobenega kebra več. Menda so jih vse s temi strupi zamorili.

Pripravila Marija Samec

napovedujemo

Sreda, 8. 7., ob 20.30,
Tabor Cerovo, Cerovo, Seviq Brežice, ZKD
Grosuplje in KS Št. Jurij

Sytse Buwalda (NL, alt), David van Ooijen (NL, lutnja).

Program: Pesmi življenja in smrti, angleške in italijanske pesmi 17. stoletja.

Sytse Buwalda je začel peti pri 14 letih pri Paulu Hameleersu, pozneje pa je nadaljeval študij na konzervatoriju Sweelinck v Amsterdamu. Od takrat potuje po svetu ter poje v operah in oratorijih pod vodstvom dirigentov, kot so sir David Willcocks, Alan Curtis, Maasaki Suzuki, Edo de Waart, Gustav Leonhard in Arnold Östman, nastopa pa tudi na festivalih v Utrechtu, Sienni, Madridu Lucernu, Flandersu, Hallu, Solothurnu, Bratislavi in Tochigiju. Njegov glas je posnet na več kot 130 zgoščenkah, njegova diskografija pa vključuje dela, kot so Händlvi Arminio, Theodora, Susanna in Messiah (2), kantate, Matejev in Janezov pasijon J. S. Bacha (3), Mozartov Rekviem (2) in Stabat Mater Pergolesija, Vivaldija in Tume. Posnel je tudi osem solističnih zgoščenk. Najnovejša, »Songs of Life and Death«, je izšla januarja 2009. www.sytsebuwalda.nl

David van Ooijen koncertira solistično ter spremlja pevce na različnih lutnjah in zgodovinskih kitarah. V številnih zasedbah in orkestrih zgodnje glasbe igra tudi continuo. Nastopil je na festivalih v Utrechtu, Flandersu, Bratislavi, Osnabrücku, Dubrovniku, Melku, Cambriisu in Teheranu ter posnel kakšnih 30 zgoščenk. Že leta 1991 je radijska postaja BBC naredila njegov prvi solistični posnetek. Leta 1998 je na Nizozemskem prejel nagrado za zgodnjo glasbo in bil leta 2000 povabljen, da kot gostujoči umetnik mesec dni preživi v Hiradu na Japonskem. Tam se je navdušil nad tradicionalno japonsko glasbo in se naučil igrati na šamisen. Po snemanju zgoščenke japonskih pesmi s sopranistko Chiyomi Yamada, na kateri igra na izvirno kitaro iz 19. stoletja, je imel David leta 2003 in 2008 tri turneje po Japonskem. Septembra 2009 je ponovno povabljen v Hirado. Dve zgoščenki

z altistom Sytsejem Buwaldo sta dosegli prva mesta na lestvicah klasične glasbe na nizozemskem nacionalnem radiu v letih 2004 in 2005. Leta 2006 je David van Ooijen skupaj z lutnarjem Michielom Niessenom ustvaril prve posnetke vseh duetov za lutnjo virtuozna iz 16. stoletja Giovannija Antonia Terzija, zgoščenka pa je bila deležna visokih pohval v prestižni reviji Early Music Magazine.

<http://www.davidvanooijen.nl>

Instrument: 10-strunska lutnja, ki jo je izdelal Nico van de Waals, s strunami iz naravnih črev.

Komentar k programu:

Življenje in smrt v Angliji 17. stoletja: »Kaj je tako sladkega kot življenje, katero bitje bi ga lahko zavrnilo?« Tako je neznani pesnik opisal odnos ljudi do daru življenja. Toda Angleži 17. stoletja niso le praznovali tega darila, ampak so bili nagnjeni tudi k melanholiji. Ta položaj žalosti je bil v modi na dvoru kraljice Elizabete I. Melanholija je vodila do slavne pesmi Johna Dowlanda *Moje solze tečejo*, v kateri je beda izobčencev izražena z odlično glasbo. Melanholija lahko vodi ljudi tudi do položaja skrajne bede, v kateri prosijo smrt, da bi prišla; pogosto, da bi prišla kot spanec. Dowlandova pesem *Pridi, težko spanje*, ki jo je prav tako uglasbil Robert Johnson, je lep primer tega, kako človek prosi spanje, da bi »obvladalo njegovo utrujeno in premišljujočo dušo«. Da spanje prenese ljudi na drug svet, je ponazorjeno tudi v pesmi Williama Webba *Mogočni Morfej*, v kateri bog spanja prinese ljudi na drug svet, kjer pozabijo na svoja normalna življenja, da »nobeno uho ali oko ne bo vedelo, kje smo ali kaj delamo«. In spet je moč glasbe dosegla ta prostor: »s svojimi sladko komponiranimi stihmi zaziblje vsakega smrtnika v dremež«. To isto tolažilno moč glasbe je uporabil Henry Purcell v svoji *Glasbi za trenutek*. Besedilo te pesmi je vzel iz igre Johna Drydena *Ojdp*, v kateri pojejo, da bi pomirili furije, boginje maščevanja, ki lovijo mrtve. Še ena želja za konec življenja je izražena s Thomasom Championom in njegovo lepo pesmijo *Never Weather-Beaten Sail*. Tukaj stari mož, utrujen od življenjskega boja, prosi Boga, da bi postal njegovo dušo počivat, da bi lahko poskusil vedno cvetoče veselje nebeškega raja. Kot v kesanje za to šibkost isti pesnik prosi Boga, da bi poživil njegov umirajoči duh ter ga branil pred bolečino in žalostjo, tudi v pesmi Avtor svetlobe. Toda smrt lahko pride tudi prekmalu. Vsekakor je prekmalu prišla za Charlesa Blounta, ki je umrl leta 1606, ko je bil

star 43 let. Od mnogo častitev njegove smrti jih je sedem uglasbil John Coprario in izdal kot *Pogrebne solze*. Te pesmi uporabijo enega od Blountovih naslovov, Baron Mountjoy, v igri besed kot »Moje veselje (Joy) je umrlo in ne more ponovno zaživeti«. Besedilo ene od Pogrebnihih solz, V temi naj bivam, je za nesmrtno ustvaril John Dowland in je najbrž njegova najlepša skladba za lutnjo.

Kakršne koli posvetne skrbi, ki so jih imeli ljudje 17. stoletja, in kakršno koli melanholijo so prebrodili, so vedeli, da bo na koncu pravo udobje prišlo samo v veri v Boga. Ni boljšega izraza te odločne vere v sladko varnost, ki jo ponuja Bog, kot v mirni pesmi Henryja Purcella *Večerica himna*.

Seviq Brežice

Ponedeljek, 20. 7., ob 20.30,

Cerkev sv. Kancijana, Škocjan pri Turjaku,
Seviq Brežice, ZKD Grosuplje in KS Škocjan

Bork-Frithjof Smith (DE): cink in MUSICA CUBICULARIS (SI): Tanja Vogrin (sopran), Miha Šuler, Dušan Kranjc (baročna pozavna), Domen Marinčič (viola da gamba, violone), Tomaž Sevšek (orgle)

Program: Trubar, Gallus, Posch

Ansambel musica cubicularis so leta 2004 ustanovili trije mlajši slovenski glasbeniki, ki so se umetniško izoblikovali v tujini in se na svojih področjih že odlikovali kot solisti. Programsko težišče ansambla je glasba 17. stoletja, prvi večji projekt pa je bilo snemanje zgoščenke s skladbami slovenske glasbene dediščine za Muzikološki inštitut ZRC SAZU. V svoje programe glasbeniki redno vključujejo razmeroma neznane in še neobjavljene skladbe, njihove interpretacije pa odlikuje poudarjeno ustvarjalen pristop, ki temelji na poglobljenem preučevanju ohranjenih glasbenih virov. Zasedba in instrumenti se prilagajajo zahtevam in raznolikosti glasbe, zato musica cubicularis velikokrat vključuje še dodatne pevce in instrumentaliste. Ansambel se je z odmevnimi koncerti predstavil na festivalih v Sloveniji, Italiji in Nemčiji (Festival Radovljica, Jesenske serenade, SEVIQC Brežice, Musica Cortese, Festival Toscano di Musica Antica, Nei Suoni dei Luoghi, Munsterland Festival).

Ime ansambla je povzeto po latinskem izrazu za komorno glasbo, ki ga je leta 1649 uvedel Marco Scacchi. Italijanski teoretik je pri tem mislil na vokalno glasbo ob spremljavi instrumentov, ki je bila takrat namenjena predvsem izvajanju v komornem vzdušju plemiških soban ali »principes cubicala« (Claudio Monteverdi, 1610).

Domen Marinčič je violo da gamba študiral pri Hartwigu Grothu v Nürnbergu in pri Philippu Pierlotu na Visoki šoli za glasbo Trossingen. Poleg tega je pri Carstnu Lohffu z odliko

diplomiral iz čembala, pri Albertu Rinaldiju pa je končal podiplomski študij generalnega basa. Leta 1997 je zmagal na 1. mednarodnem tekmovanju Bach-Abel v nemškem Kothnu. Več let je sodeloval z uveljavljenim belgijskim ansamblom Ricercar Consort, zdaj pa veliko nastopa in snema z ansamblom Ensemble Phoenix Munich. Snema za založbe, kot so Aeolus, Mirare, Harmonia Mundi in Ricercar. Od leta 2005 predava na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, jeseni 2006 pa je prevzel umetniško vodstvo Festivala Radovljica. Soustanovil je zavod za umetniško poustvarjanje in izobraževanje na področju stare glasbe Harmonia Antiqua Labacensis.

Tomaž Sevšek je na Visoki šoli za glasbo v Freiburgu študiral orgle pri Zsigmondu Szathmariju in čembalo pri Robertu Hillu. Eno leto se je v okviru izmenjave dodatno izobraževal na Eastman School of Music v Rochesteru (ZDA), kjer je orgle študiral pri Davidu Higgsu, čembalo pa pri Arthurju Haasu.

Leta 2003 je v Freiburgu končal podiplomski študij orgel in diplomiral iz čembala. Uspešno koncertira doma in v tujini (Nemčija, Avstrija, Italija, Francija, Španija, ZDA). Redno nastopa z orkestrom Slovenske filharmonije, kot čembalist pa sodeluje z mnogimi komornimi sestavi. Posveča se širokemu spektru orgelske in komorne glasbe od pozne renesanse do glasbene avantgarde 21. stoletja. Leta 2008 je soustanovil zavod in ansambel za staro glasbo Harmonia Antiqua Labacensis.

Tanja Vogrin je po študiju nemškega jezika s književnostjo študirala petje pri Annemarie Zeller in KS Joanni Borowski-Isser ter harfo pri Evi Hoffelner in Arcoli Clark, trenutno pa na Univerzi za glasbo in upodabljanje umetnost v Gradcu nadaljuje magistrski študij petja. Oktobra 2006 je debitirala kot Dido v operi Dido in Enej Henryja Purcella (Theater im Palais Graz). Posveča se raziskovanju zgodovinskih tehnik petja in igranja na historične harfe. Solistično in v raznih komornih zasedbah nastopa doma in v tujini. V domači Vuzenici je prejela nagrado »Von Pistor« za kulturnika leta 2007.

Glasbeni repertoar in slog sta bila v obdobju protestantizma na Slovenskem zelo različna. V manjših krajih, kjer ni bilo kantorjev in organistov, je bila glasbena praksa protestantov omejena le na enoglasno koralno petje. V mestih, kjer se je reformacija uveljavila in so bile na voljo tudi tehnične možnosti (predvsem v Celovcu in Ljubljani), so se idejnimi načelom pridružile tudi estetske zahteve, protestanti pa so bili dovolj široki, da so podpirali večglasno cerkveno in posvetno muziciranje. Skoraj gotovo so tudi na Slovenskem poznali večglasne priredbe koralnih napevov Luthrovega prijatelja in glasbenega svetovalca Johanna Walterja. Njegove pesmi so po prvi izdaji zbirke Geystliches gesangk Buchleyn iz leta 1524 izšle v mnogih ponatisih in razširjenih izdajah. Spadale so v repertoar vsake pomembnejše protestantske cerkve, v kateri je lokalna latinska šola oskrbovala figuralno petje. V zgodnejših izdajah je imela velika večina skladb koral kot cantus firmus v tenorju, v poznejših izdajah pa je bilo vedno več skladb s koralno

melodijo v najvišjem glasu. Ta kompozicijska tehnika je omogočala, da so skupaj zvečglasnim ansamblom peli tudi verniki v cerkvi, petje pa so lahko podpirale tudi orgle. Prav v skladbah, kakršne so Walterjeve, je bilo namesto izvornih nemških besedil mogoče peti tudi nova slovenska besedila, ki sta jih objavila Trubar in Dalmatin, skupaj z enoglasnimi koralnimi melodijami. Ansambel musica cubicularis je za svoj koncert pripravil nekaj hipotetičnih rekonstrukcij opisane prakse.

Jacob Handl - Gallus je kljub sorazmerno kratkemu življenju napisal približno 500 skladb in jih med službovanjem v Pragi kot kantor cerkve sv. Janeza na Bregu kar tri četrtine izdal v štirih knjigah svoje sakralne zbirke Opus musicum. V njih je uspešno združil takratne kompozicijske sloge in tehnike, bile pa so primerne za katoliško liturgijo in tudi za protestantsko bogoslužje. Gallus je imel tesne stike s protestanti. Francoski muzikolog Marc Desmet je pred kratkim objavil hipotezo, da je bil njegov brat protestantski tiskar Georg Handl. V času, ko je Jacob živel v Pragi, je bil Georg pomočnik njegovega praškega tiskarja Georga Nigrina. Pred izidom četrtega dela bratove zbirke Opus musicum je odšel v Nürnberg, pozneje pa se je naselil v Olomoucu in postal vodilni tiskar na Moravskem. V rokopisnih orgelskih tabulaturah iz vse Evrope so se ohranile številne instrumentalne priredbe ali intavolacije Gallusovih skladb. Nekatere so okrašene in so lahko za zgled današnjim izvajalcem Gallusove glasbe, pri večini pa ni popolnoma jasno, ali so bile namenjene solističnemu igranju, spremljanju pevcev, dirigiranju ali študiju. Ansambel musica cubicularis je pri svojem delu uporabil nekaj transkripcij Marka Motnika, ki so pred izidom v zbirki Muzikološkega inštituta ZRC SAZU Monumenta artis musicae Sloveniae.

Isaac Posch se je rodil v avstrijskem Kremsu, šolal pa se je na protestantski gimnaziji v Regensburgu. Leta 1614 se je preselil v Celovec, nekaj let pozneje pa na ozemlje današnje Slovenije. Svojo drugo zbirko plesov za ansambel štirih ali petih instrumentov Musicalische Tafelfreudt (1621) je posvetil kranjskim deželnim stanovom. Njegove instrumentalne skladbe so igrali na plemiških domovih med večerjami, na banketih, porokah in ob drugih družabnih priložnostih. Pri komponiranju vokalne glasbe se je Posch zgledoval po Lodovicu Viadani in drugih italijanskih sodobnikih. Njegovo zbirko latinskih motetov za enega do štiri glasove in basso continuo Harmonia concertans je kmalu po njegovi smrti izdala njegova vdova. Skladbe spadajo med najzgodnejše duhovne koncerte s koncertantno obravnavo pevskih glasov, ki so izšli v Svetem rimskem cesarstvu. Postale so sorazmerno priljubljene in v naslednjih letih jih je kljub tridesetletni vojni več izšlo v raznih antologijah. Posch je poleg orgelskega continua v nekaterih skladbah predpisal tudi obvezne instrumente, kot so cink, pozavna in violone. Njegove motete so kot komorno duhovno glasbo verjetno izvajali predvsem na plemiških domovih in ob zasebnih pobožnostih.

Domen Marinčič

Za sladokusce pa še natančen program nastopa:

»Po[fl]uhajte v[fi] Zhloveki« – glasba iz obdobja reformacije na Slovenskem

Jacob Handl - Gallus (1550–1591): Tomus primus musici operis (Praga, 1586), Orietur stella ex Iacob

Jacob Handl - Gallus: Tomus primus musici operis (Praga, 1586) - PL-Kj Mus. Ms. 40115, Kraków, Biblioteka Jagiellońska, Hodie nobis c[er]lorum rex

Jacob Handl - Gallus: Tertius tomus musici operis (Praga, 1587), O beata Trinitas, tibi laus

Jurij Dalmatin (ok. 1547–1589) / glasba Johann Walter (1496–1570): Ta celi catehismus (Wittenberg, 1584), Zha[ft] inu hvalo my v[fi] Bogu dajmo SPET ENA PEISSEN PO OBHAILI CRISTVSEVE Vezherje

Jurij Dalmatin: Ta celi catehismus (Wittenberg, 1584), Po[fl]uhajte v[fi] Zhloveki ENA DRUGA NOVA DUHOVNA PEISSEN OD S. K[ri]f[ti]

Primož Trubar (1508–1586) / glasba Johann Walter: Eni psalmi, ta celi catehismus (Tübingen, 1567), Dajmyr[ň] Bug Kar[fi]zhenikom PROSHNA SA Myr (DA PACEM DOMINE, &c. per Seba[stianum] Krellium)

Isaac Posch (?1591–1622/23): Musicalische Tafelfreudt (Nürnberg, 1621), Intrada, Couranta I

Isaac Posch: Harmonia Concertans (Nürnberg, 1623), Benedictus es Domine

Isaac Posch: Harmonia Concertans (Nürnberg, 1623), Gaudet in coelis

Odmor / Intermission

Primož Trubar / glasba Johann Walter: Catechismus (Tübingen, 1550), Nu pujte, pujte v[fi] Ludje ENA PEISSEN IS S. STARIGA PISMA

Primož Trubar / glasba Johann Walter: Eni psalmi, ta celi catehismus (Tübingen, 1567), My verujemo v[fi] v[er]eniga Boga DOCTORIA MARTINA LUTERIA VERA (SYMBOLUM LUTHERI, tran[slatum] per Seba[stianum] Krellium)

Isaac Posch: Harmonia Concertans (Nürnberg, 1623), Cantemus Domino

Isaac Posch: Harmonia Concertans (Nürnberg, 1623), Cantate Domino

Isaac Posch: Musicalische Tafelfreudt (Nürnberg, 1621), Intrada, Couranta VIII

Jacob Handl - Gallus: Quartus tomus musici operis (Praga, 1591) - PL-Kj Mus. Ms. 40115, Kraków, Biblioteka Jagiellońska, Amavit eum Dominus

Jacob Handl - Gallus: Secundus tomus musici operis (Praga, 1587), Repleatur os meum laude tua

Jacob Handl - Gallus: Secundus tomus musici operis (Praga, 1587), Emitte Spiritum

Info ZKD Grosuplje

Na folklornem festivalu v Bolgariji

*Slovenija je domovina tvoja,
tega nikoli ne pozabi, sinko moj,
prešerna pesem naj povsod te spremlja,
saj v prsih bije slovensko ti srce.*

To je pesem, ki jo je naša skupina na gostovanju v Bolgariji najpogosteje zapela. Še zlasti ob pogledu na pokrajino: med neobdelanimi površinami so večji pašniki, kjer se pasejo konji, govedo, ovce, koze ali pa oslički, ali pa velike njive, nad katerimi se sklanjajo starejši ljudje, ki njive, ki jim skoraj ni videti konca, še vedno okopavajo z motikami. To me je spomnilo na moje otroštvo pred skoraj petdesetimi leti, ko smo vstajali ob štirih zjutraj, da smo šli obdelovati njive, v opoldanski vročini pa smo smeli počivati dve uri v senci.

Ti upognjeni hrbti pa so bili kar tam, na njivah, čeprav smo kakšen dan namerili tudi 38 stopinj. Kako ne bi vztrajali? Do njive je dolga pot, do tja pa se pripeljejo – ne s starimi avtomobili, ki smo jih videli na njihovih cestah in to tudi takšne, kakršne mi odpeljemo že v reciklažo, ampak z malimi vozički, v katere vprežejo oslička. Takih prevoznih sredstev smo videli kar nekaj.

In kje so mladi ljudje? Naš vodič, vodja folklorne skupine »Mladost«, nam je povedal, da se jih je veliko odselilo. Odšli so v svet za boljšim kruhom. Zanimalo me je, ali se ne zaposlijo v mestih, tako kot pri nas. »Ni služb v mestih,« nam je povedal.

Ko smo si opomogli od začudenja od na pol podrtih hiš in seveda od strahu, da nas bodo mogoče v take tudi nastanili, smo zagledali tudi kakšno mestece, kjer je bilo stanje videti nekoliko boljše. V pravo mesto pa smo prišli šele na cilju. To je bilo mesto Montana, na SZ Bolgarije, ne daleč od prehoda čez srbsko mejo.

In kako smo se znašli tam?

V letu 2007 smo v okviru Slofolka, mednarodnega folklornega festivala Dolenjske, gostili tudi bolgarsko skupino »Mladost« iz Bolgarije. Že v lanskem letu naj bi jim obisk vrnilo, kajti Slofolk poteka tako, da naredimo s povabljenimi skupinami izmenjavo. Ker nam finančno stanje ni dopuščalo, smo odpotovali tja šele v letošnjem letu. Zbrati smo morali denar za avtobusni prevoz, nastanitev in hrano pa smo imeli zastonj. Mimogrede – stroške nastanitve in prehrane skupin, ki se udeležijo festivala, v Bolgariji v celoti pokriva občina, medtem ko mentorja folklornih skupin plačujejo starši vključenih otrok. Vodič - vodja vseh tamkajšnjih folklornih skupin, kajti s tem se preživlja, nam je zaupal, da pride šolnina na otroka približno 8 evrov mesečno, oziroma 16 levov njihovega denarja. Prav tako starši v celoti pokrivajo stroške gostovanja otrok v tujih državah. Pa ne mislite, da ne potujejo! Več kot mi! V Sloveniji jim je bilo zelo všeč, so povedali, le program Slofolkovega festivala je bil zelo natrpan. Mi jim damo namreč po dva nastopa dnevno. Z enim si zaslužijo kosilo,

drugega pa izvedemo vsak večer v drugem kraju, da z vstopnino delno pokrijemo njihovo večerjo.

V Bolgariji smo bili od 6. – 11. junija. Na festivalu pod imenom Internacional Folk Festival – Montana 2009. Za malo manj kot 1000 km smo s postanki in manjšimi zastoji na mejah porabili celih šestnajst ur. Vse skupine – poleg nas so bile še iz Hrvaške, Litve, Gruzije, Portugalske in Romunije – so nastanili v skupnem hotelu v mestu Montana in tik pod njim se je odvijal glavni del festivala.

Najprej smo imeli sprejem pri županu, ki nas je pozdravil, nato pa smo si izmenjali darila. Festival se je pričel z desetminutnim programom vseh skupin, udeleženk festivala. Nato je potekal še štiri dni in ves čas je bil zelo dobro obiskan. Kljub temu da je bil pomaknjen v večerne ure, je bilo še vedno pošteno vroče. Vendar so bili ljudje pripravljeni tudi po tri ure stali na vročem soncu. In kar je za naše razmere nenavadno: niso zapuščali festivala predčasno, pa tudi nobene pločevinke nismo videli v rokah obiskovalcev med prireditvijo. Ljudje so bili navdušeni. Najbolj seveda nad gruzijsko skupino, ki je imela zelo temperamentne plese.

Vse je potekalo po protokolu, brez pretresov. Odpeljali smo se tudi v bližnje turistično mestece Belogradžik, kjer so nam pokazali naravne znamenitosti, na katere so zelo ponosni in jih želijo uvrstiti med sedem čudes sveta.

Folklorna skupina Račna na gostovanju v Bolgariji.

Pred nastopom na trgu mesteca, kjer je bilo ob 13. uri vroče kot v peklju, sem imela možnost pokukati tudi v eno od njihovih šol. Ta je bila stara 101 leto. Po zunanosti je bila videti kar urejena. Notranost – no, nekako taka, kot je naša, kopianjska. Ampak, razred in oprema, to pa je nekaj čisto drugega. Tu pa niso samo petdeset let za nami, ampak sto. Pred tablo je še vedno dvignjen prostor za učitelja, mize in stolčki so povezani z železno cevjo, tla sicer lesena, vendar zelo vegasta, ob tabli računalo s kroglicami, ki razpadejo, če se jih le dotakneš, omare zelo zelo uboge, radiatorjev pa preprosto ne znam opisati. Predpotopni. Ampak – računalniško učilnico pa imajo! In ker se bojijo za svoje imetje, imajo tudi v počitnicah varnostnika na šoli.

Zadnji dan smo šli plesat v eno od njihovih vasi. Tu pa najbolje spoznaš ljudi.

Ko smo se pripeljali do stavbe, ki naj bi bila Kulturni dom, so bili na prizorišču trije mikrofoni in na ves glas so navili muziko, s čimer so ljudi opozorili, da se bo nekaj dogajalo. Nobenih plakatov, niti obvestil. Tudi ure niso bile nič določene. Ko smo spraševali, ob kateri uri naj bomo pripravljeni, je vodič dejal, naj ne hitimo, ker je še vroče.

Ko so ljudje zaslišali glasno muziko, so začeli prihajati iz hiš. Ko so videli, da bo to zbiranje trajalo nekaj časa, so šli v dom in prinesli ven klopi, ker se jim je očitno zazdelo, da je bolje slabo sedeti kot dobro stati. In ker je zbiranje še kar trajalo, so ženske vstale in začele plesati kolo. Povabile so še nas in priključili smo se jim. Kar kmalu nam je šlo. Potem smo začeli s programom in na koncu sem izrazila željo, da bi slišala njihovo pesem. Tisto pravo, ne naučeno. Brez problema je stopila sedemdesetletnica pred mikrofoni in zapela. Potem pa še pet drugih. Zapele so tako ubrano, da jih je bilo veselje slišati. Potem smo skupaj zaplesali še našo polko in valček. Bilo je prijetno, preprosto. Ob slovesu smo si segli v roke. Bile so hrapave in žuljave, vendar si čutil njihova srca v dlaneh...

In tako se je naš čas iztekkel. Zadnji dan smo še pobrskali po njihovem magazinu, vendar nismo našli nič pametnega. Tisto, kar je dobro, ima tako ceno kot pri nas. Seveda pa so njihove plače veliko nižje od naših.

Tako smo doživeli Bolgarijo. Pravzaprav – tako sem jo doživela jaz. Če bi to gostovanje opisal eden od mladostnikov, ki smo jih imeli s seboj, bi bila zgodba čisto drugačna. Vsi pa smo si bili edini v naslednjem: takoj ob prestopu meje v Slovenijo smo brez izjeme, ponovno, že petintridesetič, zapeli:

Slovenija je domovina moja

Olga Gruden
Fotografije izbral: **Timotej Gruden**

Belogradžik

Montana, mestece, v katerem smo imeli festival.

Tu smo spali, na hrano pa se nam ni mudilo, saj je bila itak vedno mrzla.

Ti so pa poskočni!

Zaplesali smo skupaj. Pa saj nam je kar šlo!

Tako je v večini vasi.

Na vozičkih se kmetje vozijo na njive.

Veselo popoldne v vrtcu

Prvo starostno obdobje je za nami.

Prehodili smo prve korake, besede so postale stavki, doživeli smo smeh in solze.

Lepo nam je bilo v tem vrtčevem letu. Da bi ga zaključili še na prav poseben način, smo se v skupini RAČK odločili, da pripravimo presenečenje za otroke in starše.

Starši so skupaj z otroki sodelovali v zabavnih, gibalnih igrah, kjer je bilo veliko smeha in zabave. Na koncu pa je sledilo presenečenje. Naša igralnica se je spremenila v čisto pravo Palačinkarno. Otroci so se sladkali s palačinkami, ki so si jih namazali z marmelado, smetano ali posipali s sladkorjem.

Prijetne urice so prehitro minile in otroci in starši so odhajali domov s prijetno sladkim nasmeškom.

Še danes imajo lep spomin na palačinke, ki jih v vrtcu zamenjajo z malo domišljije in si namažejo« slinčke z marmelado ali cukrčkom».

Helena Kocman Nučič
Tatjana Vatovec

Etno koncert Bogdane Herman in Andija Sobočana na taboru Cerovo

Petek, 29. maja 2009, ob 20.30, tabor Cerovo

Krajevna skupnost Št. Jurij in Zveza kulturnih društev Grosuplje sta se odločila po uspešnih dveh lanskih koncertih nadaljevati z glasbenimi večeri na taboru Cerovo. Za uvodni nastop sta se nam predstavila pevka ljudskih pesmi Bogdana Herman in cimbalist

Andi Sobočan. Izbrala sta lepe prekmurske ljudske pesmi, polne otožnosti in melanholije, ki znajo tako lepo potrkati na človeško srce. Bogdana Herman sicer poje brez glasbene spremljave, tako kot so peli nekoč, vendar tudi ljudski inštrumenti dajo pesmim svoj poseben čar.

Simona Zorc Ramovš z Zveze kulturnih organizacij je povedala, da sta umetnika tabor prišla pogledat in sta potem izbrala posebej prostoru primerno glasbo. Veseli smo, je podarila, da je gospod Hostnik, šentjurski župnik, odprl vrata tega lepega kulturnega spomenika, da se v njem lahko predstavljajo glasbeniki, občudujejo pa ga gostje, ne samo domači, tudi nekaj obiskovalcev iz Ljubljane in od drugod smo srečali ta večer. Tako širimo vest o tem lepo obnovljenem taboru v slovenskem prostoru.

V cerkvi sv. Miklavža so torej zazvenele cimbele in prepoznaven glas Bogdane Herman. Prepevala nam je, včasih sama, večkrat pa ob spremljavi cimbal, o širnih prekmurskih ravninah, o ljudeh in njihovem

življenju, pretresljiva je pesem Vöra bije, ki so jo napisali izseljenci v Ameriki (Bolje bi bilo, da me mati ne bi rodila, nega da mi je Amerika sodjena.)

Ker pa je bil ta koncert na Dolenjskem in v cerkvi, je Bogdana Herman izbrala še ljudsko nabožno pesem Jezus bog je od smrti vstal, ki so jo našli v Solbici v Reziji in je zapisana tudi v Stiškem rokopisu, ter Riba faronika, pesem, ki so jo zapisali v Baški grapi in jo občudujejo mnogi raziskovalci ljudske ustvarjalnosti (Zemlja je riba, ki plava na oceanu kozmosa). Nekaj ljudskih pesmi je zaigral tudi sam cimbalist Andi Sobočan, učenec znanega Miška Baranje, ki svoje znanje deli sedaj tudi med mladi rod.

V malo hladnem večeru, ki pa ga je pogrela lepa glasba, smo se v odmoru posladkali z dobrotami, ki so jih napekle pridne gospodinje iz Št. Jurija. Za osvetlitev ceste na tabor in za varovanje avtomobilov na parkirišču pa so vzorno poskrbeli gasilci iz Ponove vasi.

Marija Samec

Po čem je prepoznavno moje mesto

V letošnjem vrtčevem letu smo se v naši skupini odločili, da se na pobudo Turistične zveze Slovenije vključimo v projekt Do prvih turističnih korakov.

Zavedamo se, da smo že najmlajši prebivalci pomembni za kraj, saj v njem živimo in ustvarjamo po svojih močeh.

In kako smo se tega lotili otroci iz skupine Pikapolonic v vrtcu Kekec?

Skozi celo leto je v naši igralnici potekal projekt Moj vrtec – Moj kraj. Otroci so z opazovanjem in raziskovanjem spoznavali zanimive objekte in področja v domačem kraju.

Kot prva nas je zanimala Koščakova

hiša. Z otroki smo želeli izvedeti čim več o nekdanjih prebivalcih te imenitne hiše. Ga. Marija Samec nam je z veseljem priskočila na pomoč in nam z veliko mero zanimivih podatkov in anekdot predstavila življenje nekoč najeminentnejše družine v Grosupljem – družine Koščak. Seveda nismo mogli mimo sodobnega objekta v povezavi s Koščakovo hišo, to je nova moderna knjižnica, v katero pogosto kot mladi bralci tudi zahajamo.

Drugi raziskovalni objekt je bil kip na osrednji grosupeljski tržnici – konjiček s štirimi glavami. Ob pomoči knjig, ki smo jih dobili od staršev in v knjižnici, smo raziskali tudi to zanimivost in spoznali pomen tega lika za naše mesto. Odkrili smo namreč, da je to grb našega mesta.

Tretji prepoznavni del kraja pa je bil Koščakov hrib. Otroci so z lastno dejavnostjo in prav tako zanimivim pripovedovanjem ga. Marije Samec, ki je s svojim poznavanjem Grosupljega, veliko prispevala k izvedbi našega projekta, spoznavali delček življenja prednikov v našem okolju in nastanku omenjenega hriba.

Dejavno so odkrivali znamenitosti našega kraja, jih raziskovali in dokumentirali z zapisi, risbami in fotografijami. Vse raziskave smo

zbrali v fotoreportažistični deli (Koščakova hiša, Grosupeljski konjiček, Koščakov hrib). Na koncu vsakega projekta so otroci izdelali maketo. Makete in fotoreportaže smo razstavili v Mestni knjižnici Grosuplje in v našem vrtcu Kekec.

Projekt nam je dal širši vpogled na naše mesto, ki pa še ni v celoti zaključen. Odločili smo se, da bomo naslednje leto odkrivali še druge zanimivosti Grosupljega – kajti veliko jih je še za nas neraziskanih, mi pa smo še mladi, stari komaj 4 leta.

Melita Gale

Zdrav človek ima sto želja, bolan le eno.

(A. P. Čehov)

Vsak dom mora imeti domačo lekarno, to je pač nenapisano pravilo. Vsak uporabnik oziroma vsaka družina si seveda spisek zdravil in medicinskih pripomočkov sestavi po lastnih potrebah, željah in znanju. Dobro pa je poznati nekaj temeljnih pravil, ko sestavljamo ali urejamo priročno lekarno.

Zdravila morajo biti shranjena na varnem, suhem mestu, ne smemo jih izpostavljati visokim temperaturam (shranjevanje se priporoča pri sobni temperaturi do 25 °C) ali sončnim žarkom. Z besedico »na varnem« je mišljen predvsem onemogočen dostop otrokom in hišnim živalim, ki bi lahko z zaužitjem vsebine vsaj resno ogrozili zdravje. Prostor, kjer je veliko vlage, prav tako niso primerni za hrambo zdravil. V trgovinah z medicinskimi pripomočki je na voljo velika izbira različnih omaric, škatel in torb z osnovno opremo, ki močno olajša sestavo domače lekarne. Torba je dobra izbira tudi za čas počitnic, saj domačo lekarno lahko v celoti vzamemo sabo.

Sestava spiska zdravil je najprej odvisna od zdravil, ki jih družinski člani redno jemljejo. Tista sodijo seveda na vrh seznama. Zdravila za zdravljenje kroničnih bolezni, kot je na primer povišan krvni tlak, sladkorna bolezen, rak in še mnoge druge, se vedno jemljejo po navodilih zdravnika in se zdravljenja ne sme samovoljno prekiniti.

Prva pomoč

Medicinski pripomočki, ki sodijo v domačo lekarno za primer nezgode, so: povoji, sterilne gaze, kompresijski povoji za ustavljanje krvavitve, obliži, samolepilni trak in sanitetne mrežice za pritrditev sanitetnega materiala na rane, razkužilo za rane, vata in/ali paket sterilnih tamponov, manjše škarje, termometer, pinceta za odstranjevanje klopov. Med zdravila za prvo pomoč spadajo:

- zdravila za lajšanje bolečin (glavobol, zobobol),
- zdravila za zniževanje telesne temperature,
- mazila za rane in opekline, hladilni gel v spraju,
- mazila za preprečevanje oteklin,
- hladilna sredstva za lajšanje težav po piku žuželk,
- sredstva za uravnavanje prebave pri driskah, napenjanju in drugih prebavnih motnjah zaradi virusnih okužb.

Zdravila, ki jih uporabljamo po lastni presoji

Če so družinski člani nagnjeni h kateri od kroničnih težav na primer s prebavo (zaprtje, driska), želodcem (nepravilno izločanje želodčne kisline), z alergijo ... , je potrebno pri sestavi spiska misliti tudi nanje. Pastile za usta in žrelo, ki so še posebej primerne za otroke, vsebujejo antiseptik, ki s svojim delovanjem uničuje vrsto bakterij ter nekatere glivice.

Domača lekarna

Za prvo pomoč, za samozdravljenje, za vsak slučaj...

Mentol in eterično olje poprove mete delujeta blago protibolečinsko in lajšata težave, kot so sklenjenje in bolečine pri požiranju, obenem pa dajeta pastilam prijeten in osvežen okus.

Zdravila, ki jih hranimo doma, je potrebno občasno temeljito pregledati, preveriti rok uporabe in izgled (npr. barvo, vonj, okus) zdravila. Barva in oblika ne smeta biti spremenjeni. V škatlici vedno hranimo navodila, na embalaži pa običajno tudi piše rok uporabe in način jemanja. Zdravila na recept, ki jih je predpisal zdravnik, nikdar ne uporabimo po lastni presoji za drugega bolnika, čeprav ima podobno bolezen. To še posebej velja za antibiotike, saj z njihovo pretirano uporabo naredimo več škode kot koristi: boleznj ne pozdravimo, pač pa zabrišemo njene simptome, ki nato zdravniku zelo otežijo delo. Enako svarilo velja za vse kožne spremembe, ki naj jih nujno pogleda zdravnik. Neuporabljenih zdravil ne zavržemo, pač pa jih odnesemo v lekarno, kjer se posvetujemo s farmacevtom.

Homeopatija za domačo rabo

V lekarnah pri naših bližnji sosedih (v Avstriji, Italiji, na Hrvaškem), pa tudi drugod po Evropi lahko kupimo množico homeopatskih pripravkov, ki se uporabljajo za samozdravljenje.

Z nekaj pripravki v domači lekarni bomo še pred prihodom k zdravniku lahko nudili sebi in svojim domačim učinkovito pomoč, ki v nobenem primeru, ne glede na nadaljevanje terapije, ne more škoditi.

UGRIZI: Povsem nedvomno je, da v primeru kačjega ugriza čim prej poiščemo zdravniško pomoč. Če gre za ugriz psa, mačke ali druge živali, lahko izberemo naslednje pripravke:

- Arnica Montana 6 CH štirikrat dnevno za preprečitev izliva krvi, otekline in olajšanje bolečine,
 - Hepar Sulphuris Calcareaum 30 CH: za preprečitev infekcije in olajšanje bolečine,
 - Hypericum Perforatum 6 CH: za lajšanje bolečine v primeru, ko je bilo prizadeto živčevje (npr. poškodba prstov); doziranje: 4 granule vsako uro, dokler bolečina ne poneha.
- VROČINSKI UDAR: Kljub mnogim svarilom se žal še vedno dogaja, da so posebej otroci in starejši ljudje zaradi izpostavljanja vročini hudo prizadeti in življenjsko ogroženi.
- Belladonna 30 CH: če opazimo trzajoče gibe, vznemirjenost,
 - Bryonia Alba 30 CH: če se stanje poslabša, ko se človek poizkuša premikati,
 - Sulphur 30 CH: če so vidne sluznice močno pordele.

PIKI INSEKTOV

- Apis Mellifica 5 CH, ko gre za močno bolečino in otekanje,
- Cantharis 30 CH: pri srbenju in srbečih izpuščajih,
- Hypericum Perforatum 6 CH: pik je boleč, vendar brez otekline,

- Ledum Palustre 5 CH: pri ugrizih klopov,
- Urtica Urens 30 CH: pri srbečih izpuščajih.

PROMETNE NESREČE:

Najnevarnejše so poškodbe, ki imajo za posledico (notranje) krvavitve, poškodbe glave in hrbtenice, hitra zdravniška pomoč je v vsakem primeru nujna. Med tem ko poskrbimo za prevoz, lahko s homeopatskimi pripravki olajšamo bolečino, stres in strah.

- Arnica Montana 6 CH za preprečitev otekline pri zmečkaninah, udarninah, podkožnih izlivih krvi in za olajšanje bolečine,
- Aconitum Napellus 30 CH: pomaga pri šoku ali strahu.

Od ostalih pripravkov komplementarne medicine ne gre pozabiti kombinacije Bachovih cvetličnih kapljic **Rescue Remedy**, ki jih je moč kupiti tudi pri nas. Gre za izjemno učinkovit pripravek, kjer nekaj kapljic na jezik v kratkih presledkih zadostuje za preprečitev šoka, stresa, strahu ... in lahko reši življenje.

POTOVALNA SLABOST:

Homeopatski pripravki so izjemno uspešni:

- Cocculus Indicus 5 CH in Petroleum 6 CH skupaj: pri slabosti in/ali bruhanju zaradi vožnje z avtom, vlakom, ladjo, letalom. Tri dni pred potovanjem je priporočljivo vzeti po 3 granule vsakega pripravka dvakrat dnevno. Pol ure pred vožnjo se odmerek ponovi.
- Ignatia 7 CH (5 granul zvečer pred potovanjem), če gre za vznemirjenost pred potovanjem.

PREBAVNE MOTNJE:

- Arsenicum Album 5 CH: prebavne težave, bruhanje in hkrati driska (potrebno je piti veliko vode),
- Nux Vomica 5 CH: bruhanje po neustrezni hrani, blato je običajno trdo,
- Pulsatilla Nigricans 6 CH: prebavne težave po mastni hrani,

RANE: Homeopatski pripravki lahko olajšajo stanje pri ranah, večinoma ko gre za večjo odprto rano, pa je potrebno le-to zašiti in oskrbeti. V prvi vrsti je potrebno ustaviti krvavitev, nato lahko uporabimo:

- Arnica Montana 6 CH za olajšanje bolečine in preprečitev izliva krvi (modrice) štiri odmerke v presledkih po 15 minut,
- Hypericum Perforatum 30 CH: ko je očitna huda bolečina; pri poškodovanem tkivu v prometnih nesrečah, pri poškodbi prstov - 4 granule vsako uro, dokler huda bolečina ne mine,
- Ledum Palustre 5 CH se uporablja za vboodne rane, še posebej, če je okolno tkivo hladno ali pomodrelo. V poštev pride pri vbodih bodic, trnov, ki jih je treba odstraniti.
- Lachesis 30 CH uporabimo pri šoku in pri obilnih krvavitvah,
- Phosphorus 30 CH uporabimo pri manjših ranah, ki močno krvavijo.

Mojca Sajovic

Slovensko zdravstvo pred reformo?

Ministrstvo za zdravje je predalo v javno obravnavo spremembe zakona o zdravstveni dejavnosti. Gre za tako imenovano zdravstveno reformo, kjer vse od osamosvojitve Republike Slovenije ni bilo večjih vsebinskih sprememb. Za nekatere je to nujno potrebno in je korak v pravo smer, za druge pa velja ocena, da je zdravstvo v dobri kondiciji in ni potrebno uvajati toliko sprememb. Ker spremembe zadevajo celotno populacijo v družbi, v nadaljevanju predstavljamo nekaj najpomembnejših sprememb. Dokument je v javni obravnavi in se lahko nanj predlagajo pripombe in dopolnitve do 18. septembra 2009. Dokument je v celoti na voljo na naslovu:

http://www.mz.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/javna_razprava/

Temu zakonu bodo sledile še spremembe Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter pomembni podzakonski akti. Novi zakon temelji na vrednotah zdravstvenega varstva, kot so zagotavljanje kakovostnega javnega zdravstvenega varstva, univerzalnost in solidarnost, pravična dostopnost, ki je odvisna od potreb posameznika, ter na ekonomski vzdržnosti.

Zakon dosledno izpeljuje načelo, da **obseg in razporeditev javne zdravstvene dejavnosti določajo potrebe prebivalcev**. Vrsta in obseg javne zdravstvene dejavnosti nistavečvsotaoziromaposledicaobstojećih dejavnosti in kapacitet izvajalcev, temveč se določita na nacionalni ravni na podlagi podatkov in analiz o zdravstvenem stanju prebivalstva ter projekcij bodočih potreb. Tako določena vsebina javne zdravstvene dejavnosti se nato razporeja po ravneh zdravstvene dejavnosti in do posameznih izvajalcev.

Temeljno orodje pri tem je **mreža javne zdravstvene dejavnosti**. Mreža se določa posebej za primarno, sekundarno in terciarno raven, pri čemer je glavno načelo približno enaka dostopnost vseh uporabnikov do potrebnih storitev. Mreža je opredeljena z vsebino (vrsto) in obsegom dejavnosti, ki se zagotavljajo na posamezni ravni, s človeškimi in drugimi viri, potrebnimi za zagotavljanje določene vsebine, in s prostorsko razporeditvijo izvajalcev. Pomembna načela pri določanju mreže so še načelo enakomerne dostopnosti, ki ga zakon določa pri primarni mreži in delu ambulantne mreže na sekundarni mreži, načelo potrebnega števila storitev na izvajalca, ki je potrebno za vzdrževanje strokovnega znanja in večšine izvajalcev zahtevnejših

storitev, ter načelo ekonomsko vzdržnega zagotavljanja 24-urne dejavnosti. Mrežo javne zdravstvene dejavnosti na primarni ravni sestavljajo geografsko opredeljena območja, ki morajo vsako zase zagotavljati celovito zdravstveno dejavnost na primarni ravni. To območje je lahko občina ali skupina občin oziroma gravitacijsko območje zdravstvenega doma.

Zdravstveni dom je temeljni nosilec in usklajevalec vseh izvajalcev javne osnovne zdravstvene dejavnosti na svojem območju, torej tudi koncesionarjev (tega pooblastila doslej ni imel!). Zakon utrjuje dosedanje naloge in dejavnosti zdravstvenega doma, zlasti izvajanje celovite preventivne dejavnosti. S tem ko opredeljuje bolnišnice kot ustanove, kamor se pacienta napoti le v primeru, če vseh svojih potreb ne more zadovoljiti na primarni ravni, zakon daje podlago za povečan obseg primarne zdravstvene dejavnosti. Kadar je to smiselno, se zdravstveni dom povezuje z drugimi izvajalci javne zdravstvene dejavnosti svojega gravitacijskega območja ter tako ustvari novo funkcionalno enoto.

Medtem ko je sedanji zakon na sekundarni ravni opredeljeval le splošne in specialistične bolnišnice, novi zakon določa **dve mreži sekundarne dejavnosti**: mrežo sekundarne ambulantne dejavnosti in mrežo sekundarne stacionarne dejavnosti. Pri razporeditvi stacionarne dejavnosti se upošteva strokovno in ekonomsko izvedljivost te dejavnosti v posamezni bolnišnici. Vse ostale obravnave v sekundarni ambulantni dejavnosti lahko bolnišnica izvaja izven matične lokacije, če se s tem poveča dostopnost prebivalcev do teh storitev. Zakon torej znaten del ambulantne dejavnosti približuje okolju, v katerem živi uporabnik, le pri delu ambulantne dejavnosti ter pri stacionarni dejavnosti na prvo mesto postavlja potrebo po dovolj velikem obsegu obravnav, ki so predpogoj za kakovost, varnost in ekonomsko vzdržnost. Se pravi, da zakon odpravlja stanje, v katerem »vsaka bolnišnica dela vse«. Po novem naj bi imeli lokalne bolnišnice, splošne bolnišnice, specialne bolnišnice in negovalne bolnišnice.

Zakon predvideva ustanovitev Javne agencije za kakovost in varnost v zdravstveni dejavnosti. Njene naloge bodo tudi na področju nujenja pomoči pri vzpostavljanju sistema celovite kakovosti v okviru posameznih procesov dela, akreditaciji izvajalcev zdravstvene dejavnosti, ocenjevanju novih medicinskih

tehnologij pred njihovo uvedbo v prakso, določanju standardov in kazalnikov kakovosti ter varnosti pacientov itd.

Cilj zakona je tudi **učinkovitejše upravljanje z javnimi zdravstvenimi zavodi**. To bo doseženo z večjimi pooblastili uprav zdravstvenih zavodov in razmejitev njihovih pooblastil od pooblastil in funkcij nadzornih svetov javnih zavodov. Uprava, ki bo glede na velikost zavoda od eno do petčlanska, bo imela nalogo vodenja poslov, nadzorni svet pa bo izvajal nadzor nad njenim delovanjem in upravljanjem. Uprave in nadzorni sveti bodo morali prevzeti odgovornost za poslovanje v okviru razpoložljivih sredstev in skladno z nalogami, zaradi katerih so bili javni zavodi ustanovljeni. Zakon tudi odpravlja dvotirnost vodenja javnih zdravstvenih zavodov, saj ne predvideva več poslovnega in strokovnega direktorja. V zavodih, kjer je veččlanska uprava, je eden od članov zadolžen za strokovno dejavnost.

Za razliko od sedanjega zakona **novi zakon jasno razmejuje zasebno in javno dejavnost**. Zakon določa, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko opravlja zasebno zdravstveno dejavnost in kdo ne. Niti zdravstveni delavec, zaposlen v javnem zavodu, niti koncesionar, ne smeta opravljati zasebne dejavnosti v času, ki je s pogodbo z ZZS oziroma s koncesijsko pogodbo določen za opravljanje javne dejavnosti. Zdravstveni delavec, zaposlen v javnem zdravstvenem zavodu, ne sme opravljati zasebne zdravstvene dejavnosti in ne sme delati pri izvajalcu zasebne zdravstvene dejavnosti. Cene storitev v zasebni dejavnosti so predmet pogajanj med ministrstvom za zdravje, združenjem zdravstvenih zavodov in zbornicami ter jih v primeru, da dogovor ni sklenjen, določi minister. V postopku pridobivanja dovoljenja za opravljanje zdravstvene dejavnosti bodo kandidati morali predložiti dokazila o strokovni usposobljenosti, izpolnjevanju strokovnih, tehničnih in drugih pogojev, pravne osebe pa tudi o osebah, ki bodo pri njih opravljale dejavnost. Te osebe po predlogu zakona ne bodo smele biti istočasno v delovnem razmerju za polni delovni čas pri drugem javnem zavodu oziroma koncesionarju. To so dejavnosti, ki so z vidika javnega zdravja izredno pomembne za delovanje sistema kot celote, zato mora imeti nad njimi država poseben nadzor in vpliv.

Članstvo v **zdravniški zbornici** bo še naprej obvezno, v vseh drugih pa prostovoljno. Zakon omogoča ustanovitev več zbornic za isti poklic (zdravniki, fizioterapevti, nega

Punčka iz cunj - igrača, ki rešuje življenja

Punčka iz cunj je igrača, ki je poznana v vseh kulturah sveta. Marsikateremu otroku je že v preteklosti predstavljala družbo, danes pa simbolizira otroka iz države v razvoju, ki potrebuje našo pomoč.

Ko sva slišali, da ena taka punčka iz cunj zagotovi cepljenje enega otroka proti šestim nalezljivim boleznim (davica, ošpice, oslovski kašelj, otroška paraliza, tuberkuloza in tetanus), sva sklenili, da nadaljujemo z lanskoletnim projektom izdelovanja punčk iz cunj.

Z malo domišljije in kreativnosti sva skupaj z gospo Jaklič izdelali šest punčk in prislužili 120 evrov.

V tem vrtčevem letu smo prispevali šest cepiv in rešili šest otrok.

Hvala vsem, ki ste posvojili punčko iz cunj.

Helena Kocman Nučič
Tatjana Vatovec

Bili smo na Magdalenski gori

V času bivanja v vrtcu otroci med drugim spoznavajo tudi bližnje družbeno okolje, to je vsakdanje življenje ljudi, delovna okolja, ljudi, ki v njem ustvarjajo, kulturno življenje in hkrati dobivamo vpogled v širšo družbo. Včasih pa nam narava dela omejuje vpogled v širše okolje ravno zaradi varnosti in takrat povabimo k sodelovanju tudi starše.

Tako smo se neko popoldne zbrali otroci, starši in vzgojiteljici ter se skupaj podali na znano bližnjo vzpetino Magdalensko goro. Pot naj bi bila za štiriletnike precej zahtevna, vendar smo jim odrasli komaj

sledili. Otroci so nam torej narekovali tempo hoje, zato smo bili na vrhu zelo hitro. Ogledali smo si zunanost zgodovinsko pomembne cerkve, zapeli, se fotografirali, nato pa se vrnili v vas Hrastje, kjer nas je eden od staršev, g. Kastelic, razveselil s sladkimi dobrotami. Res ob pravem trenutku, saj je iz prijetnega izleta razvil še sproščen klepet ob prigrizku. Uživali smo in sklenili, da si moramo s tovrstno organizacijo ogledati še druge znamenitosti v okolici Grosuplja.

organizatorki izleta
Mojca Podržaj in Melita Gale

itd.), pri čemer se bodo reprezentativne zbornice lahko potegovale za določena javna pooblastila. Reprezentativne bodo tiste zbornice, ki bodo imele najmanj 40 odstotkov članov. Javna pooblastila ne bodo več trajna, ampak bodo vsebinsko in časovno omejena.

Sedanji zakon je omogočil opravljanje **zasebne zdravstvene dejavnosti**, pri čemer zasebnik ne sme biti v delovnem razmerju. Zakon omogoča, da tudi zasebniki lahko opravljajo javno zdravstveno dejavnost, če pridobijo javno pooblastilo – koncesijo, položaj koncesionarjev v javni mreži pa je zakon izenačil s položajem javnih zdravstvenih zavodov. Nezdosten nadzor je omogočil pojav določenih oblik privatizacije tudi v javnih zdravstvenih zavodih. Gre za samoplačniške ambulante, ki zdravstvene storitve za samoplačnike opravljajo v času in z zmogljivostmi, ki bi na podlagi pogodb

z ZZS morale biti izključno namenjene izvajanju javne zdravstvene dejavnosti. Pri tem se za zasebne zaslužke neredko izrabljajo javna sredstva.

Drug tak pojav je ustanavljanje samostojnih podjetij s strani zdravstvenih delavcev, ki so sicer v delovnem razmerju z javnimi zavodi za polni delovni čas. **Prav pomanjkljiva pravna razmejitev javne in zasebne dejavnosti je eden največjih problemov sedanje ureditve.** Dogaja se, da isti izvajalec ob istem času in na istem mestu opravlja javne in zasebne zdravstvene storitve, državljan pa lahko prehaja iz javnega v zasebno zdravstveno varstvo in nazaj. Posledica je nepreglednost financiranja, ki izvajalcem omogoča dvojno zaračunavanje storitev in ponudbo nepotrebnih storitev, pacientom pa kupovanje krajšega čakanja na določeno storitev in boljše pogoje obravnave.

Osnovno vodilo zakona je, po mnenju

predlagateljev, da zdravstvene storitve, ki so pomembne za zdravje ljudi, ne smejo biti tržno blago. Temeljno poslanstvo zdravstvene dejavnosti je zadovoljevanje potreb prebivalstva, ne pa ustvarjanje dobička, zato mora prevladovati javna in nepridobitna zdravstvena dejavnost. Zasebna zdravstvena dejavnost je lahko le dopolnilo javne zdravstvene dejavnosti za zadovoljevanje interesov in potreb posameznikov ter za storitve, ki niso vključene v solidarnostni sistem. Ker pa tudi na področju zasebne dejavnosti obstaja javni interes, zakon regulira tudi to področje. Kaj bo prinesla javna razprava pa se bo videlo jeseni. Vsekakor želimo prebivalci imeti urejen in učinkovit dostop do zdravstvenih storitev, saj je zdravje neprecenljiva vrednota vsakega posameznika.

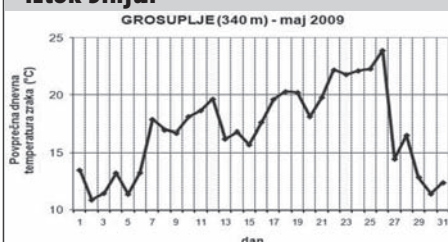
Matjaž Trontelj

Vir: Ministrstvo za zdravje

Vreme v Grosupljem: maj 2009

Čez prvomajske praznike in še nekaj naslednjih dni je vztrajalo toplo, a nestanovitno vreme s spremenljivo oblačnostjo in popoldanskimi plohami. 7. maja je nastopilo obdobje suhega in zelo toplega vremena. Tega dne se je prvič v tem letu najvišja dnevna temperatura povzpela preko +25 °C. Suhi in poletno topli dnevi s temperaturami med +23 °C in +27 °C so se nato še nadaljevali in že 18. maja se je živo srebro povzpelo nad +30 °C. Zgodnji vročinski val in poprej dva tedna trajajoče suho ter nadpovprečno toplo vreme so zemljo dodobra izsušili. Povrtnine so slabo uspevale, npr. jagode pa so tudi venele. Pričela se je prva košnja. Sušo je nekoliko omilil dež, ki ga je 19. maja prinesla nočna nevihta. V kratkotrajnem, a močnem naluju je padlo 12,8 mm dežja. Dan kasneje je bilo nekoliko bolj sveže, naslednje dni pa se je v popoldanskih urah živo srebro zopet gibalo blizu tridesetim stopinjam. Poletna vročina je zopet pritisnila 25. maja, ko se segrelo do +32 °C. Vroče je bilo tudi še dan kasneje, 27. maja pa se je občutno ohladilo in padlo nekaj težko pričakovanega dežja. Popoldne je bila temperatura kar 18 stopinj Celzija nižja kot pretekli dan! Še nekoliko hladnejši zrak nas je dosegel proti jutru 29. maja in nato še 30. maja popoldne, ko smo dočakali najboljše pošiljko dežja. Srednja mesečna temperatura je bila +17 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2008 1,9 °C topleje. Glede na majsko povprečje iz obdobja 1961-1990 z nekdanje uradne meteorološke postaje v Šmarju-Sapu je bil letošnji maj toplejši za 3,7 °C. Jutra s povprečno temperaturo +10,3 °C so bila glede na povprečje obdobja 1995-2008 toplejša za 1,8 °C, popoldnevi s povprečno temperaturo +24,4 °C pa so bili toplejši za 2,8 °C. Najnižja mesečna temperatura je bila +5,5 °C (4. 5.), najvišja pa +32,0 °C (25. 5.). Megla je bila opažena v treh dneh. V devetnajstih padavinskih dneh je na kvadratni meter tal padlo 61 litrov padavin, kar glede na obdobje po letu 1995 predstavlja 55 % običajne količine padavin. V omenjenem obdobju je bil najbolj suh maj leta 1998, ko je padlo 48 mm padavin, najbolj namočen pa s 184 mm leta 2006.

Iztok Sinjur

Turnir mladih ribičev ZRD Ljubljana v Grosupljem

V nedeljo, 17. 5. 2009, smo ribiči RD Grosuplje organizirali turnir mladih ribičev.

Tekmovanje je potekalo v lepem in toplem vremenu. Turnirja so se udeležile ekipe ribiške družine Straža Sava - Ljubljana, Vrhnika ter domača ekipa Grosuplje.

Ribe niso prijemale tako kot, smo vajeni, a vendarle dobrih rezultatov in vzdušja ni manjkalo.

Tekmovanje je trajalo tri ure. V ozračju se je čutila velika napetost, ker se do konca tekme ni vedelo, kakšen bo rezultat. Mentorji smo pomagali z nasveti in to je bilo vse, kar smo v danem času lahko storili za naše mlade ribiče.

Rezultati

Posamično

ZRD Ljubljana - Mladinci

1. mesto: Miha Jezovšek - RD Grosuplje
2. mesto: Džanan Raković - RD Straža Sava Ljubljana
3. mesto: Luka Jezovšek - RD Grosuplje

ZRD Ljubljana - Pionirji

Posamično

1. mesto: Miha Zahradnik - RD Straža Sava Ljubljana
2. mesto: Aldin Krestić - RD Vrhnika
3. mesto: Jure Frkulj - RD Grosuplje

Ekipno-Pionirji

1. mesto: RD Grosuplje
2. mesto: RD Straža Sava
3. mesto: RD Vrhnika

Ekipno -Mladinci

1. mesto: - RD Grosuplje
2. mesto: RD Straža Sava Ljubljana
3. mesto: RD Vrhnika

Kot zanimivost je potrebno omeniti, da so mladi ribiči RD Grosuplje dosegli odlične rezultate kljub temu, da imajo neprimerljivo manj lovnih voda kot ostale ribiške družine.

Bogdan Kulić-Ležimirac

Uspešno zaključena sezona Plesnega studia Tina Grosuplje

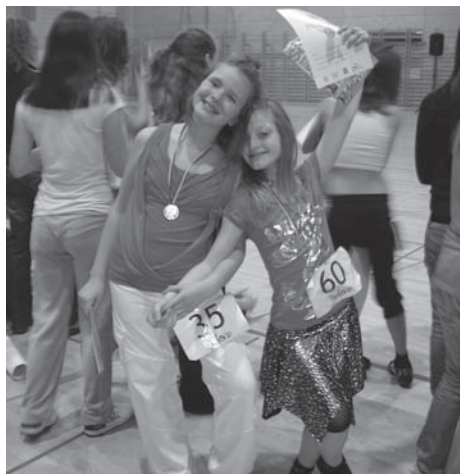
Plesalke Plesnega studia Tina Grosuplje (Športni klub Tial, www.ples-tina.com) so v sodelovanju z OŠ Brinje Grosuplje in OŠ Louisa Adamiča Grosuplje dosegle odlične rezultate na področnem in državnem tekmovanju v Šolskem plesnem festival, ki poteka pod okriljem Plesne Zveze Slovenija (PZS). Področnega tekmovanja, ki je potekalo 21. aprila 2009 v Ribnici, se je udeležilo okrog 150 mladih plesalcev in plesalk iz dolenske regije, državnega prvenstva 22. maja 2009 v Mariboru pa kar 200 plesalcev in plesalk iz vse Slovenije.

Med najodmevnejše rezultate s področnega in državnega prvenstva v plesu spadajo:

1. mesto v kombinaciji treh plesov v paru na področnem tekmovanju (počasni valček, chacha in swing) - Ajda Repše & Anja Muhič (4.-6. razred OŠ)

2. mesto v kombinaciji treh plesov v paru na področnem tekmovanju (počasni valček, chacha in swing) - Eva Valič & Tina Nose (4.-6. razred OŠ)

2. mesto v kombinaciji treh plesov na področnem tekmovanju (hip-hop, pop in latino) - Ajda Repše (4.-6. razred OŠ)

2. mesto v kombinaciji treh plesov v paru na področnem tekmovanju (počasni valček, chacha in swing) - Ana Makovec & Ula Savšek (7.-9. razred OŠ)

3. mesto v kombinaciji treh plesov na področnem tekmovanju (hip-hop, pop in latino) - ekipa šestih plesalk: Ula Savšek, Ana Makovec, Sara Javornik, Leja Kezmič, Sara Majetič in Klara Muller

6. mesto v kombinaciji treh plesov v paru na področnem tekmovanju (počasni valček, chacha in swing) - Lucija Slemenjak & Marina Karnelutti (7.-9. razred OŠ)

7. mesto v kombinaciji treh plesov v paru na področnem tekmovanju (počasni valček, chacha in swing) - Klara Muller & Pia Šnajcer (7.-

9. razred OŠ)

9. mesto v kombinaciji treh plesov na področnem tekmovanju (hip-hop, pop in latino) - Ula Savšek (7.-9. razred OŠ)

10. mesto v kombinaciji treh plesov na področnem tekmovanju (hip-hop, pop in latino) - Sara Javornik (7.-9. razred OŠ)

12. mesto v kombinaciji treh plesov na področnem tekmovanju (hip-hop, pop in latino) - Ana Makovec (7.-9. razred OŠ)

14. mesto v kombinaciji treh plesov v paru na državnem tekmovanju (počasni valček, chacha in swing) - Ana Makovec & Ula Savšek (7.-9. razred OŠ)

15. mesto v kombinaciji treh plesov na državnem tekmovanju (hip-hop, pop in latino) - Eva Repše (1.-5. letnik SŠ)

17. mesto v kombinaciji treh plesov na državnem tekmovanju (hip-hop, pop in latino) - Ula Savšek (7.-9. razred OŠ)

20. mesto v kombinaciji treh plesov v paru na državnem tekmovanju (počasni valček, chacha in swing) - Lucija Slemenjak & Marina Karnelutti (7.-9. razred OŠ)

Po uspešno zaključeni tekmovalni sezoni so se plesalke predstavile na 8. zaključni plesni produkciji Plesnega studia Tina, ki je potekala 4. junija 2009 na odru Kulturnega doma Grosuplje. Prireditelj je bila prostega vstopa in namenjena predvsem starešem, prijateljem in vsem ljubiteljem plesa. Predstavilo se je okoli 60 plesalk, ki plešejo v okviru Plesnega vrtca, Plesne šole in tekmovalnega plesnega programa.

Iskrene čestitke plesalkam za odlične rezultate! Za več informacij o naših plesalkah, rezultatih in prihajajočih tekmovanjih in nastopih lahko obiščete spletno stran www.ples-tina.com.

Ekipa Plesnega studia Tina Špela, Lučka, Nina, Tonja, Eva in Tina

S kolesom po poti Antona Martina Slomška

Ko sem še kot majhen deček užival počitnice pri svoji stari materi oziroma po novem stari mami na Namrovcu pri Zagorici, so mi mati, večkrat govorili o škofu Slomšku in velikem misijonarju Baragi. S Slomškom imava tudi nekaj skupnega, in sicer sva oba rojena na isti dan in isti mesec, le da sem jaz 141 let mlajši. Oba sta mi vzbudila kar nekaj radovednosti, tako da sem prebral vse, kar mi je bilo dosegljivega o njiju. Še prav posebno mi je bila zanimiva knjiga Pastir prihodnosti pisatelja Alojza Rebule, ki me je vzpodbudila, da sva se z ženo odpravila na pot s kolesi, in sicer od Bizeljskega, kjer je nastopil prvo službo kot kaplan, do Št. Andraža v Avstriji in na ta način proslavila Slomškovo leto.

Na popotovanje sem povabil še prijatelja Metoda Gantarja. Z njim in njegovo ženo smo pred leti peš romali po poti svetega Jakoba v Španiji. Pridružil se nam je tudi Drago Kuzman iz Maribora. Potovanje smo pričeli 31. Maja, na binkošno nedeljo. Na Bizeljskem pri cerkvi smo se zbrali ob dvanajsti uri. Po ogledu cerkve smo se Slomšku še priporočili za srečno pot in čim manj dežja, saj smo doma vrtove pred odhodom dobro zalili. Po fotografiranju za spomin smo se s svojimi obloženimi kolesi podali na 300 km dolgo pot. V Olimju je bil naš prvi postanek. Tukaj je v času Slomškovega študija služboval župnik Prašnikar, ki je bil Slomškov veliki dobrotnik in mentor, še ko je služboval na Ponikvi. Sem je v času svojih počitnic zahajal Slomšek in ta kraj si je tudi izbral za svojo novo mašo. Po ogledu čudovite cerkve smo se napotili naprej po dolini ob potoku Slivje in prispeli na Virštanj. Po kratkem počitku smo nadaljevali preko Lesičnega ob Zagorskem potoku. Po lepi dolini je bilo kolesarjenje prav prijetno vse do dokaj strmega klanca, ki se ovije okrog cerkvice v Fužinah, kjer pa je bil pritisk na pedala malo močnejši. Po poznem kosilu oziroma zgodnji večerji v gostilni na Planini smo se odpeljali prenočit na Dobje pri Planini. Vzpon na Dobje je zelo strm, toda hvala Bogu, kratek. Na vrhu je bil ves trud poplačan, saj sta nas pričakala prijazna gospa in gospod Salobir. Gospodar nam je kar takoj pokazal

shrambo za kolesa, ki pa je poleg ostalih zanimivih stvari imela v kotu tudi sod z vinom, iz katerega nam je ponudil odlično vino. Po nekaj požirkih zlahkne kapljice smo že zapeli nekaj Slomškovih pesmi ob spremljavi 70 let stare harmonike, s katero nas je spremljal g. Salobir, ki je odličen muzikant - istočasno pa tudi nič slabši župan občine Dobje.

Drugi dan našega potovanja se je takoj po zajtrku pričel s spustom iz vasi in po nekaj kilometrih smo zavili v čudovito dolino Gračnice. Jutro je bilo prijetno sveže in po lepi cesti je bilo slišati le šumenje koles, ptičje petje in žuborenje Gračnice, ki nas je spremljala ob levi strani. V tako čudoviti naravi smo imeli vsak zase dovolj časa za meditacijo. Le kako bi sedaj Slomšek užival z nami, če ne bi bilo cel kup če-jev, saj je bil tudi on navdušen popotnik. Kar naenkrat se ozka dolinica razširi in iz razmišljanja nas prebudi pogled na Jurklošter, ki se prikaže kot v pravljici. Zagledamo stari kartuzijanski samostan s cerkvijo in pokopališčem. Po kratkem postanku nadaljujemo pot in tako po 20-tih km vožnje ob Gračnici pripeljemo do železnice v Rimskih Toplicah ter nadaljujemo ob levem bregu Savinje vse do Laškega, kjer moramo za kratek čas na glavno cesto. Po nekaj kilometrih jo zapustimo in zopet vozimo po levi strani Savinje vse do Celja. Tu smo obiskali cerkev, kjer je bil Slomšek kanonik ob imenovanju za škofa in se ob njegovemu spomeniku pred cerkvijo fotografirali. Iz Celja nas je pot vodila v Slom - Slomškov rojstni kraj. Z g. Hermanom, župnikom na Ponikvi, ki je tudi oskrbnik Slomškove rojstne hiše, sva bila že prej dogovorjena za obisk. Razkazal nam je prostore v njej in nam veliko povedal tudi o Slomškovem življenju, njegovem delu na področju izobraževanja na Slovenskem in zaslugah za prenos škofije iz avstrijskega Št. Andraža v Maribor. Naš cilj tega dne je bil kraj Nova Cerkev, vendar še vedno nismo vedeli, kje bomo prenočili. Ker so se že tudi želodci nekaj oglašali, smo se odločili za kratek postanek ob cesti, kjer so bile klopi, da pospravimo naše zaloge iz popotnih torb. Ko tako uživamo dobrote - najboljše tisti hip - in ugibamo, kje bi se dalo prespati, se poleg nas ustavi kolesar. Ko vidi našo opremo, nas povpraša od kod in kam. Povemo mu da romamo po Slomškovi poti od Bizeljskega do Št. Andraža in da bi radi prespali v Novi Cerkvi, pa še ne vemo, kje. Prenočišče, kjer smo bili dogovorjeni, je namreč zaprto. »To pa ne bo problem«, je dejal. »Oglasite se v Sorškovem mlinu in vaša težava bo rešena.« Tako smo pot nadaljevali kar po bližnji skozi gozd in preko avtoceste ter Dramelj na Svetelko, od koder je čudovit razgled. Po lepem spustu smo prispeli v Šmiklavž in preko Vojnika nadaljevali do Nove Cerkve. Prenočišče smo res dobili v zanimivem Sorškovem mlinu, ki še deluje, g.

Samec pa nam je razkazal še staro žago in jo tudi spravil v pogon. Ko smo se malo uredili, smo se odpravili v cerkev. V tem kraju se je Slomšek kot kaplan najbolje počutil. V cerkvi smo se srečali tudi s prijaznim g. župnikom Vicmanom, ki tukaj deluje že 35 let. Od cerkve smo se vračali ravno ob sončnem zahodu. Sonce nas je z zadnjimi žarki pozdravljalo in ravno to sonce je Slomška navdihnilo, da je tukaj napisal znano pesem »Glejte že sonce zahaja«. Tako je mineval naš drugi dan romanja. Števci na kolesih so za ta dan namerili 85 km in že vnaprej smo vedeli, da bo spanje prijetno, kakor je tudi res bilo.

Tretji dan nas je čakala najtežja etapa našega romanja, vendar se je prav lepo pričela. Po jutranji maši nas je g. župnik povabil na zajtrk, ki je ob prijetnem pogovoru prav dobro teknil. Še enkrat hvala g. Vicman! Iz Nove Cerkve smo se vrnili na regionalno cesto in nad Frankolovim zavili desno v klanec proti Črešnjicam. Petkilometrski klanec ne dovoli kaj dosti govorjenja med vožnjo, zato je tudi ta čas primeren za meditacijo. Na vrhu se odpre prekrasen pogled. Ko sem Metodo dejal, da se vidi pol Slovenije, mi je odgovoril, nagajiv kakršen je, da je takšnih točk v Sloveniji veliko. Mislil je na velikost oziroma majhnost Slovenije. Sledil je 3 km dolg makadamski spust do Žičke kartuzije. Pogled nam je zdrsel v globel na desni strani, kjer se skriva rojstna hiša Slomškove matere. Po kratkem postanku v Žički kartuziji smo po lepi asfaltni cesti (lepa je tudi zato, ker se ves čas spušča navzdol, če se pelješ v pravo smer) prispeli v Žiče. Od tu naprej smo preko Tepanja po regionalni cesti, mnogo gori malo doli, prispeli v Maribor pred stolnico, kjer v miru božjem počiva Slomšek. Po obisku na grobu A. M. Slomška in zahvali za srečno pot smo se odpeljali na dom našega člana ekipe, Draga. Njegova žena nam je pripravila bogato in okusno kosilo, zraven pa postregla z domačim vinom - brajdo. Ker je Drago že med potjo imel zdravstvene težave, se je odločil, da bo ostal v ženini oskrbi in bo pot nadaljeval kdaj drugič. Kot je videti, Drago ne zdrži dolgo brez svoje žene. (Ko sva skupaj služila vojsko, je kar trikrat »kidnil« domov.

Pri Celju.

Glej, tam nekje je Ponikva!

K sreči se je vse dobro končalo.) Po obilnem kosilu se kar prileže bolj ravna cesta. In taka od Maribora do Ruš tudi je. Pa tudi dalje preko Selnice in Radelj nam je prav dobro šlo vse do Vuzenice, ki je bila naš cilj tega dne. Prenočili smo v gostišču Izidor, vendar zopet ni šlo vse gladko. Prostora ni bilo več. Že drugič na našem romanju sem se spomnil na Jožefa in Marijo, ki sta imela podobne težave. Ko pa sem šefu Izidorju povedal, na kakšnem romanju smo, je hitro našel še eno sobico na podstrešju pod pogojem, da jaz spim na jogiju na tleh. Po današnjih 111-ih km mi je bilo prav malo mar, kje spim - samo, da bom spal leže.

Zjutraj nam je Izidor postregel z obilnim zajtrkom. So le ljudje na romanju in nikoli ne večš... Ko smo se poslovili od prijaznega Izidorja, smo se odpeljali do cerkve, kjer je svoje čase Slomšek nadvse uspešno župnikoval. Tukaj je tudi napisal knjigo »Blaže in Nežica v nedeljski šoli«. Od Vuzenice dalje smo vozili po Dravski kolesarski poti, ki je večji del makadamska in pelje po desni strani Drave vse do Dravograda. Takoj za Dravogradom smo nadaljevali po lepi kolesarski stezi, ki pelje proti Lavamündu (Labotu), kjer se oddvoji od Dravske kolesarske poti in nas odpelje proti severu, vse do Št. Andraža. Vožnja po Labotski dolini ob rečici Lavant (Labotnica)

je res čudovita. Razen male vzpetine tik za Lavamündom se peljemo po kolesarski poti, ki se nevidno vzpenja po dolini navzgor, tako da to opaziš šele, ko se vračaš. Ta del poti je bil kar malo prelahak za romanje, saj malo trpljenja na romanju pa že mora biti. Žena je dejala, da trpljenje na romanju je, kot sol v juhi. No meni je zdravnik priporočil čim manj soli. Komaj smo si odpočili oči od razgleda na St. Paul z mogočnim samostanom in cerkvijo, že se je v daljavi prikazal Št. Andraž - cilj našega romanja. Dober kilometer pred Št. Andražem smo se ustavili in si ogledovali kraj, v katerem je Slomšek služboval kot škof. Kar naenkrat - verjeli ali ne - so se oglasili mogočni zvonovi in zvonili, vse dokler nismo prispeli do cerkve. Svojima soromarjema sem dejal: »Poglejta, kakšen sprejem imamo.« Takoj pri cerkvi smo srečali dva slovenska duhovnika, ki sta nam povedala, da so duhovniki mariborske nadškofije, ki so se pripeljali z avtobusom, pravkar zaključili sveto mašo. No jaz sem njima takoj povedal, da to zvoni nam v čast. Toliko, da bo jasno. Želeli smo v cerkev, toda prišli smo le do rešetk in kot zaporniki kukali v notranjost. Manjkal nam je le še zaporniški župnik g. Friškovec. Kar naenkrat pa se pojavi v cerkvi neka gospa in opazi, kako visimo na rešetkah. Takoj nam pride odpret, da lahko vstopimo. Podoživljali smo čase, ko je tukaj

maševal Slomšek, kje je sedel in od kod je pridigal svojim vernikom, kajti veljal je za odličnega govornika. Na levi strani cerkve, kjer je na steni Slomškova slika, smo se mu zahvalil za srečno pot in lepovremeter seveda, kot vsi ljudje, ki nam ni nikoli dovolj dobrega, »pofehitali« malo tega tudi na poti nazaj. V Št. Andražu smo želeli kupiti nekaj razglednic, da bi jih poslali svojim znancem, predvsem pa g. Vicmanu in g. Hermanu v zahvalo, vendar so bile v tem času vse trgovine in trafike zaprte. Žena je nekaj godrnjala, kako so nam vse pred nosom zaprli, pa sem jo hitro potolažil, da kaj drugega tako nismo mogli pričakovati, ko pa jim je Slomšek tako rekoč sunil škofijo in jo prenesel v Maribor. Še enkrat smo pogledali na naše števec na kolesih, ki so kazali točno 300 km.

Tudi nazaj smo se vračali s kolesi, vmes prespali v Vitanju in se preko Celja in Ljubljane vrnili domov. Midva z ženo na Cikavo pri Grosupljem, Gantarjev Metod pa na Ig svoji ženi v objem. Za celotno pot (tja in nazaj) smo porabili pet dni in prekolesarili 500 kilometrov.

Upam, da bo ta potopis vzpodbudil še kakšnega kolesarja, da se bo podal na to prelepo potovanje.

Franci Gliha

Teniški klub Grosuplje že s 130 člani

Potem ko so na teniških igriščih v Grosupljem v začetku maja pospravili zimske šotore, so poleg mladih tekmovalcev in učencev tenisa, igrišča preplavili še številni teniški rekreativci. Teniški klub Grosuplje ima namreč letos že kar 130 članov, kar je glede na velikost kraja prava redkost v Sloveniji. Čedalje večje pa je tudi zanimanje za teniško šolo, ki jo vodi trener Marko Škrjanc. Zdaj ima že okoli 30 nadebudnih mladih tenisačev, ki tudi letos nadaljujejo s številnimi uspehi. Enega odmevnejših je že v začetku poletne sezone dosegel Rok Škrjanc, saj je na dnevih slovenskega tenisa, ki je v Ljubljano privabil več kot 200 tekmovalcev različnih kategorij, v svoji kategoriji do desetega leta, osvojil kar prvo mesto. Poleg njega sta se v četrtfinale uvrstila še Luka Žlajpah in Rok Tomažič.

Svoj talent ter trdo in uspešno delo na turnirjih še naprej uspešno dokazuje tudi eden najboljših slovenskih igralcev do 12. let Tim Vidic, ki je že leta 2007, ko je bil star šele deset let, v Grosupljem prejel nagrado za športnika leta. V letošnjem letu se je udeležil kar nekaj domačih in mednarodnih turnirjev do 14 let. Najodmevnejši letošnji rezultat je dosegel na turnirju v Mariboru, 3. mesto. Uspelo pa se mu je prebiti tudi v ožji izbor za slovensko teniško reprezentanco do 14 let. Poleg njega sta v ospredju med tekmovalci še Aljaž Jerovšek, ki je letos obiskal nekaj turnirjev do 18. leta, ter Mark Kulič, ki nastopa na turnirjih do 12. leta.

Prvič v zgodovini so se v klubu odločili tudi, da nastopijo v slovenski teniški ligi, kjer sicer nastopajo številni odlični zdajšnji in nekdanji teniški igralci, z izjemo najboljših, ki seveda loparje vihtijo na turnirjih po svetu. Grosupeljsko ekipo so sestavljali Marko Škrjanc, Matjaž Marinčič, Klemen Marolt, Aljaž Jerovšek, Boštjan Kadunc in Adam Zupančič. Začeli so v tretji slovenski ligi, v eni izmed dveh skupin s po sedmimi klubi, na koncu pa po enakovrednih bojih končali blizu sredine lestvice. Z novimi izkušnjami napovedujejo prihodnje leto ponovni nastop, hkrati pa pričakujejo izboljšanje letošnje uvrstitve in boj za sam vrh tretje lige, kar bi jim omogočilo morebitni prestop v še kvalitetnejšo drugo ligo.

Poleg tega se nameravajo prihodnje leto pridružiti tudi slovenski veteranski ligi, saj je tudi v teh kategorijah v klubu nekaj odličnih igralcev. Med drugimi Marjan Šircelj, ki je na mednarodnem turnirju ITF v kategoriji nad 45 let osvojil tretje mesto in velja za enega najboljših tenisačev v tej kategoriji v Sloveniji. Tako kot lani pa se tudi letos odvija teniška rekreativna liga, ki jo tokrat vodi Klemen Marolt. Tenisači se merijo v dveh skupinah s po devetimi igralci. Do konca avgusta bo odigran prvi del po skupinah, septembra pa še polfinale in finale. Takrat v klubu napovedujejo tudi že tradicionalni turnir oziroma občinsko teniško prvenstvo.

Sicer pa v teniškem klubu nadaljujejo s številnimi aktivnostmi. Med večjimi letošnjimi posegi je bila uspešna obnova dveh teniških igrišč. Dokončali pa so tudi največji zalogaj v zadnjih letih, in sicer klubski objekt, ki je postal pravi ponos in s kakršnim se lahko pohvali le malo teniških klubov v Sloveniji. V primerjavi s prejšnjo staro manjšo leseno zgradbo ta zdaj nudi dostojen sprejem igralcev, urejene garderobe in sanitarije ter dobro počutje igralcev. V klubu so v zadnjem letu posodobili svojo spletno stran (www.teniski-klub-grosuplje.si), na kateri se najdejo novice o aktualnih dogajanjih v klubu in podatki o teniški šoli.

Eden pomembnejših ciljev v prihodnje je gradnja četrtega igrišča. Čedalje bolj se namreč kaže, da tri igrišča za tako veliko število članov niso več dovolj. Edini prosti termini so le še v poznih večernih urah pod reflektorji, vse drugo pa je več ali manj polno zasedeno. Poleg četrtega igrišča pa v klubu razmišljajo tudi o gradnji dvorane, ki bi nadomestila zimski šotor.

Seveda pa se je treba zavedati, da številnih tekmovalnih uspehov in drugih aktivnosti ne bi bilo brez odličnega vodenja kluba, članov upravnega odbora, samih članov kluba in sponzorjev, ki omogočajo profesionalno delo in nadaljnji razvoj kluba.

mn

Uspešno zaključen 11. Maraton treh občin

Kolesarke in kolesarji, zmagali smo!

7. junija 2009 smo startali in zaključili enega od zahtevnejših kolesarskih maratonov v sklopu akcije »Slovenija kolesari«.

Na startu nas je pričakalo prijetno vreme, na pot nas je pospremila glasba pihalnega orkestra Grosuplje. Ko je župan Grosupljega, Janeza Lesjak, dvignil startne zastavice, pa se je maraton pričel. Kolesarji so se podali na zahtevne 92, 80 in 56 km dolge trase, pa na gorsko varianto ter na prijetno družinsko kolesarjenje.

Doživeli smo vse, česar je lahko deležen kolesar na poti; od sonca, ploh do blatne kopeli. Za varnost so poskrbeli redarji iz

vrst gasilskih društev v občinah Ivančna Gorica in Dobropolje, ZŠAM Ivančna Gorica, mobilni redarji so bili motoristi FIREGROUP Ivančna Gorica ter člani KD Grosuplje. Hvala tudi redarju-motoristu, ki je spremljal družinski maraton in skrbel za red med mlajšimi kolesarji. Brez okrepčevalnic ob poti (letos smo jih imeli kar pet, s posebno izvedbo v Vidmu) bi bilo kolesarjenje lačno in žejno.

Na cilju je vsak udeleženec prejel moderno oblikovano spominsko medaljo (oblikoval in izdelal AB Design Grosuplje), majico, litrski bidon in blokec z logotipom KD Grosuplje ter kupon za malico.

Medtem ko so kolesarji vozili maraton, so na spremljajočih likovnih delavnicah otroci izdelovali papirnate trakove in rože, katere so delili med udeležence maratona, s čimer so poskrbeli za prijetno presenečenje.

Po končanem kolesarjenju so si prho privoščili gorski kolesarji, saj bo bili od glave do pete čokoladno obarvani od blata. Za toplo malico v obliki juhe, golaža,

pasulja, makaronov, so poskrbele naše zveste kuharice. Skupina študentov GROŠ je imela na cilju nalogo razdeljevati pijačo med kolesarji, kar so opravili z odliko.

Žrebanje nagrad smo morali zaradi dežja občasno prekiniti, kar smo izkoristili za ples in vlaženje grla. Prav vsak udeleženec, ki je seveda počakal do konca, je dobil nagrado, katere krona je bil kolesarski Garmin Edge 705.

Podelili smo pokale za najštevilnejše skupine, najstarejše in najmlajše udeležence, najbolj oddaljenemu udeležencu, najbolj umazanemu na gorski progi...

Organizacija in izvedba kolesarskega maratona je zahteven projekt, od oglaševanja, do zbiranja sponzorjev, pa trasiranja prog, nabave hrane in pijače za okrepčevalnice ... Zahvaljujemo se trem glavnim sponzorjem kot tudi ostalim, ki so prispevali prepotrebna sredstva za izvedbo maratona.

Brez posluha županov občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje pa maratona sploh ni mogoče izpeljati. Cilj in start je bil pred športno dvorano Brinje, kar nam je omogočila ZŠO Grosuplje.

Posebna zahvala pa gre vsem prizadevnim članicam in članom KD Grosuplje, ki zelo zavzeto, vestno in prostovoljno pomagajo pri izvedbi vsakoletnega Maratona treh občin.

Številne pohvale udeležencev maratona nam dajejo spodbudo za nadaljnje delo in izvedbo novih kolesarskih akcij.

Kaj več o maratону in izjavah udeležencev pa si preberite na internetni strani KD Grosuplje <http://www.kolesarsko-drustvo-grosuplje.si>.

Naj vas s sloganom »ZA OHRANJANJE ZDRAVJA IN NARAVE SKUPAJ POKAJMO PEDALE« povabimo na preživljanje prostega časa na kolesu, v naravi in prijetni družbi, zato vas vabimo, da se nam pridružite.

Kolesarsko društvo Grosuplje
predsednik Bojan Lukavečki

Za uvod v praznovanje 50. obletnice kluba 4. mesto v 1. B ligi - lepo darilo

Članska ekipa Rokometnega kluba Grosuplje je v pravkar končani sezoni 2008/2009 osvojila četrto mesto v 1. B ligi, poleg tega pa se je uvrstila še med osem najboljših ekip v državi v pokalnem tekmovanju. Odličen rezultat so s petim mestom v 1. mladinski ligi dosegli tudi mladinci. Zastavljene cilje, to je uvrstitev med šestnajst najboljših v državi, pa sta dosegli tudi ekipi kadetov in mlajših dečkov. Vse to so odlični rezultati in lepo darilo za uvod v praznovanje 50. obletnice kluba.

Rokometni klub Grosuplje - (br)

Tekmovanja v vseh kategorijah za državno prvenstvo v rokometu so končana. Grosupeljčani so v 1. B državni ligi osvojili četrto mesto, kar je najboljša uvrstitev po ponovni uvrstitvi v to ligo v sezoni 2002/2003. Ker je ena ekipa v 1. A ligi izstopila iz tekmovanja, to pomeni, da so grosupeljski rokometarji skupno osvojili 15. mesto v državi. V 1. A ligo sta se uvrstila Krško in Klima Petek Maribor, izpadla je Sežana, Moškanjci-Gorišnica so igrali kvalifikacije s tretjevrščenim iz 2. lige, Dravo Ptuj in zmagali ter ostali 1. B ligi.

Grosupeljski rokometarji so nastopili tudi v pokalnem tekmovanju in se uvrstili med osem najboljših ekip. Za to uvrstitev so premagali Brežice in Arcont Radgono. V četrtfinalu jim je žreb naklonil slovito Celje Pivovarno Laško. Zmage seveda ni nihče pričakoval, a igra mladih grosupeljskih rokometarjev je bila poletna, polna dokazovanja, na svoj račun so prišli tudi številni gledalci v polni Dvorani Brinje.

Ob koncu sezone sta na tradicionalnem srečanju najboljših prvobeligaških igralcev, ki je bilo letos v Krškem, nastopila Gregor Ilc in Dejan Strojani.

Letošnji rezultati članske ekipe pomenijo trden temelj za prihodnjo sezono, še posebej, ker v ekipi ne bo velikih kadrovskih sprememb ne pri igralcih ne pri trenerju, saj Janko Ilc še naprej ostaja trener. Večletno sistematično delo z mladimi je končno obrodilo sadove. Ekipo sestavljajo večinoma igralci, vzgojeni v domačem klubu. Za še odmevnejši rezultat pa v današnjem vrhunskem športu niso dovolj le volja, zagnanost, delo, potrebna je predvsem finančna podpora okolja, v katerem klub deluje. Grosupeljčani s skromnimi sredstvi že danes dosegajo velike rezultate. Za prestop na stopnico više, kar je naravna želja vsakega športnika, bi potrebovali precej večjo podporo okolja, kot so jo deležni danes in ki si jo glede na dosedanje delo vsekakor zaslužijo. Ali bomo v Grosupljem kdaj zmogli razmišljati tako široko, da bi si lahko v Dvorani Brinje

v živo ogledali prvoligaške velikane: Celje, Gorenje, Koper...?

Delo z najmlajšimi člani kluba (dečki in deklice letnik 1998 in mlajši) v klubu poteka v okviru akcije Rokometne zveze Slovenije »Rokomet v osnovne šole«. Treningi so v letošnji sezoni potekali v Dvorani Brinje, Št. Juriju, Žalni In Šmarju - Sapu, tekmovanja pa so potekala po posameznih področnih skupinah po turnirskem sistemu. Nastopile so ekipe pod imenom Osnovne šole Brinje (ena ekipa) in Osnovne šole Louisa Adamiča (dve ekipi). Ekipa Osnovne šole Brinje je v področni skupini Ljubljana II osvojila 5. mesto.

Mlajše selekcije kluba so nastopile v tekmovanjih za državno prvenstvo v naslednjih kategorijah: mlajši dečki B (letnik 1997 in mlajši), starejši dečki A (letnik 1994 in mlajši), kadeti (letnik 1992 in mlajši) in mladinci (letnik 1988 in mlajši). V jesenskem delu so potekala predtekmovanja, ki so polfinale prinesla ekipi mlajših dečkov A in ekipi kadetov. Ekipama mlajših dečkov B in starejših dečkov B se žal ni uspelo uvrstiti v polfinale, čeprav so bili mlajši dečki B temu cilju zelo blizu. Mlajši dečki A so v polfinalu osvojil končno 11. mesto v državi, mlajši dečki B pa so bili na koncu 17. Starejši dečki B so na koncu zasedli 25. mesto, kadeti so v polfinalu dosegli 13. mesto. Glede na izvrstno igro, ki so jo prikazali na posameznih tekmah, bi najbrž z večjo disciplino v igri lahko posegli tudi višje, a mladost včasih terjaja svoj davek, tako da tudi porazi niso vedno samo slabi. Mladinci so tekmovali v 1. mladinski ligi in osvojili odlično 5. mesto v državi. Že nekaj sezon zapovrstjo mladinska ekipa dosega najvišjo uvrstitev mlajših selekcij v klubu. Posamezni mladinci so že stalni člani članske ekipe, še več priložnosti bodo dobili v prihodnji sezoni, kar si glede na letošnji rezultate več kot zaslužijo.

Na reprezentančne akcije v mlajših kategorijah so bili vabljeni tudi nekateri igralci: Matevž Corel, Jure Tivadar in Jaka Ferkulj pri kadetih ter Blaž Fink pri mladincih.

Nekateri igralci imajo željo in voljo, da posežejo tudi višje. Eden izmed njih je Jaka Ferkulj, ki bo v prihodnji sezoni postal član RK Gorenje Velenje. Želimo mu, da se mu športni cilji uresničijo in da ne pozabi, da se je igranja rokometu naučil v Grosupljem, saj je v klubu preživel kar enajst sezon.

Rezultati v sezoni 2008/2009 so dobra popotnica, hkrati pa še večja obveza za delo v prihodnje, še posebej, ker se približuje praznovanje okrogle obletnice ustanovitve rokometnega kluba v Grosupljem. Leto 2010 bo za klub jubilejno, saj bo v mesecu septembru 2010 minilo 50 let od ustanovitve kluba. V prihodnji sezoni 2009/2010 si zato želimo vsaj potrditev rezultatov iz pravkar končane sezone, za »zlato« letu pa se ne bi branili tudi kakšnega presenečenja. Uvod v praznovanje tega jubileja se bo začelo že na začetku prihodnje sezone s celodnevno prireditvijo »Dan rokometu 2009«, 5. septembra 2009, na katerem se bodo v športnem duhu predstavile vse ekipe kluba.

Javno naznanilo

Podjetja Ganga d.o.o.

biološko razgradljive kuhinjske odpadke in odpadna jedilna olja iz gostinstva zbira pri povzročiteljih v gostinstvu. Zbiranje poteka od ponedeljka do petka s kombiniranimi vozili, odpadki pa se prevažajo v vodotesnih 50 litrskih sodih. Podjetje vse zbrane biološko razgradljive kuhinjske odpadke in odpadna jedilna olja oddaja v predelavo podjetju Koto d.d., ki je predelovalec biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in odpadnih jedilnih olj.

Jaka Cankar GANGA d.o.o.,

Perovo 12a,
1290 GROSUPLJE
GSM: 041 38 26 86,
@-mail: ganga@ganga.si

Spomladanski pohod v Št. Juriju

V nedeljo, 31. maja 2009, smo v Št. Juriju organizirali spomladanski pohod pod naslovom »Spoznaj sosednjo vas«. Pohodniki smo se zbrali pri šoli v Št. Juriju, od tu smo se podali na pot proti taboru Cerovo, kjer je sledil manjši postanek pri zvončku želja ob sv. Antonu Puščavniku. Vreme je bilo čudovito, svež zrak nas je na poti navduševal, da smo neutrudno nadaljevali proti Medvedici.

V Medvedici je sledil polurni postanek za domačo medicino, s katero nam je postregel čebelar g. Franc Škufca. V dobrem razpoloženju smo pohod nadaljevali naprej, mimo krmilnice medvedov do zaselka Moravče ter dalje do vasi Rogatec, od koder se pogled razprostira v dolino mlinov in ribnikov. Ogledali smo si domačije vseh šestih mlinov, ki so v preteklosti delovali. Ob 18. uri smo se vrnili v Št. Jurij, kjer nas je pričakala glasbena skupina Jan kvintet in nam odigrala nekaj lepih skladb. Sledila je pogostitev in krajše družabne srečanje.

To je bil prvi pohod, ki smo ga letos pripravili, v jeseni sledi drugi, po drugi poti spoznavanja sosednjih vasi Krajevne skupnosti Št. Jurij.

Tanja Kadunc, foto – Tone Podržaj

Grosupeljski plezalci spet v akciji!

V soboto, 13. 6. 2009, smo plezalci Plezalne sekcije Ascendo v dvorani Brinje organizirali že 6. tekmo za državno prvenstvo v športnem plezanju. Tekma je bila namenjena mlajšim kategorijam (cicibanke, cicibani, ml. deklice in ml. dečki), kar privabi v naš kraj mnogo otrok ter njihovih staršev iz cele Slovenije. Med 99 prijavljenimi tekmovalci smo imeli možnost spremljati naše najboljše mlade plezalce, se od njih marsikaj naučiti, uživati ob izjemnem plezanju, enkratni tehniki, gibčnosti ter vztrajnosti.

Tekma je bila, tako kot vsako leto doslej, organizirana na visokem nivoju, kot se za

tekmovanja državnega ranga tudi spodobi. Naši mladi plezalci izjemoma niso tekmovali, bodo pa zagotovo prihodnjič. Nekateri so namreč premladi, drugi pa so ravno prešli v višjo kategorijo. Posebnost organizacije pod našim okriljem je tudi ta, da vsak tekmovalec dobi darilce, ne glede na doseženo mesto, najboljših pet pa poleg medalje tudi bogato praktično nagrado. Za vse tekmovalce je bilo poskrbljeno s hrano in pijačo, na koncu pa smo se vsi posladkali še s sladoledom. Na tem mestu se velja zahvaliti Pekarni Grosuplje, ki nas vsako leto razveseli s svojimi dobrotami, po katerih se nas tekmovalci še toliko bolj

zapomnijo.

Otroci so resnično uživali, mi pa seveda z njimi, zato naslednje leto pridite še vi, da bomo vsi skupaj. Ob tej priložnosti, bi se še enkrat zahvalil vsem sodelujočim, še posebno otrokom in njihovim staršem, ki so se tokrat resnično izkazali. Hvala tudi celotni organizacijski ekipi in vsem ostalim sponzorjem.

**Načelnik Plezalne sekcije Ascendo
Nejc Štefančič**

Najboljša - grosupeljska plesalca

Na nedavnem državnem prvenstvu v akrobatskem R'N'R, ki se je odvijalo v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču, sta bila v konkurenci 25 parov iz šestih plesnih šol nesporno najboljša Matic Adamič iz Grosupljega in njegova soplesalka Ula Ana Leban iz Loga pri Brezovici, ki nastopata pod okriljem Plesne šole M iz Ljubljane. Komaj 12-letna Matic in Ula sta pometla s konkurenti in tako že drugič zaporedoma ubranila mesto državnega prvaka med mlajšimi mladinci.

Tudi Grosupeljčan Franci Pevec in Klavdija Babnik iz Vač sta osvojila naslov državnega prvaka v najvišji članski A kategoriji.

Tako so vsakodnevni naporni treningi pod budnim očesom trenerja Roberta Kneževiča, ljubezen do plesa in odrekanje prostemu času obrodili sadove, saj so po več mednarodnih uspehih uspeli uresničiti svoje sanje in zmagali tudi doma.

R. A.

Končana ligaška tekmovanja z zračnim orožjem

Zaključena so ligaška tekmovanja v streljanju z zračnim orožjem. Strelke in strelci Strelskega društva Grosuplje so dosegli naslednje rezultate:

1. državna A liga:

(12 ekip s puško in 12 ekip s pištolo) – 5 krogov

- puška: ekipno 2. mesto (Renata Oražem VRŠIČ, Željko MOIČEVIČ, Matic BARIČ),

- posamezno: Željko MOIČEVIČ 4. mesto, Renata Oražem VRŠIČ 5. mesto;

- pištola: ekipno 8. mesto (Franc IVANC, Mario HOLOŠ in Rok IVANC),

- posamezno: Rok IVANC 8. mesto.

2. državna liga:

(12 ekip s puško in 12 ekip s pištolo) – 5 krogov

- puška: ekipno 1. mesto (Andraž POJE, Alain VIDMAR, Urban GALE),

- posamezno: Andraž POJE 1. mesto, Urban GALE 3. mesto;

- pištola: ekipno 4. mesto (Janko REMIC, Bogdan KULIČ, Žan TRONTELJ, Luka

KOVAČ),

- posamezno: Janko REMIC 5. mesto.

3. državna liga – jug

(4 ekipe) – 6 krogov

puška: ekipno 3. mesto (Jože KOZLEVČAR, David GLUŠAC in Jan ŽITNIK),

- posamezno: David GLUŠAC 2. mesto, Jože KOZLEVČAR 4. mesto.

Državna liga za mlade:

- 5 krogov

Pionirji: (17 ekip)

ekipno: 2. mesto (Adam ZUPANČIČ, Gregor PAVLIČ, Uroš KOVAČ),

- posamezno: Uroš KOVAČ 10. mesto,

Kadeti:

Puška: posamezno Urban GALE 4. mesto.

Pištola: ekipno (6. ekip) 1. mesto (Žan TRONTELJ, Luka KOVAČ, Janez ČERVEK),

- posamezno: Žan TRONTELJ 3. mesto, Luka KOVAČ 4. mesto.

Mladinci:

Puška: ekipno (13. ekip) 11. mesto (David GLUŠAC, Jan ŽITNIK, Rok GROZNIK),

- posamezno: David GLUŠAC 19. mesto.

Pištola: posamezno: Anže KLAVŽAR 15. mesto.

Regijska liga

- 7 krogov (najvišji ligaški rang tekmovanje za cicibane in ml. pionirje)

Cicibani:

ekipno (4 ekipe) 1. mesto (Tim MURN, Mitja HOTKO, Dejan RADIČ),

- posamezno: Tim MURN 1. mesto, Mitja HOTKO 2. mesto, Dejan RADIČ 3. mesto.

Mlajši pionirji:

ekipno (8 ekip) 1. mesto (Mark KULIČ, Jan KOLENC, Aljaž LEŠEK), 2. mesto (Gašper HABJAN, Nejc GAŠPERŠIČ, Andraž ŠANTELJ,

- posamezno: Jan KOLENC 1. mesto, Mark KULIČ 2. mesto.

Pionirji:

ekipno (7 ekip) 1. mesto (Uroš KOVAČ, Adam ZUPANČIČ, Gregor PAVLIČ)

- posamezno: Uroš KOVAČ 1. mesto, Gregor PAVLIČ 2. mesto, Adam ZUPANČIČ 5. mesto.

Jože Kolenc

Tudi v 'Obljubljeni deželi' – nič novega

Vrhunec in zaton islama ter vračanje Židov v »Obljubljeno deželo« - in državo

4. nadaljevanje

Turki (spet) gredo...

Danes se nasprotniki krščanstva, pa tudi židovstva, v glavnem sklicujejo na temne strani križarskih vojn. Vendar je treba pri tem reči, da je le-te povzročila predhodna muslimanska nasilna ekspanzija, ki je z uničenjem Božjega groba dosegla svoj vrhunec barbarstva. Pri tem ni mogoče zanikati velikega idealnega naboja, ki je zajel krščanske množice, čeprav so ga pozneje skvarile ambicije fevdalnih veljakov, plenitveni nagon in maščevalnost.

Po koncu križarskih vojn v 13. stoletju so islamski Osmani spet zelo hitro napredovali z odvzemanjem ozemlja Bizancu. Že leta 1354 pa so zasedli prvo evropsko ozemlje Galipoli. Kmalu za tem je sledila zasedba Makedonije. Srbija je bila poražena na Kosovem polju leta 1389. Carigrad je padel 1453. Na Pirenejskem polotoku (današnja Španija) so zavzeli 1492. Granada. Nato so Osmani islam poskušali širiti prek Bosne in severne Srbije tudi s pomočjo vazalov. Ropanje, požiganje, pobijanje in nasilno ujetništvo ter odvzemanje otrok in mladih deklet pa je bila strategija, kako oslabiti ljudstva, ki so živela v srednji Evropi. Pri tem so slovenski kraji še posebej trpeli.

V tem času je bila židovska diaspora, njihova razpršenost po svetu, za večino Židov nekaj

vsakdanjega. Z generacijami so ta način življenja sicer mnogi še vedno razumeli kot pregnanstvo, drugi pa kot pozitiven vidik duhovne usode »izvoljenega« ljudstva. Ker pa je bilo Judom prepovedano opravljanje vrsto poklicev, so se zato specializirali v posojanju denarja, bančništvu in trgovini. Pri tem so bili zelo uspešni. Naj samo omenim, da je na primer kraljica Izabela Kastiljska odpravila Kristofa Kolumba v novi svet leta 1492 financirala večinoma z židovskim denarjem, a je še isto leto Žide izgnala iz Španije. Podobna dvoiličnost pa se je kazala še v mnogih drugih deželah, kjer so s podpihovanjem verske nestrpnosti v skoraj vsakem Židu videli izdajalskega Judo Iškarjota.

V »Obljubljeni deželi« so se v tem času »udomačile« specifične razmere. Vrhovno oblast so določali Osmani oziroma Visoka porta. Pri delovanju le-te je že v osnovi pomenilo, da je šlo za velike spore, saj je bila turška vladavina povezana z izsiljevanji in podkupninami. Kdor je želel imeti mir pred njo, je moral svoj »mandat« za karkoli odkupiti.

Kot podatek naj samo navedemo, da so na primer v tem času frančiškani skrbeli za Cerkev sv. groba, a to še ni pomenilo, da so imeli mir pred njimi. Kljub vsemu pa se je »Velika porta« po več stoletjih naveličala stalnih preprirov in ugotovila leta 1767 dejansko stanje v Cerkvi sv. groba, ki je s tem

ostala v statusu quo. Glavni skrbniki cerkve so vzhodna pravoslavna, armenska apostolska in rimskokatoliška cerkev. Svoje deleže pa imajo tudi koptska, etiopska in sirska pravoslavna cerkev. Čas in mesto opravljanja obredov v skupnih prostorih je strogo določen.

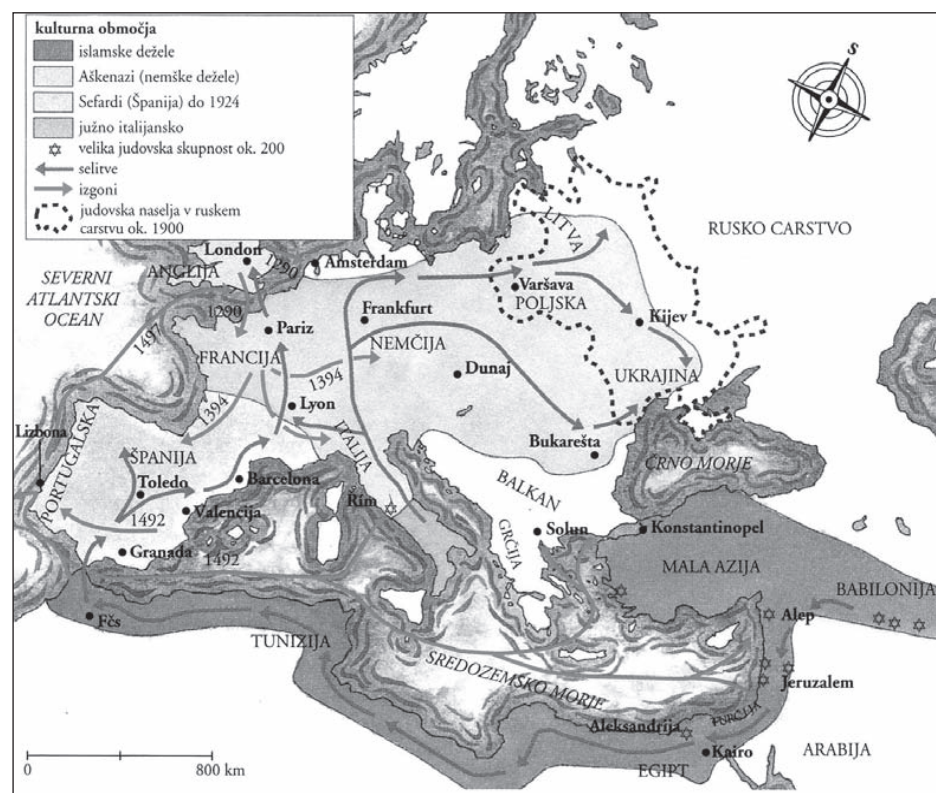
Sklep je nato Velika porta samo še potrdila po 85-ih letih in delitev je postala dokončna. Vzpostavitev statusa quo pa ni ustavila nasilja, ki se dokaj pogosto pojavlja še danes. Problem je tudi v tem, da se noben skupni del cerkve ne sme preurejati brez soglasja vseh ostalih skupnosti. Vse to pa povzroča, da je vzdrževanje te cerkve dokaj slabo. Sprememba odnosov bi bila mogoča samo s spremembo statusa, s čemer pa se običajno vsaj ena stran ne strinja.

Še o Turkih, o Palestincih pa ne duha ne sluha!

V vsem tem času pa o nekdanjih Palestincih v »Obljubljeni deželi« ni ne duha ne sluha. Ime Palestina se sem ter tja v različnih oblikah pojavi samo še kot geografski pojem. Ozemlje pretežno obvladujejo Arabci ali bolje rečeno turška oblast.

(»Temu večstoletnemu načrtu je napravila konec »zadnja križarska vojna« leta 1683, ko so kristjani morali rešiti Dunaj turškega obleganja. Pri tem je s svojim vojaškim prispevkom odigrala odločilno vlogo katoliška Poljska, kakor je stoletja pozneje z nekim duhovnim 'Sobieskim' odločilno prispevala k zmagi nad komunizmom.« Tako pravi naš pisatelj Alojz Rebula.)

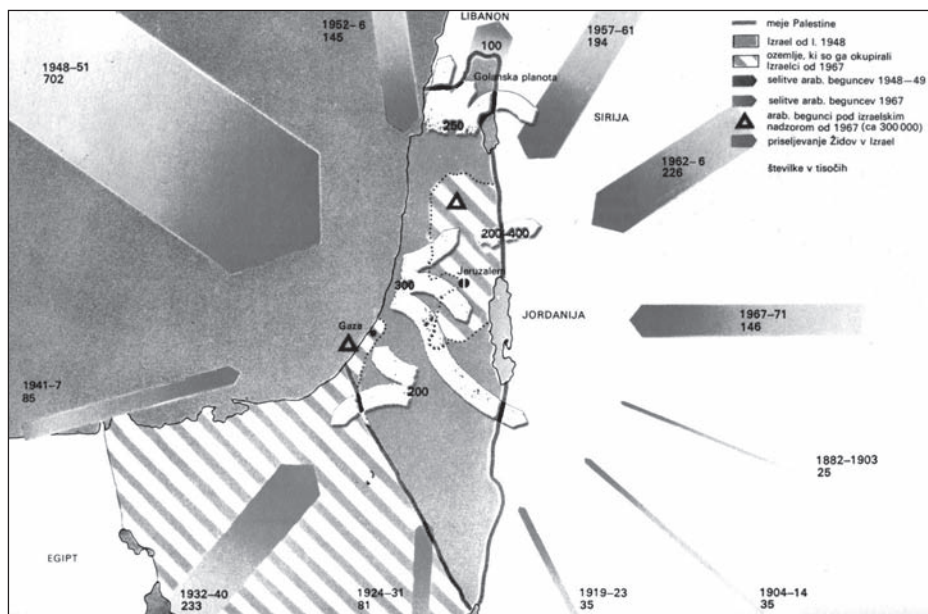
Po treh stoletjih turških osvajanj Evrope z Balkana so leta 1699 Habsburžani izrinili Turke iz skoraj celotne panonske nižine, do leta 1718 pa so začasno pridobili tudi velik del Srbije, Vlaške in severne Bosne, ki pa so si ga Turki po letu 1739 spet pridobili nazaj. V Grčiji se je odpor proti Turkom povečeval in so ga iz svojega koristoljubja v začetku 19. stol. Britanci, Francozi in Rusi tudi podprli, kar je 1830 pripeljalo do grške neodvisnosti. Srbija si je že nekaj let prej, leta 1817, izbojevala avtonomijo. Leta 1878 je Turčija v Evropi že močno oslabela. Avstro-Ogrska je zasedla celotno Bosno ter velik del Črne gore in jugozahodne Srbije. Črna gora, razširjena Srbija in Romunija so nato postale neodvisne, Bolgarija pa je celo na novo nastala država na tem območju, ki se je leta 1885 še razširila na jug. Dokončen Turčije je prinesla prva balkanska

Stoletja preganjanj in selitev v diasporo so nekateri Judje videli kot izgnanstvo drugi pa kot pozitiven vidik duhovne usode judovstva.

➤ priseljevanju so se Arabci uprli, a je Velika Britanija v letih 1936 – 1939 upor zatrla, hkrati pa je omejevala židovsko priseljevanje. Najhujše preganjanje pa so Judje doživeli med drugo svetovno vojno (1939 - 1945). Nacisti pod vodstvom Adolfa Hitlerja so okrutno pomorili šest milijonov evropskih Judov (več kot tretjino vseh Judov na svetu).

Po 2. svetovni vojni

Po drugi svetovni vojni je (tudi zaradi holokavsta) Generalna skupščina Organizacije združenih narodov 29. 11. 1947 odločila, da se v Palestini ustvarita ena arabska in ena židovska država, Jeruzalem pa bi postal svobodno mesto z upravo OZN. Leta 1948 so Angleži Palestino prepustili Izraelu. Po končanem britanskem mandatu je židovska skupščina 14. 5. 1948 proglasila samo eno skupno državo. Prvi predsednik je postal Chaim Weizmann, vojsko pa je vodil David Ben-Gurion.

O tem je Izrael obvestil arabske države Egipt, Irak, Libanon, Saudsko Arabijo, Sirijo in Transjordanijo, ki pa so takoj odgovorile z vojaškim napadom. Borbe so bile v Galileji, Negebu in v Jeruzalemu. Za las je manjkalo, da Izraela niso zavzele, saj je bila tedanja nova država skoraj neoborožena. Kljub temu so zasedli okoli 3000 km² več ozemlja, kot jim ga je pripadalo po načrtih OZN. Zaradi vojne, ki je trajala do leta 1949, je domove zapustilo 750.000 arabskih prebivalcev, ki se od slej imenujejo Palestinci in 150.000 drugih prebivalcev. Do leta 1956 pa se je nato v Izrael vrnilo že okoli 850.000 Židov.

Jože Miklič

K odprtemu pismu g. Franca Štibernika uredniku Grosupeljskih odmevov

Mislim, da sicer g. Miklič ne potrebuje advokata, dovolj jasno in objektivno je povedal svoje mnenje tako v svojem razmišljanju, ki so mu ga navrgli spomini ge. Jelke Šparovec, kakor v objavi obvestila o resoluciji evropskih poslancev o totalitarizmu, in si vsak razmišljajoči človek lahko ustvari svoje mnenje o tem. Vseeno pa bi rada povedala, kako me vedno znova presenečajo odmevi, kakršen je tudi ta gospoda Štibernika v majski številki Odmevov (razumljivejši postane ob omembi Zveze borcev, ker ta ostaja trdno na okopih svoje preteklosti in predstave o naši bližnji preteklosti). Po tolikih odkritjih zamolčevanih in skrivanih dejstev, tolikih znanih bolečih zgodbah ljudi, ki doslej niti smeli niso izpovedati svojega prestanega gorja, po dokumentih, ki so bili javno predstavljeni v medijih in brezkompromisno in brez možnosti opravičevanj odkrivajo doslej neznane širjave lopovstva že v osnovi komunističnih režimov in njihovih vodij, ob odkriti grozoti Barbarinega rova, ki neusmiljeno kriči in potrjuje resnico Roga, Teharij in množice drugih krajev zločinov (Krimska jama, v kateri je že pred nastankom domobranstva končalo okrog 300 ljudi, živih zmetanih vanjo – to je bilo odkrito že leta 1943!! – se niti ne

omenja več kaj dosti), ob primerjanju številca padlih (pobitih) okupatorjev in domačih ljudi (umorjenih od okupatorjeve roke in domače), ob nedavno razgaljeni zgodbi ge. Vodetove itd. bi človek pričakoval, da bi mu končno nehali opletati z očitki o polivanju gnojnice čez »tekovine revolucije« in bi sami šli malo vase ali pa vsaj preprosto molčali, saj se preveč očitno izpolnjuje svetopisemski stavek, da začno resnico kričati kamni, kadar ljudje utihnejo o njej. In kamni – jame, jarki, rudniški rovi, taborišča, kot npr. Petriček (otročko) in Ferdreng (žensko), preveč oglušujoče kričijo, da bi si še naprej zatiskali ušesa in oči pred njimi in zapirali usta ljudem, ki si upajo govoriti in pisati o tem v lokalnih ali državnih medijih. Kaj vse bi pa še izvedeli o idili in lepoti bivanja v preteklih desetletjih, če bi vsi, ki so morali (celo še tja v osemdeseta leta!) pod pritiskom takih ali drugačnih groženj podpisovati papirje, da ne bodo nikdar in nikjer črhnili o tem, kaj vse se je počelo z njimi na skrivaj, za trdno zaprtimi udbovskimi vrati ali kje drugje na dogovorjenih mestih! »Samo zini kaj, pa boš še ti takoj končal tam kot oni!« ipd. Jasno, da je podoba, ki so nam jo desetletja slikali v javnosti, krepko drugačna od tiste, ki se je dogajala za zaveso prisiljenega

molka, skritih in javnih groženj, »prijaznih« nasvetov (»Veste, poklic učitelja pa za vas ne bi bil primeren ...«, nepovratne štipendije, ki so raje ostale v skladu, ker nisi bil prave »barve«, da bi jo dobil ...), zgodovinarskega prisiljenega prikazovanja dejstev v duhu »revolucionarnih pridobitev« ... Za malo se mi zdi, da se nam je tako gromozansko lagalo o toliko stvareh – in če danes kaj od tega poveš naglas, si že nestrpen, razdvajaš, ustvarjaš sovraštvo ipd. Zakaj? Je mar ogledalo krivo, če imaš grd obraz?

Temu ob rob bi pa g. Štibernika še vprašala, kdaj bo tudi prava plat resnice llove Gore lahko javno znana. Tista, ki jo poznajo preživeli (kolikor jih sploh še je!), je namreč drugačna od te, ki se proslavlja. Kolikor sem doslej slišala uradnih razlag, so vse imele neko luknjo, nekak zamolk v zgodbi. Ko sem pred leti poslušala pričevanje zdaj že pokojne domačinke, ki je pekel llove Gore doživela v lastni hiši in družini, me je postalo sram, da sem to izvedela tako rekoč šele na stara leta, čeprav imam llove Goro pred nosom, sem pa zato razumela tisto luknjo v uradni zgodbi.

Vel. Račna, 8. 6. 2009
Ivanka Šircelj-Znidaršič

Skriti spomini Jelke Šparovec

3. del

To ni bila smrt iz obsodbe! To je bila smrt s ponižanjem dostojanstva!

Začeli so pobirati zlatino. Zagrozili pa so, kaj se bo zgodilo, če kdo česa ne bo dal. Mama je dala poročni prstan, ki ga je imela na roki. Kristina je imela lepo masivno zlato verižico in zlat obesek s sliko Brezmadežne Marije. Jaz nisem imela zlata verižice, samo navadno, pa mi je vzel tudi to. Mami je ostalo zlato in denar, ki ga je imela všitega v podlogi plašča.

Nabrali so veliko zlata, saj je bil pred nami velik kup samih zlatih predmetov. Pobrali so tudi vse druge stvari. Nihče ni smel obdržati ne noža, ne škarij, ne šivanke. Nato so nas začeli popisovati. Zahtevali so vse natančne podatke. Takoj nato so odposlali kurirje v vse kraje, od koder smo bili. Proti večeru so civiliste odpeljali v barake.

Tudi domobranci so bili v barakah. Sami partizani so rekli, da nas je 9.000, pa so še prihajali. Oficirje so postrojili na prostor, ki je bil višji od dvorišča, sicer pa to taborišče ni bilo ravno. Morali so stati mirno dneve in noči, brez vsake hrane, brez vode, v lastnem urinu in blatu. Gledati so morali mučenje svojih vojakov. Med oficirji so bili tudi duhovniki, ki so jih ravno tako mučili in jih kasneje pobili.

Med oficirji sem prepoznala kar nekaj znanih ljudi. Eden je bil doma iz Jesenic. V baraki je bila tudi njegova žena ter trije otroci. Pija, stara 13 let, Dedi, star 6 let ter Janezek, star 4 leta. Iz barake so pripeljali

ženo na dvorišče v bližino njenega moža, ki je moral strumno stati med oficirji. Začelo se je posiljevanje. 15 partizanov jo je posililo pred moževimi očmi. Zraven so jo svinjsko pretepal in končno do smrti pobili. Mož je moral vse to gledati.

Oficirji so morali tam stati nekaj dni na ostrem kamenju in soncu. Dobili niso niti vode in niti za hip niso smeli sedeti. Nekaj jih je omedlelo, odvlekli so jih proč. En dan pa na tistem mestu ni bilo nobenega oficirja več. Partizani so rekli, da so jih rezali in cvrli, preden so bili mrtvi.

Vsako noč so prihrumeli v barake s korobači. Začelo se je pretepanje, brcanje in strahotne žaljivke. Meni je rekel eden: »Ti kurba bela, si držala porcijo, ko je belček klal partizane.« Jaz sem rekla, da to ni res, da tega nisem nikoli videla. Pobil me je na tla. V naši sobi je bila mlada deklica, stara 16 ali 17 let. Revica je imela strašno velik nos. Vlekli so jo za nos, jo pljuvali in preteпали. Ubili so jo med prvimi.

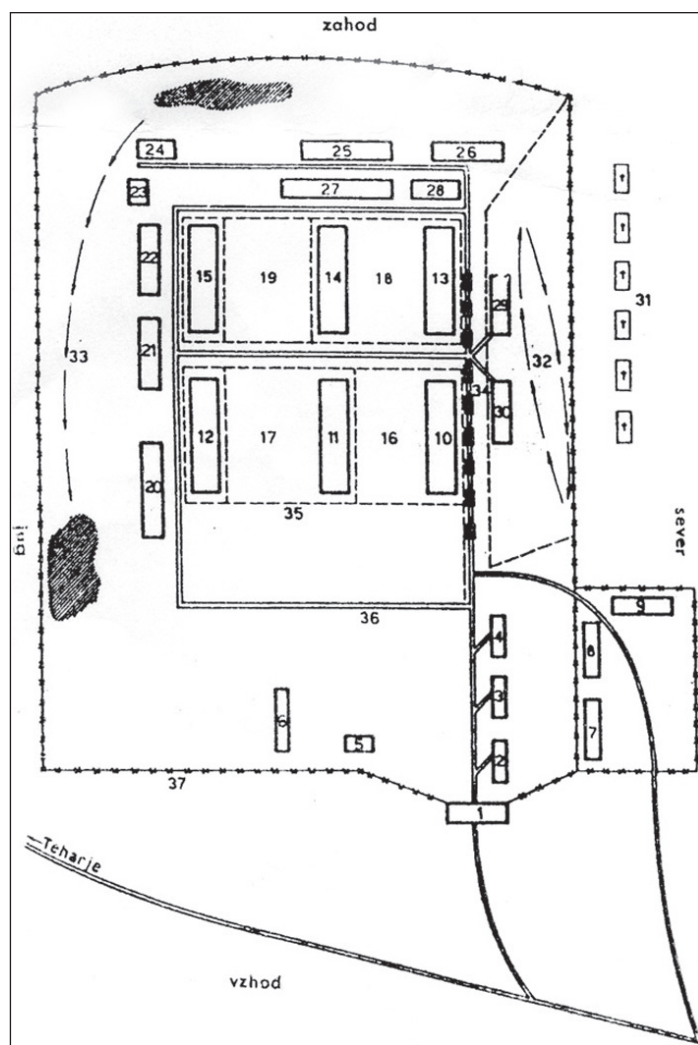
Mimo kruha po juho iz krompirjevih brajd

Tretji dan proti večeru so nas poklicali ven in rekli, da naj gremo v barako po hrano. Do takrat pa nismo dobili niti vode. Baraka z vodo je stala kake 4 m od naše. Šli smo proti vrhu taborišča, kjer je stala velika baraka z velikimi kuhinjami in kotli. Tudi tu je bil ob strani dolg hodnik, na drugi strani pa velika, lepa jedilnica z lepimi mizami in stoli ter lepim belim podom. Tudi vilice, žlice, nože in krožnike so imeli na mizi. Tam so seveda jedli partizani.

Lepo je dišalo in kruh je bil na mizi. Ob pogledu na kruh bi se mi kmalu zmešalo. Za nas je bila kuhinja posebej. Dobili smo tudi »nemške« porcije in žlice. Vsak je dobil veliko zajemalko strašne čorbe. Tako je

Razlaga skice taborišča Teharje

1 – vhod v taborišče	26 – taboriščna posadka
2 – stražarnica	27 – partizanska menza (jedilnica)
3 – ambulanta in »sodišče«	28 – pisarne, kjer so zasliševali in odrejali domobrance v skupine A, B in C
4 – delavnica	29 – umivalnice
5 – Kočevarji	30 – stranišča
6 – opeka	31 – jame za mrlične na severni strani taborišča
7 – konjenica	32 – tu so mladoletni domobranci nosili posekana drevesa in jih metali na mrlične v jamah
8 – Kočevarji	33 – od sive lise med prednjo šupo (24) in skladiščem so mladoletni domobranci, ki so jim prizanesli s smrtjo, koncem junija in v začetku julija 1945 vozili zemljo do zunanje žične ograje in za konjušnico (20), kjer so bili tankovski jarki in prvi grobovi pobitih domobrancev
9 – Kočevarji	34 – prostor, kjer so za pokol zvezane domobrance nalagali na tovornjake; črni pravokotniki so vozila
10 – Kočevarji	35 – žične ograje v taborišču in okrog barak
11 – ženske in otroci	36 – ceste znotraj in zunaj taborišča
12 – moški civilisti	37 – zunanja žična ograja
13 – baraka A	
14 – baraka B	
15 – baraka za duhovnike	
16 – dvorišče	
17 – dvorišče	
18 – manjše dvorišče, komor so nagnali prve jetnike	
19 – večje dvorišče, kjer so stali določeni za pokol	
20 – konjušnica	
21 – pralnice	
22 – šupa (lopa)	
23 – šupa (lopa)	
24 – šupa (lopa)	
25 – skladišče: pod njim klet, bunker imenovana, kjer so mučili domobranske častnike in poznane domobrance	

smrdelo, da se mi je obračalo kljub hudi lakoti. Da si to lahko pojedel, si si moral zatisniti nos. Notri je bil pokvarjen nemški suh krompir z debelimi črvi ter narezano solato. Pozneje so bile krompirjeve brajde in pesno perje.

Kljub smrtni grozi pa smo bili lačni tako, da sem sanjala o kruhu, ki sem ga vsak dan videla na mizi naših mučiteljev.

Enkrat je v sosednji sobi nastal nemir, jok in bruhanje. V porciji so dobili človeške nohte z mesom vred. Vsi smo dobili hudo drisko, zato je pred vsakimi vrati stala kibla, kjer smo se komaj zvrstili. Bil je strašen smrad.

Peklenska nadloga pa so bile stenice in uši. Obojih je bilo toliko kot za veliko mravljišče. Na lesenih stenah in stropu je bilo vse rdeče stenic. Ob večerih so kapale s stropa na nas. Kako pa stenice žrejo človeka, je pa težko opisati, saj nihče ne more verjeti, kdor ni to poskusil.

Takrat sem imela velike debele kite. Čeprav so bili moji lasje svetli, so bili kmalu vsi beli od gnid in uši. Glava je bila vsa v hrastah. Tudi telesnih uši je bilo veliko. Vsa sem bila obžrta okrog pasu, na notranji strani nog in rok pa je bila ena sama rana. Tako so trpeli tudi vsi drugi.

Taborišče je bilo ponoči tako razsvetljeno, kot da je dan.

Mučenje do otopelosti

Molili smo dan in noč, brez prestanka, na glas. Molitev se je slišala iz vseh barak in tudi z dvorišča, kjer so molili nekaj časa tudi domobranci. Toda pozneje niso več molili, ker so jih preveč mučili. Tudi jokali nismo. Bili smo bitja, popolnoma otopela. Soltz ni bilo. Preveč je bilo hudo. Čez dan smo gledali na dvorišče, kjer so morali domobranci na povelje ležati po tleh, po njih so jezdili s konji. Razlegalo se je počasno rjovenje.

Nekoč sem slišala, da konj ne pohodi človeka, pa to ni res. Seveda so jih jezdec prisilili. Videla sem jih več, z groznimi glavami in razbitimi očmi. Domobrancem so dali v roke tudi palice, da so se morali pretepati med seboj.

Med civilisti so še posebej iskali duhovnike. Obljubili so nam svobodo, če bomo povedali, kateri je. Toda tudi tistega, ki je izdal, so na koncu ubili. V sosednji sobi je bilo pet

sester. Te sestre so povedale za duhovnika, ki je bil v moški sobi. Žal mi je, da ne vem, kako se je pisal, saj so ga takoj odpeljali.

Pozneje so pripovedovali, kaj vse so počeli z duhovnikom, preden je umrl. Tri sestre in mater pa so ubili še isti večer. Nič jim ni pomagalo izdajstvo.

Barake so se hudo praznile.

Satan v človeški podobi

Komandant Teharja je bil majhen človek, temne polti in okroglega obraza. To je bil satan v človeški podobi. Izvedeli smo, da je brat zloglasnega roparja in morilca Naceta Haceta. Mnogo let pozneje sem ga videla na televiziji, kako uživa pokoj na svojem vikendu. Vendar prepričana sem, da ga spremljajo teharski spomini.

V Teharjih sem videla mnogo znanih obrazov iz sosednjih vasi, pa tudi iz Grosupljega. Dva iz naše vasi sta doživela amnestijo in prišla domov. Franceta so tako mučili, da je kmalu po vojni umrl. Sam mi je pripovedoval, da so ga priklenili na steno, da noge niso dosegle tal. Tako je visel tri dni. Bil je brez zavesti, ko so ga odklenili. Tudi Toneta so strašno mučili. Z ošpičenim kolom so mu zbadali v telo. Tudi vrat je imel preboden. Dva dni je umiral. Njemu je naročil, naj pove njegovi ženi in otrokom, pa ni nikoli povedal. Še danes ne vedo, kako strašne smrti je umrl.

Svetli utrinki

Neki dan sem stala pri oknu in videla, ko so 20 domobrancev pripeljali pit vodo. Par metrov od naše barake je bila že strmina. Na tej strmini pa 3 m visoka ograja. Kar naenkrat eden z vso močjo skoči in preskoči ograjo in zbeži v gozd. Preden se je stražar zavedel, je bil že daleč v gozdu. Seveda so planili za njim, toda ušel je. Niso ga dobili.

Bil pa je tudi neki starejši partizan, ki je proti večeru prišel mimo okna in vrgel v našo sobo v »škrnciju« par skorjic kruha. Kako smo se ga razveselili. Vsak je dobil po en grizljaj. To se je zgodilo trikrat ali štirikrat. Ne vem, če so ga zalotili. Nič več ga ni bilo.

V naši sobi je bila ena zelo stara ženska, doma iz Borovnice. Imela je bolno srce in ni mogla več sama hoditi. Tudi njo sta dva partizana zvelkla na tovarnjak kot našo mamo.

Z nami v sobi je bilo tudi prekrasno dekle. Tako lepih deklet se le malo vidi. Doma je bila iz okolice Borovnice. Bila je študirana in iz dobro situirane družine. Doma so imeli gostilno in trgovino. Bila je tudi zelo lepo oblečena. Imela je krasen rožnat kostim. Jakno je slekla in jo dala meni rekoč: »Na, če boš preživela, jo ti nosi, jaz je ne bom več rabila.« Še leta dolgo nisem mogla pozabiti tega prekrasnega dekleta. Njen zločin je bil samo to, da je ljubila fanta domobranca. Žal mi je, da je nisem spoznala bolj, toda med seboj nismo smeli govoriti.

»Domači izdajalci?«

Na Teharje so prišli tudi ljudje iz domačih krajev, ki so imeli posebno nalogo. Pokazati so morali ljudi, ki so jih poznali in so potem zaradi njih le-ti še posebno trpeli. Tudi za nas je poskrbela ena domačinka. Ko se je vrnila domov, je po vasi vpila: »Jurjevčkova takumrna se je že stegnila.«

Začelo se je pobijanje.

Domobranci so vsak dan nagnali, da so morali peti, zraven pa so jih topli. Med njimi je bil tudi naš Jože. Nekaj oficirjev se je potajilo, zato so obljubili vsakemu, ki jih bo izdal, svobodo in vodo vsak dan, drugi so dobili vodo le vsake tri dni.

Ko se je naredil mrak, so se pripeljali tovarnjaki. Iz barak so začeli klicati civiliste. Z žico so zvezali enega domobranca in enega civilista tako, da sta bila skupaj obrnjena s hrbti. S puškinimi kopiti so jim pomagali na tovarnjak. Zasllišali smo hrup motorjev in odpeljali so jih. Čez kake pol ure smo zasllišali strojnice, ki so drdale precej časa. Okrog taborišča so bili gozdovi, kamor so jih vozili. To ni bilo daleč stran. Pa tudi globoki jarki, ki smo jih videli ob prihodu v taborišče, so bili ob našem odhodu zasuti. Čez tri dni po prihodu v Teharje so pripeljali pred barako, v kateri je bila voda, tudi našega Jožeta. Strahotno je bil pretepen. Ves krvav in v samih spodnjicah. Mama je zarjavela in se zgrudila na tla. Takrat smo ga videli poslednjič.

10. 6. 1945 so v mraku zopet začeli klicati civiliste po imenu. Med drugim tudi našo mamo in Kristino. Mama je oblekla tisti plašč in partizan ji je rekel: »Pusti plašč, stara, saj ga ne boš več rabila!« Mama ga je kljub temu oblekla, objela naju s Kristino in naročila, naj pozdraviva ata in brata Cirila. Kristina, ki je šla skupaj z mamo, pa je en partizan porinil nazaj in ji rekel: »Beži hitro v barako«. Ona pa je rekla, da gre z mamo, zato ji je še enkrat rekel: »Beži in vesela bodi, da ne greš zraven.«

Mamo so zvezali skupaj z domobrancem in jo odpeljali.

Tudi ta večer so se oglasile strojnice. Vsi smo vedeli, da jih pobijajo, da nas bodo vse pobili. Sproti so nam pripovedovali, koliko jih je že pocrkalo. Med prvimi, ki so jih začeli odvažati, sem bila tudi jaz. Vzeli so me nek večer, ko sem šla z menažko iz kuhinje. Partizan je stopil k meni. Prijel me je za roko in mi rekel, da naj grem v barako, češ da sem še otrok, drugi partizan pa je rekel, da ne. Zopet mi je prvi partizan rekel, da naj hitro izginem, svojemu tovarišu pa je rekel: »Pusti jo, saj je še otrok.«

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo ostal.*

ZAHVALA
ob boleči izgubi naše drage

Neže Perovšek

1936 – 2009
iz Šmarja – Sapa, Šuligojeva 5.

Od nje smo se poslovili 10. 6. 2009. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste z nami delili bolečino v težkih in žalostnih trenutkih, nam pisno ali ustno izrazili svoja sožalja. Zahvaljujemo se vsem za darovano cvetje, sveče, cerkvene darove in svete maše. Še posebej nas je ganilo sočutje sosedov iz Trdinove ulice.

Iskrena hvala za vso izkazano pomoč.

Prav tako smo hvaležni osebju Doma starejših občanov Grosuplje za vso pomoč, g. župniku Bojanu Korošaku za lepo opravljen cerkveni obred in pogrebnikom za organizacijo pogrebne slovesnosti.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku, vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste obdržali v lepem spominu.

Žaljuči vsi njeni

*Najbolj žalostni trenutki v življenju so takrat,
kadar nam ljubljena oseba odide za vedno.
A samo ljubezen in Bog v takih trenutkih
lahko dasta moč za nadaljnje življenje.*

ZAHVALA

*Po težki in dolgotrajni bolezni nas je
v 81. letu starosti tiho, kot je živela, za
vedno zapustila draga, ljubljena žena,
mama, babica in prababica*

Pavla Kolenc

rojena Pucihar
(29. 11. 1927 - 3. 6. 2009)
iz Šmarja – Sapa, Ljubljanska c. 78.

Ob boleči izgubi se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in zdravnikom Zdravstvenega doma Grosuplje za nesebično pomoč. Posebna zahvala velja Čebelarskemu društvu Carnica Grosuplje, za poslovilne besede gospodu Francu Škufci. Prav tako velja zahvala Čebelarskemu društvu Grosuplje za spremstvo s praporom. Lepo se zahvaljujemo šmarskim pevkam in pevcem ter g. župniku dr. Bojanu Korošaku za lep obred v cerkvi in ob grobu.

Žaljuči mož Tone, sin Tone z družino, hči Marjetka z družino, hčerka Mihelca z družino, brat in sestre ter vse ostalo sorodstvo.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Nuncij Abril y Castello:

V Kočevskem Rogu je zmagalo zlo

Ob breznu Pod Krenom v Kočevskem Rogu v soboto, 6. 6. 2009, potekala spominska slovesnost za žrtve pobojev ob koncu druge svetovne vojne. Na slovesnosti je nuncij v Sloveniji Santos Abril y Castello v nagovoru poudaril, da so se v Kočevskem Rogu v imenu neke ideologije zgodili zločini, ki jih nobena ideologija ne more opravičiti.

Abril y Castello je poudaril, da je več tisoč žrtev samo v breznu Pod Krenom, »tisoči drugih ležijo v breznih v bližnji okolici, deset in deset tisoči so v drugih jamah, tankovskih grabnih, opuščeni rudnikih in drugih skrivnih krajih po vsej Sloveniji.«

Abril y Castillo je v nagovoru tudi spomnil na odkritje grobišča v rovu svete Barbare v Hudi Jami pri Laškem. »Strašna zgodba dobiva

novo podobo: tisoče mumificiranih trupel žrtev, med njimi tudi žensk in otrok. Tudi v tem primeru so storilci poskušali skriti resničnost zastrašujočega barbarskega dejanja s tonami železa in cementa, da zgodovina ne bi zvedela za to tako grozovito nasilje nad najbolj osnovnimi človeškimi pravicami.« Nuncij je ob breznu Pod Krenom ob somaševanju škofov in duhovnikov tudi vodil mašo. Po maši je sledil krajši kulturni program.

STA, 6. 6. 2009

*Ni konec,
ko pride tvoj zemeljski konec.
Le vsakodnevno orodje pospraviš
in se odpraviš k počitku.
Po isti poti, koder odhajaš,
nevidno prihajaš nazaj -
med svoje, ki jih ne nehaš ljubiti
in ki živijo od tvoje ljubezni.
(Tone Kuntner)*

ZAHVALA
ob slovesu našega dragega

Jožefa Širclja,

(6. 3. 1939 – 1. 6. 2009),
iz Grosupljega, Veselova cesta II/15.

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedija se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše, ter vsem, ki ste nam pisno ali ustno izrekli sožalje.

Posebna zahvala vsem gasilcem iz PGD Grosuplje ter okoliških društev, ki ste mu izkazali poklon in se še zadnjič poslovili od njega. Iskrena zahvala tudi gospodu kaplanu Boštjanu Prevcu za opravljen obred ter mašo in pevcem za lepo odpete pesmi. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot ter zanj molili, in vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci vsi njegovi.

*Vse življenje boriti si se znal,
tudi v težki bolezni in trpljenju
se dolgo nisi vdal.*

*Utrujen in izmučen
za vedno si zaspal.*

ZAHVALA
Ob slovesu našega dragega

Jožeta Goršiča,

1942 - 2009,
iz Št. Jurija

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem ter vsem tistim, ki ste z nami delili bolečino v težkih in žalostnih trenutkih. Hvala za vso darovano cvetje, nagrobne sveče, darove za cerkev in svete maše.

Zahvalujemo se gospodu župniku Antonu Hostniku za lepo opravljen cerkveni obred, gasilcem PGD Št. Jurij za pomoč pri izvedbi pogreba in izrečenih besedah slovesa, pevcem za lepo zapete pesmi ter pogrebniemu zavodu Zakrajšek s Srebotnika. Zahvala tudi patronažni službi ZD Grosuplje, še posebno ge. Nuši Omahen.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi

*Mirno in spokojno si zaspal,
v večni sen od nas odpotoval.
Naj bo srečno tvoje potovanje
in pogosto vračaj se nam v sanje!*

ZAHVALA

*Nenadoma nas je zapustil naš dragi
mož, oči in ata*

Franc Boh

(11. 5. 1944 – 1. 6. 2009)
iz Grosupljega,
Pod gozdom c. V/20.

Ob boleči izgubi našega dragega se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Iskrena zahvala vsem za darovano cvetje, sveče, cerkvene darove in sv. maše. Posebna zahvala vsem iz ulice Pod gozdom c. V in hkrati želja, da bi taka povezanost trajala večno.

Prav tako se zahvalujemo g. kaplanu Boštjanu Prevcu za lepo opravljeno mašo in obred, ge. Fani Kralj in pevcem za ganljivo zapete pesmi.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili k večnemu počitku, ter vsem, ki ste ga imeli radi.

Večno bo živel v naših srcih.

Žalujoci žena Jožica, sinova Robert in Boštjan z družinama

*Ni te več na vrtu, ni te več v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.*

ZAHVALA
ob slovesu od naše drage mame,
babice in prababice

Ane Zaviršek,

19. 2. 1926 - 7. 6. 2009,
iz Luč.

Iskrena hvala za vso dobroto sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste v težkih trenutkih slovesa z nami delili bolečino in nam nesebično pomagali.

Hvala za vsa izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, darove za svete maše in darove za cerkev.

Posebna zahvala našemu gospodu župniku Andreju Šinku za vse obiske pri mami, za vse besede tolažbe in lepo opravljen pogreb.

Hvala pevskemu zboru Samorastnik za izbrane in lepo zapete pesmi, hvala trobentaču za ganljivo odigrano Tišino in Pogrebniemu zavodu Perpar za dostojanstvo ob slovesu.

Hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili k zadnjemu počitku in najlepša hvala vsem, ki ste mamo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci vsi njeni

*Srce je dalo vse, kar je imelo.
Nobene bilke zase ni poželo.
Odšla si nam na pot neznano,
kjer ni skrbi in bolečin.
Za tabo ostal je le boleč spomin.*

ZAHVALA
*Ob boleči izgubi naše mame, babice,
tašče, sestre in prababice*

Marije Zabukovec,

(8. 5. 1921 – 21. 4. 2009)
**po domače Lampretove mame
iz Luč**

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za tople besede tolažbe, darovano cvetje, sveče in maše. Hvala g. župniku Andreju Šinku za lepo opravljen obred, pevcem, pogrebnikom, hvala zdravnici dr. Fani Grabljevec Miklavčič in zdravstvenemu osebju bolnišnice Petra Držaja. Pristrčna hvala vsem, ki v teh žalostnih dneh sočustvujete z nami.

Žalujoci vsi njeni

*Komaj si čakala, da pride pomlad.
Prišla je na tvoj vrt
in vprašala, kje si ti.
Sešla je na rosna tla
in zajokala, ker te ni.*

ZAHVALA
Ob boleči izgubi drage mame

Marije Bergant

iz Tlak,
(2. 10. 1937 – 1. 4. 2009),

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za darovane svete maše, darove za cerkev, sveče in izrečena sožalja. Lepo se zahvaljujemo tudi moškemu pevskemu zboru Šmarje-Sap za lepo zapete pesmi ter gospodu župniku dr. Bojanu Korošaku za lepo opravljen cerkveni obred. Iskrena hvala tudi gospodu Janezu Turelu. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in ste jo imeli radi. Zelo jo bomo pogrešali!

Sin Boris, hčerki Janja in Martina z družinami

*Odšel si tiho izmučen in utrujen,
težki bolezní si se vdal.
V naših srcih večno boš ostal.*

ZAHVALA
Ob boleči izgubi dragega

Pavla Kišić – Pajota

8. 3. 1955 – 1. 6. 2009

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče ter vsem, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoca žena Fani in vsi njegovi

ZAHVALA

*ob boleči izgubi dragega moža, očeta
in brata*

Jožeta Križmana,

**(1942 – 2009),
s Spodnje Slivnice.**

Iskrena hvala vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za vso podporo v težkih trenutkih. Hvala za izrečena sožalja, darovane sveče in darove za cerkev. Hvala g. župniku Zvonku Vozlju s Kopenja za lepo opravljen cerkveni obred ter pevcem ribniškega kvarteta za lepe pesmi, pa tudi gasilcem in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi

Novosti iz domoznanske zbirke – 33

Grosupeljčanka magistra Breda Škrjanec dela v Mednarodnem grafičnem likovnem centru kot kustosinja. Slovi kot dobra poznavalka svetovne grafike. Pripravlja razstave in sodeluje pri vseh knjižnih izdajah kot urednica ali kot avtorica strokovnih prispevkov. Izbrala sem nekaj njenih zadnjih del.

FV : alternativa osemdesetih = alternative scene of the eighties / [besedila Petja Grafenauer Krnc, Nikolai Jeffs, Neven Korda ; prevodi Rawley Grau ; fotografija arhiv FV ; uredila Breda Škrjanec]. - Ljubljana : Mednarodni grafični likovni center, 2008. - 427 str. : ilustr.

Breda Škrjanec, urednica knjige, ki predstavlja efemerni umetniški tisk (plakati, vabila, promocijski material, fotografije), je vanjo prispevala tudi uvod.

RAZOČARALA me je Lara Croft : slike iz iger / [uredile Barbara Novakovič, Helena Pivec in Breda Škrjanec ; besedila Boštjan Borič

... et al.]. - Ljubljana : Mednarodni grafični likovni center, 2009. - 170 str. : ilustr.

V Mednarodnem grafičnem likovnem centru v Cekinovem gradu v Tivoliju so postavili razstavo na temo dizajna računalniških iger - »Razočarala me je Lara Croft - slike iz iger«. Pri knjižni izdaji je kot urednica sodelovala mag. Breda Škrjanec.

King Kong / Milan Kleč ; [fotografije Ajda Schmidt, koordinatorka Breda Škrjanec]. - Ljubljana : Študentska založba, 2009. - 172 str. : fotogr.

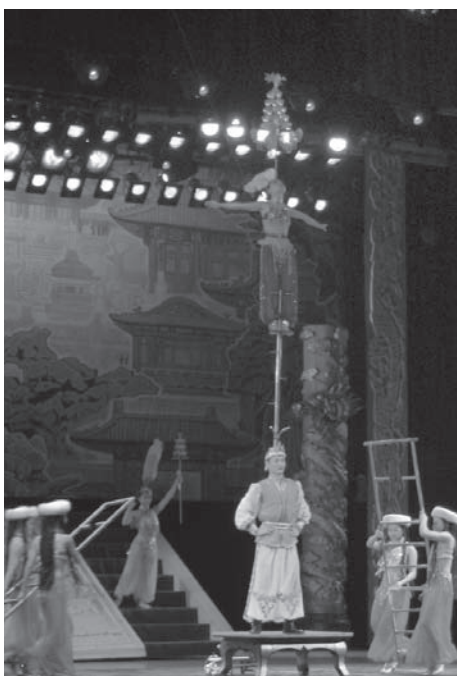
King Kong je naslov resnične računalniške igrice in Klečevega krajšega romana, ki je pravzaprav del likovne inštalacije v Mednarodnem grafičnem in likovnem centru v Ljubljani. Ob razstavi Razočarala me je Lara Croft je izšla knjiga, s fotografijami inštalacij z razstave je knjigo opremila Breda Škrjanec

Neverjetne akrobacije.

Dekleta z vrtečimi se krožnički.

Utrinek s predstave.

Potepanje po Kitajski

(14. del)

Zopet zgodnje bujenje. Že malo pred šesto. Tokrat vso prtljago s sabo, kajti danes bomo zapustili Chengdu in odleteli nazaj v Peking. S kombijem vožnja do letališča. Vstop v letališko zgradbo. Oddaja prtljage. Hotela sem malo poslikati letališče. Kje je fotoaparata? S prijateljem sva vse pregledala. Velike nahrbtnike, male nahrbtnike. Fotoaparata ni bilo. Kaj sedaj? Kje sva ga pustila? Verjetno v sobi. Druge možnosti ni, saj sem ga še včeraj zvečer uporabljala. Povedala sva našemu vodiču. Takoj je telefoniral v hostel in naročil, da pogledajo sobo. Nazaj so mu sporočili, da so našli fotoaparata. Hvala bogu. Kar odleglo mi je. Sedaj ga mora še nekdo pripeljati na letališče. Samo upam, da bo pravočasno! Kako sva bila na trnih. Da nama gredo vse fotografije in še fotoaparata! Z vodičem sva stala na vhodu in čakala. Kako se je vleko. Končno se je pripeljal eden izmed uslužbencev s fotoaparatom v roki. Kar odleglo mi je. S prijateljem sva mu v zahvalo dala nekaj juanov. Zahvalila sva se tudi našemu vodiču. 8.20 vkrcanje na letalo. Leteli smo z velikim letalom kitajske letalske družbe "Air China". To pa zato, ker je letalo po postanku v Pekingu letelo naprej v Pariz. Za notranje lete po Kitajski imajo letalske družbe manjša letala. Na sedežih so nas pričakale blazine in odeja. Takoj, ko smo vzleteli - hrana in pijača. Omenila bi mlečni riž, ki ga Kitajci obožujejo za zajtrk. Bil je popolnoma brez okusa. Tudi tokrat nismo dobili sladice. Kot sem že nekajkrat opazila, Kitajci enostavno ne jedo sladice. Vsaj meni se tako zdi.

Po dvournem letu pristanek v Pekingu. Po prtljago in na izhod. Tukaj naj bi nas čakala dva taksija. Prevoze je zopet urejal tisti domačin, ki je uredil tudi prevoz do železniške postaje v Pekingu, ko se je del skupine izgubil in smo skoraj zamudili vlak. Veselo nas je pozdravil in se smejal na vsa usta. Toda, ko smo prišli ven, taksijev ni bilo. Nekaj časa je korakal okoli

nas in se smejal. Spregovoril nekaj besed v kitajščini z našim vodičem. Potem pa je začel telefonirati in njegov glas je postajal vse bolj resen in jezen. Ko je prenehal govoriti, se je spet obrnil k nam, se smehljaj in govoril, da taksija takoj prideta. Pa spet na telefon, sedaj je že kričal, mahal z rokami in jezno korakal gor in dol. No, spet je nekaj zakuhal. Mi smo se kljub utrujenosti smejali. Le kako se bo razpletlo? Taksija ne in ne. Čez približno eno uro je prišel en taksij. Kje je drugi? Domačin nam je razlagal, da drugi taksij vozi neumna ženska in ne ve, kje je. Taksist, ki je že prišel, je pustil avto kar ob robu ceste. Šofer je izgubil, avto pa je pustil. Ostali avtomobili so komaj peljali mimo njega. Tukaj je bil namreč enosmerni promet. Vsak, ki je prišel, je hitro pobral potnike in odpeljal dalje. Toda pripeljal se je tovornjak, ki je bil preširok in ni mogel mimo našega taksija. Začel je trobiti. Kako je odmevalo. Kajti bili smo v kletnih prostorih. Za tovornjakom se je nabrala cela kolona avtomobilov. Vsi so trobili. Kakšen cirkus je nastal. Šoferji so kričali, mahali, šli iz avta pogledat, kaj se dogaja. Skratka cel cirkus zaradi našega taksista. Samo stala sem in opazovala dogajanje ter se smejala. Ko je bilo že prehudno, je naš vodič šel do avta in ga skušal z rokami poriniti na stran. V tem času, ko ga je rinil, je od ne vem kje pritekel naš taksist in hitro umaknil avto. Potem pa je končno prišla še naša druga izgubljena taksistka. Kako je fant, ki je urejal prevoze, kričal nanjo. Kako se je drl! Ona je ostala mrtvo hladna. Vožnja do hostla, v katerem smo že bili ob prihodu v Peking, se je vlekla. Voznica očitno ni poznala poti in je morala ves čas slediti šoferju pred nami. Vozila je zelo počasi in previdno. Večkrat nam je taksij pred nami skoraj ušel. Vmes je začelo še deževati, kar je še dodatno otežilo vožnjo. V hostel smo prišli šele malo po eni uri popoldne. Toliko časa smo čakali na taksija.

Trg nebeškega miru.

V sobe, kjer smo odložili prtljago. Takoj čez pol ure na skupno kosilo. Saj smo bili že pošteno lačni. Izbrali smo najbližjo restavracijo. Restavracijo, v kateri smo bili že na začetku našega potovanja. Po kosilu v hostel malce počivati.

Ob šestih popoldne smo se s kombijem odpeljali na predstavo akrobatov. Zelo velika dvorana. Pred začetkom spektakla so po dvorani hodile deklice s sladoledom, ki so ga prodajale. Cena je bila za njihove razmere zelo visoka. Predstava neverjetna. Kakšne akrobacije smo videli! Deklice na kolesih. Dekleta so kolesa vozile v krogu. Vozile so na vse možne načine. Sedele so na krmilu. Stale so z eno nogo na pedalu in z eno roko držale krmilo. Čisto na koncu pa se jih je dvanajst peljalo na enem kolesu. Brez težav so se stlačile gor. Deklice, ki so na dolgih palčkah vrtele krožničke. Po štiri v vsaki roki. Ob tej dejavnosti so počenjale vse mogoče. Plezale druga na drugo. Se preobračale. Ves čas z vrtečimi krožnički v obeh rokah. Akrobati so skakali skozi obroče. Obroči so bili postavljeni različno visoko. Dva človeka, oblečena v kostum leva, sta hodila po eni žogi. Moški je stal na kratki lestvi, ki ni bila nikamor pristonjena. Seveda se je moral ves čas malo premikati, da ni izgubil ravnotežja. Na glavo si je postavil dolgo kovinsko palico. Na to palico je splezala ženska. Stala je na dveh kratkih palicah, ki sta štrleli iz glavne palice. Potem si je v usta dala stojalo, na katerem so gorele svečke. Čisto za konec pa se je tudi z rokami spustila. Neverjetno. Mene je bilo strah, da se vse skupaj podere. Poskušala sem opisati le nekaj najbolj atraktivnih točk. Vendar težko je opisati z besedami. Enostavno moraš videti. Predstava je trajala uro in pol. Bila sem resnično fascinirana in po dolgem dnevu utrujena. Vožnja v hostel, hitro stuširati in spat.

Ura je zvonila ob devetih. Ali slišim dež? Pogledala sem skozi okno. Da, res dežuje. Pa ravno danes, ko imamo na vrsti "zunanje" ogleda. Po zajtrku, ob desetih, odhod do Trga nebeškega miru. Srečo imamo, da je

hostel v centru in se lahko peš odpravimo do vseh pomembnejših znamenitosti Pekinga.

Trg nebeškega miru. Največji trg v centru Pekinga. Razteza se na 440 m² površine. Trg deluje zelo hladno. Vse zgradbe na trgu so grajene v socialističnem stilu. Mogočne dvorane. Sivi marmor. Na trgu so se odvijale vse pomembnejše politične odločitve v zgodovini. Leta 1911 je padla zadnja dinastija, dinastija Qing. Oblast so prevzeli republikanci. Kmalu so se pojavili notranji nemiri. Leta 1949 je oblast prevzel Mao Zedong, ki je razglasil ljudsko republiko Kitajsko.

Leta 1989 se je na tem trgu zgodil krvavi incident. Na trgu so se zbrali študentje, ki so protestirali zaradi nedemokracije na univerzah. Študentom so se pridružili še delavci. Na trgu se je zbralo ogromno ljudi. Oblasti so ta shod tolerirale do konca obiska Gorbačova. Po njegovem odhodu so trg zaprli. Na trg so prišli tanki. Umrlo je ogromno ljudi, veliko jih je bilo zaprtih. Oblasti so takrat uspešno zatrle val protestov. Danes se je na trgu prepovedano zbirati v večjih gruclah. Prepovedano je pljuvanje in vožnja s kolesom.

Na južni strani trga stoji mavzolej Mao Zedonga. V mavzolej se vsakodnevno vijejo množice ljudi, ki se poklonijo voditelju. Mavzolej je razdeljen na tri dvorane. V eni izmed njih je prozorna krsta z mumificiranim truplom Mao Zedonga. Krsta je vedno obdana s svežimi šopki rož.

Pred mavzolejem stoji spomenik padlim borcem, šestintrideset metrov visok obelisk v spomin žrtvam, ki so padle v času revolucije. Zgrajen je bil leta 1952 in je največji spomenik v kitajski zgodovini.

Na vzhodni strani trga stojita dve mogočni zgradbi Muzej kitajske revolucije in Muzej kitajske zgodovine. Krasni stavbi, ki kar čakata, da se nanju usmerijo objektivni fotografiji željnih turistov in domačinov.

Besedilo in fotografije:
mag. Branka Škufca

(se nadaljuje)

Spomenik padlim borcem.

Dvanajst deklet na enem kolesu.

Mavzolej Mao Zedonga.

Domačin, ki je urejal naš prevoz.

Najboljši človekov štirinožni prijatelj ni stol – ampak pes!

Kot pri človeku tudi pri psu vsaka doba v življenju prinaša lepe in manj lepe stvari. Tako je treba živeti tudi z ostarelim psom in mu takrat, ko skrbnika potrebuje, vračati za vse dobro, ki ga zagotovo ni bilo malo. Odnos skrbnika do psa je izraz kulture posameznika in tudi kulture naroda, še posebej se to pozna pri starih in obnemoglih živalih.

Različne pasme oziroma velikosti psa se starajo zelo različno. Za psa manjše rasti bomo pri osmih letih rekli, da je na začetku seniorskega obdobja, za veliko dogo ali mastifa pa je skoraj že čas, da pričnemo misliti na slovo. Proces staranja se prične pri orjaških pasmah med petim in sedmim letom, pri velikih med šestim in osmim, pri srednjih med sedmim in devetim, pri malih pasmah med devetim in enajstim letom. Nekdanja trditev, da eno pasje leto pomeni sedem človeških, že dolgo več ne drži. Znanstveniki so dokazali drugačno štetje let: v začetku se pes stara oziroma odraščá hitreje. Za prvi dve pasji leti štejemo 24 človeških, nato pa vsako naslednje velja pet človeških.

Če je kuža relativno zdrav in v dobri kondiciji, mu zmerno vsakodnevno gibanje ohranja čvrste mišice, ki pomagajo nositi od časa načeto okostje. Zato je gibanje v starosti treba prilagoditi vsakemu posameznemu psu, upoštevati njegove zmogljivosti in navade, predvsem pa ga nikakor ne opustiti. Če je kuža zelo živahen in nima težav z vstajanjem ter leganjem, bo še vedno z veseljem šel na daljši sprehod, vendar naj bo vmes več počitkov, tako da bo kuža hodil zdržema največ 20 minut. Seveda ni potrebno posebej poudarjati, da se je treba

Ko pes ostari in smrček osivi

V tem hitrem tempu življenja, ko tudi psi podlegajo civilizacijskim boleznim, je prava sreča in privilegij, če kuža dočaka častitljivo starost.

Mojca Sajovic

izogibati preskakovanju ovir, skokom iz avtomobila, divjanju z drugimi psi, ki bi ga lahko poškodovali.

Z leti opešata tudi pasji sluh in vid. Zelo hitro lahko skrbnik sam ugotovi, da njegov pes slabše sliši, saj se ne odziva več na klice ... Ne iz svojeglavosti, kot je to običaj pri mladem psu, pač pa preprosto zato, ker ne sliši. Takega psa je potrebno imeti vedno pod nadzorom, predvsem v prometu in na javnih mestih. Če mu skrbnik želi nekaj povedati, lahko opozori nase tudi na drugačen način: z mahanjem, piskanjem, ploskanjem. Kuža se bo rad odzval in bo zagotovo zadovoljen, ko bo osvojil nov način komunikacije. Pomembno je povedati, da je z leti na udaru tudi pasji vid. Če pes sliši 40-krat bolje kot človek, pa že po naravi vidi slabše. Ko ostari, se te težave še povečajo. Na žalost starostne pasje slabovidnosti veterinarska medicina še ne zna ozdraviti, zato velja enako pravilo kot pri slabšem sluhu tudi tu: pes naj bo zaradi njegove lastne varnosti pod nadzorom ali na ograjenem prostoru. Velik del izgubljenih čutnih sposobnosti pes sicer lahko nadomesti z vohom. Psi imajo petdesetkrat več receptorjev vonja kot ljudje.

Hrana je zagotovo eden temeljnih dejavnikov, ki vpliva na dolžino življenja in kondicijo psa. Industrijsko pripravljena hrana je sicer za skrbnika preprost način hranjenja, je cenovno dostopna in lahko vedno pri roki, vendar je za starega psa to zagotovo izhod v sili. Hrana v obliki briketov ali v konzervi pa je še vedno boljša izbira od ostankov hrane, ki jo pripravljamo za ljudi. Kostmi so za psa, starejšega od petih let, težko prebavljive in lahko povzročijo hude prebavne motnje, v skrajnem primeru tudi zaporo črevesja. Dnevni obrok hrane starejšemu psu razdelimo na dva, lahko celo na tri dele. Med različnimi vrstami industrijsko pripravljene hrane pa je vedno potrebno izbrati tisto, ki je prilagojena za starejše pse, običajno z napisom SENIOR. Ta hrana je predvsem lažje prebavljiva, ima manjši odstotek maščob, ki jih pes ne potrebuje več v tolikšni meri, pač

pa vsebuje ustrezen delež beljakovin in nekaterih prehranskih dodatkov za izboljšanje stanja sklepov.

Teža je za stanje starejšega psa zelo pomemben dejavnik, saj psi z ustrežno težo praviloma živijo dlje. Sklepi in vezi niso obremenjene v tolikšni meri, kot pri debelem psu, enako velja za krvni obtok. Tudi možnost poškodb je pri vitkejšem psu manjša, zato ostarelim psom dajemo kvalitetno, vendar manj kalorično hrano. Za prehranske dodatke veljajo pravila, ki so pravzaprav enaka tudi za ljudi. Pes, ki s težavo sede ali lega, vam bo hvaležen za pripravke, namenjene obnavljanju hrustancev v kolčnih in komolčnih sklepih. Stanje psa se lahko, če je bilo zdravilo uporabljeno pravočasno, zelo hitro in opazno popravi. Prav tako holistični (celostni) veterinarji priporočajo dodajanje zelenih alg (npr. Algea) in koencima Q10, maščob iz skupine Omega 3 in 6 ter antioksidante.

Nenazadnje je potrebno opozoriti tudi na spremenjeno vedenje, ki si ga nekateri manj osveščeni in manj razgledani skrbniki ostarelih psov napačno razlagajo. Razlaga pa je zelo preprosta, samo za trenutek se je potrebno poglobiti v pasjo dušo in z lahkoto bomo razumeli njegove odzive. Tudi star pes ima pravico, da ga kje kaj boli, da ima slabe in manj slabe dneve. Če psa nenamerno primemo tako, da mu povzročimo nenadno bolečino, je zelo verjetno, da se bo nanjo odzval s cviljenjem ali renčanjem, včasih celo z ugrizom. Gre za trenutno reakcijo, ki še ne pomeni, da je tak pes postal nevaren. Bolj ko se bo skrbnik psa dotikal, mu lajšal okorelost sklepov z nežno masažo in mu pomagal pri premagovanju ovir, bolj bo spoznal boleča mesta svojega psa in se jim izogibal. Staranje pa poleg z dobro oskrbo in rednimi sprehodi lahko upočasnimo tudi tako, da zaposlimo pasje možgane: z nalaganjem več fizičnih in mentalnih vaj ohranjamo psa v kondiciji, nenazadnje pa tudi sebe.

Vprašanja o štirinožnih prijateljih lahko posredujete na elektronski naslov: astra10@siol.net.

Staroveški ***** kotiček

Vse več je dokazov, nekaj pomembnih je tudi z naših predelov, da so tod in daleč naokoli po Evropi v starem veku živel ljudstva s slovanskimi kulturnimi (zlasti jezikovnimi) in antropološkimi potezami. Ko so Rimljani v času velikopotezne ekspanzije po Evropi naleteli nanje, so jih imenovali z enotnim imenom Veneti, čeprav so bile med temi ljudstvi že v tistem času zagotovo opazne razlike. Ime najbrž izvira iz neke jezikovne značilnosti, ki so jo Latinci opazili pri njih. Še bolj verjetno pa je, da ime izhaja iz starega latinskega izraza za prišleka, torej tistega, ki prihaja. Če je domneva pravilna, je moralo ime nastati že zgodaj, morda v bronasti dobi ali še pred njo, ko so naši predniki ob širitvi prihajali v dotik z neslovanskimi ljudstvi. Doslej še ni nobenega zanesljivega izraza, kako so si prednamci pravili sami sebi; morda Slovani (ljudje, ki slóvíjo - govorijo) čeprav tedaj zagotovo še ni bilo narodnega samozavedanja. Odkod so naši predniki v davni prišli, obstaja več razlag. Vsekakor se je njihovo širjenje po Evropi začelo kmalu po zadnji ledeni dobi.

V poznem starem veku so bila slovanska ljudstva v obsežnih predelih zahodne in srednje Evrope potujčena. Na njihovo nekdanje bivanje pa spominjajo številna zemljepisna imena in jezikovne sledi v aktualnem jeziku. Od vseh staroveških Venetov v zahodni in srednji Evropi so najočitnejše sledove zapustili tako imenovani jadransko-alpski Veneti iz katerih smo postopno izšli Slovenci. Med njihovo zapuščino so predvsem pomembni napisi v pisavi venetici, dokler le-te ni nadomestila z Rimljani prihajajoča latinica. Napisi se dadó zadovoljivo prebrati in razumeti s pomočjo slovenskega jezika, predvsem z arhaizmi številnih slovenskih narečij. Včasih pa je v pomoč tudi izrazje drugih slovanskih jezikov. Venetita je bila restavrirana s pomočjo prebranih napisov. Pisava, ta še ni bila dovolj ustaljena, se bere z desne proti levi, z leve proti desni, od zgoraj navzdol in še drugače. Tale uvod je bil potreben zategadelj, ker načrtujem v prihodnjih številkah priobčiti kakšno nalogo s pomočjo davne pisave naših prednikov. V pomoč naj vam bo priložena latinsko-venetska abjuka.

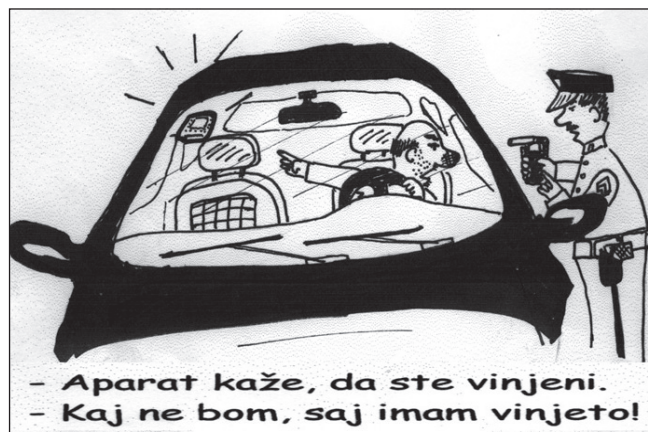
Leopold Sever

A	B	C	Č	D DZ	E
⌒ A	◊ ϕ	<	«	⋈ Δ T	Ʒ
G	H	I	J	K	L
Y	Y ◻	I	II	K	1 L
M	N	O	P	R	S
⌒	γ	◊	⌒	◁	⋈
Š Š	T	U	V	Z Ž	Y
M	◊ X T	V Λ	◊ ϕ	⋈	Λ

Za pokušino najprej tole: Preberite ime naše vasi, ki je spodaj zapisana po »venetsko«. Da ne bo tako kruto, v pomoč dodajam tudi sliko selišča. a n i t a G (←)

Prispevek odraža avtorjevo mnenje in uredništvo ni zavezano, da se z njim tudi strinja.

Piše, ureja,
brska, stika,
Polde Sever,
ker ga mika.

Zakaj v Lapornicah Kdo pravi, nimajo kapelice da ne vem!!!

Leskarjev gospodar Jakob iz Lapornic je moral v 1. svetovni vojni na fronto. Ko so okrog njega na gosto brenčale krogle in treskale granate se je bil zaobljubil, da bo božji materi zgradil kapelico, če živ pride domov. Jakob se je po treh letih ruskega ujetništva res prikazal doma. Ob prvi priložnosti je v mestu kupil lep Marijin kip in potem začel varčevati za zidavo malega božjega hrama. Ta naj bi stal blizu Leskarjeve hiše, da bi Jakob lahko iz štibelca, kakor so pri njih imenovali spalnico, vsak čas videl Marijo. Tu pa je nastopila težava. Svet, na katerem naj bi stala kapelica, je bil namreč v skupni lasti več sosedov. Ko jih je Jakob povabil na ogled, so rekli: »Prav, se strinjamo, samo kapelica mora biti obrnjena proti nam.« »To pa ne,« se je uprl Jakob, »Marija bo gledala

proti naši hiši, pa amen.« »Prmejduš, potem pa ne pustimo zidat,« je rentočil Šuštarjev Matevž, »Mati božja nam že ne bo hrbta kazala!« »Tako je in tako bo ostalo,« so pritrdili ostali. Jakoba je tako stališče užalilo, zato je pograbil Marijin kip, ki je bil tam na ógledi, in nejevoljen odšel v hišo. Ker Jakob na svojem svetu ni mogel najti primerne lokacije, se je zanjo domenil s sestro Klotildo, vdovo, živečo v sosednji vasi. Kapelico sta postavila tako, da jo je Jakob lahko od daleč videl izpred svoje hiše. Razume se, da je bila kapelica obrnjena proti Jakobovi domačiji. Ker se v Lapornicah tudi pozneje niso mogli dogovoriti, h komu bo Marija obrnjena, še danes nimajo kapelice.

LS

- Kaj pomeni palmova vejica v rokah svetnika?
 - svetnik je bil je mučenec
 - svetnik je živel je v tropskih krajih
 - svetnik je bil vegetarijanec
- Fruktoza je mednarodni izraz za:
 - sadni sladkor
 - grozdni sladkor
 - trsní sladkor
- Kaj dela mehurčke v mineralni vodi?
 - NH₃
 - CH₄
 - CO₂
- V čem se je fevdalni hlapec razlikoval od antičnega sužnja?
 - gospodar ga ni smel odpustiti
 - gospodar ga ni smel ubiti
 - gospodar mu je moral nuditi hrano in oblačila
- Katera rastlina daje plutovino:
 - hrast plutovec
 - javor plutovec
 - navadni arašidovec
- Kam gredo na Jutrovem včasih spat v toplih nočeh?
 - na streho
 - na cipreso
 - na visečo mrežo med dvema kamelama
- Katero selišče ima ime po vzpetini?
 - Gatina
 - Udje
 - Lobček
- Koliko sekund ima en dan?
- Določite vas, ki ima svojo železniško postajo!
 - Račna
 - Rožnik
 - Predole
- Kaj kaže podoba?

Ljudska primerljivka

Poskakuje, kot bi ga šuštar s šilom drezal.
He, he, he, kajne da je dobra.
Kaj ne bo, saj je

-Draga, tako strastno me pa že dolgo nisi poljubila.

Po potrebi rešitve poiščite nekje v okolici!

Lahka križanka z olajševalnimi dodatki

V starih časih so verjeli, da se čarovnice vozijo na metlah. Vendar ni bila vsaka metla dobra. Najbolj so se obnesle metle iz določene vrste lesa. Kakšna metla je bila najboljša za zračni transport, boste lahko prebrali v osenčenem navpičnem stolpcu, če boste križanko pravilno rešili. K prepoznavanju gesla bo nekaj pripomogla tudi pesemska prigodnica.

Vodoravno: 1. kroženje tekočine, 2. pogosta ptica, 3. delavec pri veslu, 4. agresivna sestavina zraka, 5. šesti mesec, 6. izdajalec, 7. varuh živine.

Pesem pomočnica

Še prej v starih časih zares je dobro blo; kar metlo si zajahal, pa je čez strm šlo.

Pa danes to primerjaj; vse strážno ropota, smrdi kot za dihurji, v zrak gre ceodva.

A tudi v starih časih, ni vse gladko šlo; zajahati si moral le metlo b.....o.

LS

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
1			T			
2						C
3	V					
4		Z				
5			Ž			
6	O					H
7				T		

Podobnica

Na sliki smo imeli izdelek, ki nam je simboliziral luč in svetilko, zategadelj bomo skušali poiskati besedne stvaritve, nanašajoče se na oba pojma. Tole so naklepáli naši stari v preteklih stoletjih: Meni luč, tebi ključ. Ena lučka mi gori, druga mi pa sveti. Bil nam je kot luč v svetilniku. Večna luč naj mu sveti. Nobena luč se skozi oblak ne ukrade. Življenja luč, ugasni tiho! Rdeča luč pomeni stoj! Je upihnila luč in vrgla od kamrice ključ. Luč življenja sem prižgala. Aladinova čudežna svetilka. Lesteneč je bil poln čudežnih lučk. Več luči!

Toliko z moje strani. Dodajte še kaj iz svoje besedne zakladnice, pa bo zbirka popolna.. Kaj pa tole? Bo prihodnjič dalo kaj izpleta? - LS

Prerokovanja o vremenu in letini Za mesec rožnik (junij)

Dež na Medardov dan je šele v štiridesetih dneh končan. Če je na Petrovo jasno in lepo, krme in žita vse polno bo. Kakršno vreme prvi dan kane, rado ves mesec tako ostane. Sveti Peter in Pavel lep, brez dežnika greš lahko daleč po sveti. Sever, ki v tem mesecu pogosto vleče, nam v deželo dosti žita privleče. Ako se kukavica dolgo po kresu oglašča, draginjno prinaša. Če kres deži - orehov ni.

Smešnice

1. Fakirja se srečata na ulici. Prvi se pohvali: »Jutri imam zobozdravnika; izdrl mi bo zob.« Drugi: »Joj, to boš užival. Kar zavidam ti!«

2. »Gospod doktor, kaj naj storim? Moj mož je že nekaj časa prepričan, da je kokoš!«
»Zakaj pa niste takoj prišli po pomoč?«
»Veste, kakšno jajce v kuhinji vedno prav pride!«

3. Kaj, najslabše spričevalo si imel med vsemi osemindvajsetimi učenci? Saj slabši sploh nisi mogel biti!«
»Ni res, če bi hodil v B razred, bi bil še slabši, ker je tam trideset učencev!«

Horuk v stare čase

Humor pred 100 leti Previdnost ni odveč

No, boš poslej še trdil, da gospodinjstvo ni težaško

»Gospa, koliko otrok imate?«
vpraša uradnik na prijavnem uradu.
»Tri,«
odgovori gospa. »Več ji tudi ne bo!«
»Zakaj pa ne,«
je radoveden uradnik.
»Hja, kar poglejte, pravijo, da je vsaki četrtnovorojenec Kitajec!«

Vljudnost namesto previdnosti

Katehet pri verouku: »Tinca, kaj bi moral reči Adan, ko mu je Eva ponudila jabolko od prepovedanega drevesa?«
Tinca: »Hvala lepa, gospodična Eva!«

Prezgoden zgleđ

»Lojzek, strašno umazane roke imaš, da te le ni sram! Si kdaj mene videl v tvojih letih s takimi rokami?« očita mama sinu. Toda Lojzek se ne dá: »Mama, kako naj bi te videl, ko me tedaj še ni bilo na svetu!«

Domača stara »novica« - Grosuplje

»Tukajšnje prosvetno društvo je z otvoritvijo zimske sezone zopet začelo z živahnim delovanjem. V januarju smo gostovali v Prosvetnem domu v Šmarju s »Težkimi ribami«. Sporočiti pa moramo veselo novico, da si je društvo nabavilo lep in dober trielektronski radio-aparat za zabavo in vzgojo svojih članov. Vabimo vse, kateri se zanimajo, da se udeležijo predvajanja ob nedeljah po maši in pa popoldne po krščanskem nauku v župnišču, kjer je montiran. Vabimo prav vse. Radio je namenjen vsem, katere veseli poslušanje ljubljanske in pa drugih radio-oddajnih postaj. Radio je namenjen Vam in zato prosimo ter vabimo, da se jih zglašite za poslušanje čim več, kar bo le vsakemu v korist.

Obenem sporočamo, da otvorimo v nedeljo 24. t. m. nadaljevanje šivalnega tečaja, katerega smo morali vsled pomanjkanja prostora lansko leto odložiti, letos pa se bo vršil v novi šoli. K šivalnemu tečaju vabimo vsa dekleta, ker jim je s tem omogočeno brezplačno učenje v šivanju in vezavi ter deloma krojenju, kar je vsaki gospodinjki posebno v današnjih časih neobhodno potrebno.«

Domoljub, 20. februarja 1929

Rešitve kviza iz pričujoče številke: 1.a, 2. a, 3. c, 4.b, 5.a, 6.a, 7. c, 8. 98 400, 9. c, 10. perici.

še pomnite, tovariši?

Bermanov dosje: Bedak ali pokvarjenec?

»Kdor danes hvali komunizem, je popoln bedak ali do skrajnosti pokvarjen človek,« je zapisal že leta 1999 (zdaj že pokojni) dr. Aleksander Bajt.

Quizzzz?

Koliko je imel Tito žensk? - Najmanj 16.
Koliko je imel Tito otrok? - Najmanj 16.

Prenehanje nevarnosti

Ko je leta 1980 umrl Josip Broz Tito, so nato še nekaj let 4. 5. ob 15.05 tulile sirene ZA PRENEHANJE NEVARNOSTI.

»Je moral pa biti res nevaren tale Tito,« je komentiral JØežek Zagraški, ko je izvedel, da so te ukaze še po njegovi smrti pošiljali celo iz oddelkov za NARODNU ODBRANU.

Višina Titove plače

Zadnja Titova plača je znašala 4,5 milijona dinarjev ali gledano na takratno vrednost okoli 280.000 DEM, je razkril srbski dnevnik Politika. Danes bi to navrglo približno 140.000 € na mesec - in Tito bi bil prvi med tajkuni v SFRJ.

Koliko Titovih cest, ulic in hribov (še) imamo?

V Sloveniji trgi, ulice ali ceste po Titu nosijo ime še v dvanajstih mestih. Titovo cesto imajo v Mariboru, Postojni, Senovem, Radencih in na veliko veselje Ljubljancanov spet tudi v Ljubljani. Titova ulica je v Radečah in Logatcu. Titov trg je v Koprju, Velenju in v Postojni. Trg maršala Tita je v Ilirski Bistrici in Tolminu. Na Jesenicah je Cesta maršala Tita. Na Primorskem (7. republika, Trst je pa itak naš!) pa skoraj na vsakem drugem hribu že piše Ti to, TI (pa) TO, včasih pa tudi kakšen FIDO.

Pobuda kulturnika BOŽIČ-a za Titovo cesto - nekulturna!

Če bi danes, ko v BiH odkrivajo nove množične grobove, dal kdo predlog, da eno od sarajevskih ulic imenujejo po Miloševiću, Karadžiću ali Mladiću, nihče niti podvomil ne bi, da takšen predlog pomeni skrajni domet nekulture, pri nas pa takšne ideje spočenjajo prav - »kulturniki«!

Totalitarizmi

Kdo je hujši? Fašizem, nacizem, komunizem?
- Fašizem je v Sloveniji uradno haral od 6. 4. 1941 do 8. 9. 1943 - se pravi dve leti in pet mesecev.
- Nacizem je Slovenijo moril od 6. 4. 1941 do 9. 5. 1945 - se pravi 4 leta in 1 mesec,
- komunizem pa najmanj od 6. 4. 1941 pa do

6. 4. 1990 - se pravi polnih 59 let. Resnica: Največ krvi je bilo prelite med uporniki, ki so se borili proti komunizmu. Leta je bil premagan (uradno!) šele v 90. letih. Neuradno pa vemo kako je!

S čim se ponašajo borci?

Borci in njihovi somišljeniki v zadnjem času zelo radi natikajo na glave triglavke z rdečo zvezdo. Spomniti pa jih je treba, da se je to v partizanih zgodilo samo za en dan. Potem je prišel ukaz Komunistične partije Jugoslavije, da je treba namesto triglavk nositi titovke. Zato prihodnjič na prvem takem srečanju, ne triglavke (kot slovenski simbol), temveč titovko (kot jugoslovansko-komunistični-titoistični simbol) si nadenite!

Popolnoma »razglašeni«

1. borčevska izjava pred leti: »Za poveljne poboje mi borci nismo vedeli.«
2. izjava predsednika Zveze borcev Janeza Stanovnika pred nekaj meseci: »Poveljne poboje je ukazal tovariš Tito.«
3. izjava JØežka Zagraškega: »Temelj Titovega dela je bilo uničevanje domoljubnih in demokratičnih potencialov.«

Pred 50. leti 23. 6. 1959

je Aleksandar Ranković po ZDRAVI 4. kongres Zveze komunistov Slovenije, pa tudi Miha MA - RINKO. Tako so ZDRAVE SILE nato začele (s čem drugim kot) z INTERNACIONALO.

Pred 40. leti 21. 7. 1969

- je Neil Armstrong stopil na Luno.
- je jugoslovanski Zvezni izvršni svet - ostal za Luno, ko je pod vodstvom Mitje Ribičića črtal avtocesti od Hoč do Levca in od Postojne do Razdrtega. Slovenski mediji so se postavili v bran predsedniku Izvršnega sveta SR Slovenije Stanetu Kavčiču. Zaradi slovenskega cestnega upora je Tito tedaj na vrat na nos sklical sejo izvršnega biroja predsedstva ZKJ, vrhovnega partijskega telesa, ki se je sestal na Brionih. Tam je bila Kavčičeva usoda dokončno zapečaten. Hrbet pa mu je tedaj obrnila vsa njegova (slovenska) partizanska »tovarišija« in vsi najvidnejši slovenski partijski delavci, ki očitno niso hoteli tvegati, da bi tudi sami odleteli s položajev.

Zaradi tega še leta 2009 ni zgrajena cesta čez Rebrnice proti Novi Gorici. Ruski pisatelj Gogolj bi najbrž že pred 200 leti dejal: »Slovenijo mučijo slabe ceste in idioti.«
Komentar JØežka Zagraškega: **Smo pa zato veliko bližje Rusiji kot Evropi.**

mi se volimo Zmaga de facto in de iure ter volilna matematika!

Če na volitvah (na desni strani) dobiš več kot 43 % glasov, imaš 3 poslance. Če pa (na levi strani) dobiš manj kot 40 %

glasov, dobiš 4 poslance. Ali je pa res vse skupaj zakuhala volilna matematika, ali morda boksarske rokavice?

Ne boj - mesarsko klanje

»Saj se boste še pobili med seboj,« je dejal pokojni dr. Janez Drnovšek, ko je bila njegovi vladi leta 2000 izglasovana nezaupnica. Zdaj so se menda že udarili ZARES - in LDS!

Kdo nam bo pomagal?

Na ameriškem dolarju piše (prevod):
»V Boga zaupamo.«

Na maloštevilnih evrih, ki še krožijo po Sloveniji, pa bomo kmalu morali zapisati:
»Bog nam pomagaj!«

Afera Watergate

»Nisem lagal. Samo povedal sem tisto, kar se je izkazalo za neresnično.« - Richard Nixon, potem sta sledila »impeachment« (ustavna obtožba) in odstop.

Ultra laž

»Vsi v vrhu moje stranke me ZARES podpirajo, zato ni razloga, da bi odstopil, četudi sem se zlagal, da nimam 1.000.000 € vrednega deleža v Ultri.«

Tajkunčke (že) pečejo

Tako pravijo, ZARES, da minister samo GRE - GOR. Torej: Hodi in ni tič - je le GOLOB - z IČ.

A če prav od blizu se pogleda, le vsak močno se spreneveda. Res je: visoko nad oblaki leta in z jezikom prav trdo opleta!

Konec koncev bo pa tak, da vsi hoteli bodo h koncu - to ve zdaj že skoraj vsak. Zato dajte, pustite jim k soncu, naj bo gospod vsaj en dan junak, saj sredi zosa v lastnem loncu kot Igor B. opečen bo, bedak!

Vkup sklamfal JØežek Zagraški.

Večina tajkunov je zlezla iz levega gnezda.
- Žarko Petan

O aferi GOLOB – IČ

Mile Štinc: »Golobič je razmeroma mlad politik. Dolgoročno pa smo tako in tako vsi mrtvi.«

Tone Rop: »Po mojem ga je zanesla lanskoletna predvolilna evforija.«

Stanislav Kovač: »Z medijskim razkritjem Golobičevega lastništva v Ultri se je potrdil obstoj ekscesno bogatih političnih tajkunov, ki tako kot Golobič prek kientelizma v državnem sektorju skrbijo za poslovanje njim ljubih zasebnih podjetij.«

Aktualen slovenski pregovor: Kdor laže, tudi krade.

Laž ima kratke noge.

Patrick V. hiti, hiti in hiti...
Modra luč se vrti, vrti...
vse po desni prehiti.
»Le kam se mu mudi?«

ga vprašajo, a on reče:
»Rešilcu sem utiral pot,
da se je peljal bolj komot.«

Službeni audi ministra Vlačiča na odstavnem pasu, Verd, 14. junij, 18:56

Naslednji dan Patrick premisli in trdi, da šoferju ni ukazal, naj hitro vozi po odstavnem pasu mimo skoraj počasne kolone, temveč je to storil šofer sam, modre luči pa so menda na avtu ostale še iz časov Janševe vlade.

Ker pa so EHO cajtnji vedno prvi pri takih kosmatih dogodkih zraven, smo posneli pogovor med ministrom in voznikom:

Šofer: Gospod minister! Vi boste zamudili na POP TV, kjer bi morali sodelovati v oddaji TV klub.

Minister: Ah, kje pa. Saj tam kar naprej nekaj blebetajo. Če pa jim bo slučajno zmanjkalo besed, bodo dali pa malo reklam vmes. Sicer pa ti kar vozi dalje...

Šofer: Saj že vozim – po odstavnem pasu. Ampak, gospod minister! Res morate na to oddajo! Ali ne vidite, da vse stoji?

Minister: Še dobro, da stoji. Kaj bi bilo, če bi vse ležalo?

Šofer: Ampak, ura bo kmalu osem zvečer. Narod bi šel rad spat.

Minister: Potem naj kar tukaj zaspijo. Saj na cestah tako ni nobenega delavca. Bo čisti mir! Cestne zapore imamo postavljene. Važno je, da plačujemo vsak dan za prometno signalizacijo in zapore. A ni lušno, ko tele lučke tako lepo utripajo? Poglej!

Šofer: Ja, skoraj tako kot na božičnem dreveščku, na vsakih nekaj sto metrov. – Ampak, gospod minister. Oddaja se je zdajle že začela.

Minister: Ti kar počaaaasi!

Šofer: (živčen) naj dam rotacijsko na streho?

Minister: (potiho) Pa saj ti ta žarnica žmiga že vse od Semeledele.

Šofer: (potiho) Kaj naj pa zdaj naredim?

Minister: (potiho) Nič. (glasno) Pritisni na plin!

Šofer: (pritisne na plin – in že z 200 km/h zdrvita čez Kozarje, Bokalce, do POP TV-ja.)

Šofer: (pritisne na bremzo...)

Minister: (...pa poleti brez Falcona tudi kot obrambni minister direkt v TV klub.)

Šofer: (debelo gleda v zrak...)

Minister: (... pa pravi): Veste, sem šel po stari cesti pod Ravbar komando, pa tam ni bilo nobenega ravbarja, niti cestarja, niti ZIDARJA. Še cestne diletacije ni bilo nikjer!

TV voditeljica Petra K.: Ja, to je pa res diletantsko...

Ker se je nato tema pogovora obrnila na ČISTO LOPATO z vključitvijo pravosodnega ministra, ministrstva za kmetijstvo (za zadeve okoli odvoza gnojevke, ker zelo smrdi!!!), pa tudi šolskega zaradi slabih telekomunikacijskih zvez...{sssššššs–krh–grrr–šššššs...}, pre--k(L)in--JA-MO... prenos.

Šofer se je nato na priporočilo varnostnih služb izgubil neznan kam v razvratnem ogledalu, – tako kot eksplozivna sredstva v vojaškem skladišču.

P.S. Minister, zgledi še vedno vlečejo!

Bolje 100 PATRIJ kot 1 komunistična PARTIJA!

Baje so v Slovenijo pripeljali prvo **PatriJo**, a v tem trenutku še ne vemo, ali je na njej zapisana črka J in ali ima sploh črko T na pravem mestu. R pa je itak na pol požrt še iz časov bivšega ministra.

Komentar Jžezka Zagraškega: Bolje, da nam pripeljejo 100 PATRIJ kot 1 KOMUNISTRICNO PARTIJO.

Država – napreduje!

Lanskoletoso predvolitvami obljubljali, da bo država napredovala. Zdaj ZARES napreduje: ne z a p o s l e n o s t se večja, proračunski primanjkljaj se večja, višje imamo davke, pa še nove obetajo, cena nafte in ostalih derivatov se povečuje, padec gospodarske rasti se je povečal za 8 %... na lestvici BDP drsimo vztrajno naprej – in navzdol.

veleupeljske zdrahe

Vrtec pri sv. Miklavžu

V Veleupljah so na enem izmed internetnih forumov naredili anketo, kdaj naj bi zgradili vrtec pri sv. Nikoli. Sicer je vprašanje nekoliko nejasno, lokacija pa še toliko bolj. Bistveno pri vsem tem pa je, da so na vprašanje odgovorili vsi trije **r-aketirani** (pardon - anketirani) pravilno. Bog pomagaj! Občina noče, ali pa ne more.

Med ognjegasci

PRAPOR V VELEUPLJAH 1927:

Ko brat za brata, ko kliče rog, pomagat pojde z nami Bog.

PRAPOR V VELEUPLJAH 1950:

Ko brat za brata, ko kliče rog, pomagat pojde z nami LO.

(LO = ljudski odbor, krajevna oblast!)

Kje gori, kaj gori?

VELEUPELJSKI OGNJEGASCI so po 100 letih zadnji dan pred proslavo tik pred zdajci izdali tako vročo knjigo, da so jo morali najprej pošpricati, predno so jo dali predsedniku države, nadškofu in ostalim gostom v roke. Zdaj dežurajo skupaj s POREDNIKOM vred, da se ne bi požar razplamtel še kje med vrsticami ...

Niti besede!

Pravijo, da je generalni direktor uprave za zaščito in reševanje Bojan Ž. ponudil odstop s svojega položaja obrambni ministrici, menda zaradi ukradenega orožja v pivškem skladišču. Zato tudi na VELEUPELJSKI OGNJEGASNI FEŠTI menda ni črhnil niti besede. Naj pa dodamo, da je stvar precej resna, saj je objekt varovala zasebna varnostna služba G7, a se zdaj bojijo, da bi na vrhu G8 prišlo do kakšnega incidenta s strani Rdečih brigad.

Saj veste! V zadnjem času je vse bolj slabo, kar se začne na G (gospodarstvo, gabljivo, GRE-GOR, gangster, geometer, gavge, Goljat, genocid, galvana, gangrena, garaštvo...) razen gasilcev in tisto, kar prihaja iz Grosupljega. »Prepričan sem, če bi orožje čuvali GROS. gasilci, se to ne bi zgodilo,« je rekel Jžezek Zagraški.

Čez gore, polja - JUGOSLAVIJA

Na praznovanju SLOVENSKE DRŽAVNOSTI so eni pevci pozabili zapeti eno kitico:

**Vsi Srbi in Hrvati,
vsi bratski narodi,
združimo se v
zvezni
JUGOSLAVIJI!...**

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: joze.miklic@t-2.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Špa-rovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2
(Občina Grosuplje, hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje matrice: Miha Črtalič

Fotografije in prelom: Jože Miklič

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od novembra 2007 dalje) v nakladi 6.252 izvodov in ga prejema jo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM: PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE ODMEVE v JULIJU JE TREBA ODDATI do petka, 3. 7. 2009.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu NISMO ZAVEZANI, da se z vsemi pisici prispevkov tudi strinjamo.

Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorski možnostmi v časopisu pridruže pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. **Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo, objavijo pa se, če so napisani v skladu z NAVODILI.**

Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustreznim znakom in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **PRISPEVKE V DIGITALNIH OBLIKAH JE TREBA ODDATI V RTF, TXT ALI DOC ZAPISIH BREZ VNEŠENIH FOTOGRAFIJ.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativni. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razslojitvi. Najmanjša ločljivost glede na željeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J [39,6 x 27,3]	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas!

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razslojitvi).

Digitalno izdelan oglas pošljite na elektronski naslov joze.miklic@t-2.net najpozneje en teden po roku za oddajo nenapovedanih prispevkov, vendar morate o nameri predhodno obvestiti odgovornega urednika po telefonu (**GSM 041/98 22 33**) ter mu po pošti na njegov domači naslov poslati potrjeno naročilnico pravitako najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (PIAR) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,
ali na tel. št. 01/786-07-22 (popoldne)
ali **GSM 041/98-22-33**,

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: joze.miklic@t-2.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik **Jože Miklič**

Planinsko društvo Grosuplje vabi na izlete

Datum	Cilj - opis izleta	Zahtevnost	Čas hoje	vodnik
4. 7. 2009 - 5. 7. 2009	DOLOMITI - BOE 3152 m - turistični vzpon ali zahtevna ferata PIAZZETTA	Lahka tura, običajna planinska oprema, oprema za ferato	7 ur	Franc Štibernik 041 696 941
18.7.2009	HAFNER 3076 m	Ne preveč zahtevna pot, običajna planinska oprema	7 ur	Franc Štibernik 041 696 942
21. 8. 2009 - 22. 8. 2009	TRIGLAV 2864 m - Vrata - Luknja - Plamenice - Kredarica - Staničeva - za Cmirom - Vrata	Zelo zahtevna- samovarovanje	7ur 5ur	Janez Omahen 041 633 920
29. 8. 2009	BRICELJK 2347 m - Bavčica	Zahtevna pot	7 ur	Franc Štibernik 041 696 942
12. 9. 2009	BAVŠKI GRINTAVEC 2344 m - Zadnja Trenta - Kanja	Zelo zahtevna pot, samovarovanje	8 ur	Janez Omahen 041 633 920
26. 9. 2009	KORDEŽEVA GLAVA 2125 m - Podpeca - Dom na Peci	Lahka pot	7 ur	Franc Štibernik 041 696 942
3. 10. 2009	TRIGLAVSKA JEZERA - Pl. Blato - Pl. Ovčarija - Štapce	Lahka pot, uživanje v jesenskih barvah	8 ur	Franc Štibernik 041 696 943

Štorklje v Zagradcu imajo letos 4 mladiče,

kar je do zdaj največ, od kar imajo tukaj gnezdo. Vaščani, še posebej bližnji sosedje, smo postali z njimi že pravi prijatelji in smo ponosni, da si v naših krajih tudi obiskovalci lahko tako od blizu ogledajo te miroljubne ptice, ki niso prav nič štorkljaste in bi si najbrž zaslužile kakšno drugo, bolj elegantno, ime.

Sicer pa so se družine štorkelj ob Radenskem polju in širše v Grosupeljski kotlini zdaj že precej rozmahnile. Zato bi bilo zanimivo, če bi jih Društvo za opazovanje ptic Slovenije uspelo prešteti, predno bodo odletele v južne kraje.

Jože Miklič

OPOMBA: Na izlet se je potrebno prijaviti najmanj 7 dni pred planiranim datumom zaradi organizacije prevozov. Če bo prijavljeno več kot 20 udeležencev bo organiziran avtobusni prevoz. Vodnik lahko glede na vremensko napoved datum spremeni.

Prijavijo se lahko člani u ustrezno planinsko opremo in plačano članarino PZS. Neprimerno pripravljene in opremljene pohodnike bo moral vodnik zavriniti. Vsi prijavljeni hodijo na lastno odgovornost.

Na planinskih večerih, ki so vsak delovni ponedeljek, ob 20. uri, bodo vodniki dajali napotke za posamezne izlete, ki bi jih radi naredili v svoji režiji.

Za izkušene planince bo društvo organiziralo tudi zahtevne ture po brezpotju, plezalne

ture do IV. stopnje in zahtevne zimske vzpone. Informacije o tem boste dobili na ponedeljkovih planinskih večerih.

Vse, ki še niste poravnali članarine za leto 2009, vabimo, da to čim prej storite.

Vabimo pa tudi vse tiste, ki se sami podajate v gore, da se nam pridružite in si s plačilom članarine zagotovite vrsto ugodnosti, od popustov v kočah in pri nabavi opreme do zavarovanja v naših in tujih gorah.

Spremljajte tudi našo spletno stran www.pdrustvogrosuplje-psascendo.si

**Predsednik PD Grosuplje
Franc Štibernik**

CVETLIČARNA

BARBARA

V CENTRU ADAMIČ V GROSUPLJEM

NUDIMO VAM:

- ✿ REZANO CVETJE, LONČNICE
- ✿ ARANŽIRANJE PO ZADNJIH TRENDIH
- ✿ POROČNO DEKORACIJO
- ✿ ŽALNO FLORISTIKO, SVEČE
- ✿ DEKORACIJO POSLOVNIH PROSTOROV

Tel.: 01/786 26 88, Gsm: 041/32 67 78

Odprto: pon-pet: 8.00 - 18.00, sobota: 8.00 - 13.00

**Združenje borcev
za vrednote NOB
Grosuplje,
Krajevna organizacija
Šmarje – Sap**

**vabi na prireditve
v počastitev borcev NOB,
ki bo pri spomeniku pred
vrtcem v Šmarju – Sapu,
v soboto, 4. julija,
ob 11. uri.**

Slavnostni govornik bo župan
občine Grosuplje gospod Janez
Lesjak.

V kulturnem programu sodelujejo:

- Moški pevski zbor Šmarje – Sap
- Nataša Loborec
- Nađa Rovšek
- Ljudske pevke DU Šmarje – Sap.

Vljudno vabljeni!

PRISPEVKE ZA
GROSUPELJSKE ODMEVE
v JULIJU JE TREBA ODDATI
do petka, 3. 7. 2009,

digitalne oglase pa do petka, 10. 7. 2009.

**Klasična
masaža
na vašem
domu**
JT consulting s.p.

**Utrujeni, preobremenjeni,
željni sprostitve?**
Pokličite na tel 051 - 640 - 413 !

ELTEHNIKA
ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
☎ 01/787 14 51, GSM: 031/640 100

POOBLAŠČENI
ZASTOPNIK

**Cel cirkus!
Totalna komunikacija
po nič!**

itak
Džabest

0
EUR
v vsa omrežja

15 EUR
naročnine

1000 min
1000 SMS-ov
po 1 EUR

200 min
200 min
1GB za
www in meje

Pomladni kredit

z ugodno obrestno mero

HRANILNICA LON

Poslovna enota **GROSUPLJE**
Kolodvorska 3, telefon: 01 781 01 30
www.lon.si info@lon.si

**Lonijevo
varčevanje**

z obrestno mero do

5,10%

Varčevanje in vse bančne storitve na Ljubelniv Oseben Način